

List

Revija za kulturna in druga vprašanja občine Šoštanj in širše.

LETO X
ŠT. 8
31. AVGUST 2004
300 SIT

ISSN 1581-8373

Poština plačana pri pošti 3325 Šoštanj

Knjižnica Velenje
Titov trg 05

3320 Velenje

Tema meseca **GUDRON**

**Človek vedno najprej ustvari problem,
da ga lahko potem rešuje.**
Zen Aj

D r o b n a

Jaz sem droben,
droben list,
ki drevo mu daje hrano.
To drevo
iz zemlje rase,
zemlja
pa je vir življenja
in življenje
vir človeštva
in človeštvo
to je hrast,
ki človeku
daje rast.

PRAVILA ZA OBJAVO PREDVOLILNIH OBJAV V 9. ŠTEVILKI LISTA

Lokalne volitve:

Vse kandidate bomo predstavili gratis v enakem obsegu. (Največ do 1/5 strani). Glede izgleda in vsebine predstavitev bodo kandidati lahko sodelovali, če bodo svoje predloge posredovali do 13. septembra. Vrstni red objav bo enak, kot bo izžreban za glasovnice na volitvah. Druga naročila objav enako, kot pri volitvah v DZ.

Volitve v DZ:

Naročila za objave predvolilnih oglasov bomo sprejemali do 20. septembra. Izhodišče za objavo je veljavni cenik Lista (150.000,00 Sit/stran), razne za tiste stranke, s katerimi smo na začetku leta sklenili pogodbe o oglaševanju, in bodo svoje pogodbene obveznosti poravnali do tega datuma. Glede na dejstvo, da ima List za oglase na platnicah na voljo samo 3 strani (stran 2, 43 in 44), bomo naročila za te strani upoštevali po velikosti naročil in vrstnem redu prispelih naročil. Druga predvolilna sporočila bomo razporedili po lastni presoji, odvisni od forme revije.

Tema meseca: GUDRON

V letošnjem letniku Lista se trudimo, da bi v vsaki številki s pomočjo naših rednih dopisnikov in nekaterih vabljenih »gostov«, obdelati teme, ki se vežejo na čas izida posamezne številke. Tako smo v 1. številki predstavili prostorske probleme mlajše generacije, v drugi smo se razpisali o Kajuhu. Marec je po tradiciji pripadel ženskam, aprila smo se posvetili Dnevu Zemlje, maj pa je kar sam ponujal vstop Slovenije v EU.

In je prišlo poletje, ki sicer ni bilo sušno, pa je, vsaj na videz, težko biti aktualno – analitičen. Zato smo hoteli v eni od poletnih številk spregovoriti o vstopanju digitalizacije in vizualizacije v naš svet. No in je prejšnja dvojna številka bila zopet kot nalašč za inventuro šolskega leta obeh osnovnih šol, ta mesec pa zopet ni bilo treba iskati teme, ampak je tema našla nas. Sama. Soglasje občinskega sveta, da se v TEŠ opravi poizkusni sosežig gudron-solidifikata, je, vsaj sodeč na dogajanje na seji, močno polariziral javnost na tiste, ki se s tem strinjajo in na one, ki so proti. Čeprav – roko na srce: večina Šoštanjčnov in občanov niti ne ve za kaj pravzaprav gre in tudi tisti ki kaj vedo, so raje tiho. Pa naj bodo v taboru tistih, ki so za, kot v taboru tistih, ki so proti.

Zadeva se sicer sama po sebi politizira, nenazadnje so jo pristojni sami plasirali v čas predvolilne kampanje, tako da bi bilo možno problem obdelati celo kot triplastno vprašanje: strokovno, politično in civilno-družbeno. Žal pa jasnih ločnic med temi sferami ni in čas pred volitvami vsako smer obrne v politiko. Kar je nenazadnje tudi prav – saj politika (pre)močno kroji naš vsakdan.

Zato smo se kljub pričakovanim očitkom odločili, da zadevi posvetimo »temo meseca«. Žal nam je samo, da smo (razen zapisnika Sveta Občine), dobili samo eno stališče zagovornika poizkusnega sosežiga, kar je zgovorno samo po sebi, upamo pa, da se bo ta tema, ki ni in ne more biti tema »kislih kumaric«, niti zgolj politična tema pred volitvami, z argumentirano polemiko nadaljevala tudi v naslednjih številkah. Dotika se namreč nas vseh. Tudi če se delamo slepe in gluhe. In neme!

odgovorni urednik

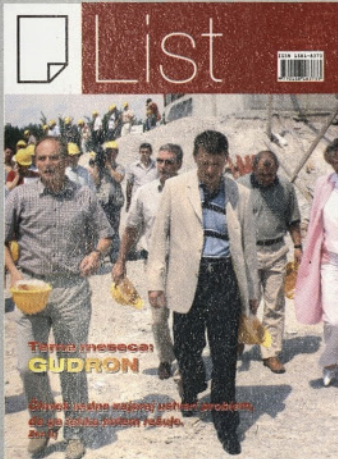

List

Revija za kulturna in druga vprašanja Občine Šoštanj in širše.

Izdaja

Zavod za Kulturo Šoštanj
Trg Svobode 12, 3325 Šoštanj
zanj Kajetan Čop, direktor

Fotografija na naslovnici:

Andrej Veternik

Odgovorni urednik

Peter Rezman

Lektoriranje

Jožica Andrejč
(Za razpise in objave odgovarja naročnik.)

Priprava redakcije

Milojka Komprej

Tisk

Grafika Gracer Celje

Natiskano

900 izvodov.

Vse sodelavce prosimo, da prispevke za LIST št. 9 (september 2004), pošljejo ali dostavijo najkasneje do 14. septembra 2004.

ISSN 1581-8373

POZIV

List poziva vse, ki vidijo svet okoli sebe, ki jim ni čisto vseeno, ki bi radi poročali o dogodkih in sporočali svoja opažanja, ki bi radi postali popularni dopisniki Lista, ki bi radi nabirali dopisniške izkušnje, ki bi bili radi deležni zavistnih pogledov sosedov, ki se jim ni nerodno izpostaviti, obvladajo računalnik in po možnosti elektronsko pošto in jim 1 tolar za en udarec na tipko tipkovnice ni premalo, da postanete dopisniki Lista.

Oglasite se na e-naslov list@sostanj.si, ali pokličite na telefon 041-987-634. Kadarkoli!

List poziva tudi tiste, ki bi radi na hitro obogateli! Lahko postanete prodajalec oglasnega prostora v Listu. Višina plačila je odvisna od uspešnosti prodaje.

Vse z namazanimi jeziki ter drugimi kvalitetami prodajalcev, ki jim je ta ponudba izziv, vabimo, da se oglasijo na e-naslov list@sostanj.si, ali pokličejo na telefon 041-987-634.

VSEBINA

4	Fotografija meseca
5	Uvodnik
6	Naša občina
	Uredniško redigiran zapisnik 12. redne seje Sveta Občine Šoštanj
14	Tema Meseca
	Gudron
18	Prostorske informacije
19	Politika
22	Sredina
	Iz sredine vas vabijo v svojo sredino
24	Portreti
26	Utrinki iz življenja cerkve
27	Dogodki in ljudje
32	Varnost
34	Naši kraji
	Spoznavni zemljevid Zavodenj
38	Svetloba
39	Kultura
40	Spomini
	Dogodilo se mi je ...
42	Nagradna križanka

Foto: Dejan Tonkli

Eden bolj imenitnih dogodkov letošnjega poletja v Šoštanju je bil obisk brazilske »etno glasbene in plesne skupine«, ki je nastopila v okviru festivala pouličnih gledališč Ane Desetnice.

Brazilske umetnice in umetniki so v dobri uri intenzivnega petja in plesa (izključno na hoduljah), pričarali čarobno in mistično vzdušje in ni nas bilo malo, ki smo ob njihovem nastopu začutili stik z naravo. Občutek, da smo samo njen del, občutek, ki ga v Šoštanju tako pogrešamo!

Ob nastopu mogočnega materinskega duha, ki je zaplesal(a) nad glavami obiskovalcev, se je kar sama obnovila znamenita misel: Zemlja ne pripada človeku – človek pripada Zemlji!

GUDRON

preizkus na ljudeh

Zen Aj

GUDRON je zasedel naše misli in opozarja nase. Beseda je čudna, kot je čudno početje ljudi okrog tega pojava. To neznano čudo naj bi bili nekakšni odpadki, ki ležijo desetletja v jamah v Pesnici pri Mariboru. Po tolikih letih ležanja teh odpadkov, so naenkrat postali nevarni in okolju moteči. Zakaj ne prej, ne bomo verjetno nikoli izvedeli. Smeti so torej postale problem, ki ga je ustvaril človek. Človek vedno najprej ustvari problem, da ga lahko potem rešuje.

Zgodba okrog problema gudron se nadaljuje tako, da so se mnogi, ki jim je bila zaupana rešitev problema, navdušili nad tem, da bi te smeti sežgali kar v naši dolini. V Termoelektrarni Šoštanj. Tu naj bi smeti spremenili v pepel in dim. V ozračje. V dihanje.

Do sem bi bila zgodba sprejemljiva, saj naj bi stroka dovolila izključno neškodljivo (so)sežiganje odpadkov. A se je problem razširil na nas občane. Kako? Tisti, ki so zadolženi za odpravo smeti, so na pomoč poklicali šoštanjske svetnike, predstavnike nas občanov, ki smo jih izvolili. Zadeva je takoj dobila širši pomen, kajti strokovnjaki, ki bi morali problem rešiti, so začutili preveliko breme v zadani jim nalogi. Strokovnjaki, ki so suvereni v svojih odločitvah, ter imajo dovolj etične osnove, resnosti, veliko srce in pa seveda čut do varovanja okolja, bi stvar proučili in rešili brez velikega pompa. A glej: lokalni problem je prerasel v univerzalni takoj, ko so poklicali na pomoč ljudstvo.

Zdaj si lahko mi občani razširimo zavest in se nemudoma vključimo v pomoč in se vprašamo. Prvič, zakaj so strokovnjaki pričeli rešitev iskati pri nestrokovnjakih - svetnikih in občanih? In drugič lahko samo ugibamo ali niso strokovnjaki morda začutili težo slabe vesti, ki so jo hoteli prenesti še malo širše? Rezultat tega bi verjetno bilo mirnejše spanje strokovnjakov v primeru, da ni vse čisto kot bi moralo biti.

Zadeva je zanimiva iz dveh razlogov. Prvi je ta, da smo občani izzvani zaradi posredno nam postavljenega vprašanja, drugi pa je ta, da smo neposredno vpleteni kot uživalci zraka v tem okolju. Zaradi teh dveh razlogov smo se ljudje prebudili

iz spanca, še bolj budni pa smo postali, ko so nam strokovnjaki obljubili poskusno sežiganje teh smeti. Torej iz poskusov na živalih smo prešli na poskuse na ljudeh.

Strokovnjaki ne vedo kaj bo pri kurjenju nastalo, zato jim moramo pomagati. Če bo komu od občanov slabo med poskusnim sežigom naj se javi v zdravstvenem domu in pove, ali slabost prihaja od izpuhov kostne moke, ali od gudronskih smeti. S tem bo pomagal osebnemu zdravniku pri določitvi ustreznih zdravil. Strokovnjaki sicer »vedo«, da ni nevarno, a morajo vseeno poskusiti, kajti kdo ve...? TUKAJ NEKAJ SMRDI in to še pred kurjenjem.

Poleg kostne moke bi radi imeli v TEŠ-u sedaj še te gudronske odpadke, pozneje pa kdo ve še kaj?! Šoštanj bo morda postal centralna sežigalnica Slovenije, kot smo pred leti lahko že napovedali in potem resnično ne bomo potrebovali rjavega premoga.

Tako strokovnjaki kot politiki zadolženi za odpravo nečistoč iz okolja, seveda imajo svoje izračune okrog pojava GUDRONA. Pred vrati so volitve, glas ljudstva, moč denarja, oblast, kariere in še kaj.

Človek izgubi zaupanje v »strokovnjake«, ki sprašujejo neuke, sami pa so na trhljih nogah. Njim zaupati kurjenje nekih gudronskih smeti v Šoštanju - je res vprašljivo. Še bolj pa smo lahko nemirni, kajti uporabili nas bodo za poskusne subjekte in to so povedali celo javno.

Prosimo vas, pustite nas mirno spati! Pustite nas dihati sveži zrak in ne delajte iz nič problema, ki naj bi jih mi, neuki potem reševali. NEKAJ SMRDI v zraku naše občine.

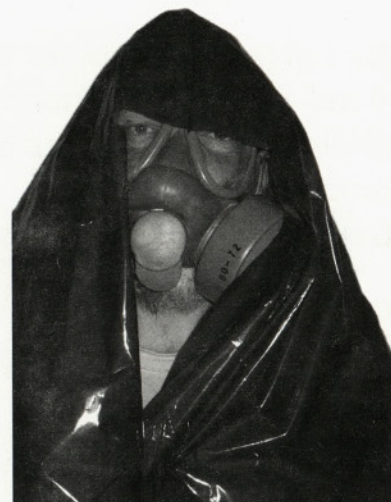

Foto: SK

Tripartitna pogodba

Uredniško redigiran zapisnik 12. redne seje Sveta Občine Šoštanj, ki je bila 21. 6. 2004 ob 11. uri v veliki sejni dvorani Občine Šoštanj.

Na seji je bilo prisotnih 18 svetnikov.

Ostali prisotni: direktorica občinske uprave Mirjam Povh, računovodja Irena Skornšek, Andrej Volk, referent za okolje in prostor, Peter Vidmar, sodelavec za okolje in prostor ter predstavniki medijev.

Sejo je vodil župan Milan Kopusar, zapisnik je pisala Lili Grazer.

Uvodni zaplet

Župan je po pozdravu najprej opozoril na tiskarsko napako pri 8. točki dnevnega reda, kjer ne gre za sežig gudrona, ampak za sosežig. Zato je napako potrebno popraviti.

K razpravi se je takoj priglasi **Roman Kavšak** in opozoril na kršenje 22. člena Poslovnika Sveta Občine Šoštanj, glede na dopolnjeni dnevni red. Menil je, da gradivo ni pripravljeno kvalitetno, saj so tokrat svetniki dobili kar 3 dodatna gradiva z dopolnjenim dnevnim redom. Svetniki naj bi gradivo dobili najkasneje sedem dni pred sejo, pa temu ni bilo tako. Zato je predlagal umik dodanih točk z dnevnega reda.

Drago Koren se je pridružil mnenju, da je potrebno gradivo svetnikom dostaviti najkasneje sedem dni pred sejo.

Vojko Krneža se je tudi strinjal z umikom 6. in 8. točke z dnevnega reda, zato je predlagal glasovanje za njun umik ter uvrstitev teh dveh točk na naslednjo sejo. Prav tako ga je zanimalo, kako je s sprejetjem sklepa o nadomestnih volitvah za nadomestnega svetnika. Rečeno je bilo, da bodo nadomestne volitve takrat, ko bomo imeli volitve v evropski parlament. Zgodilo se ni nič, pri tem je trdil, da so bili člani sveta izigrani.

Marjanu Vrtačniku se zdi smiselno, da se ti dve točki kljub vsemu uvrstita na dnevni red. Meni, da mora uprava gradivo bolj temeljito pripraviti, a vendar se kljub vsemu strinja z dnevnim redom in ga namerava potrditi.

Drago Koren se je nato skliceval na 30. člen poslovnika in menil, da razlogi za razširitev dnevnega reda niso nastali po sklicu seje, saj mu je gospod župan gradivo za 8. točko, to je "Poskusni sosežig gudrona solidifikata", posredoval v obravnavo že veliko prej.

Vojko Krneža je omenil svojo prisotnost na seji Komisije za gospodarske javne službe, ki je bila v sredo, 16. 6. 2004, ob 20. uri, na kateri je bil prisoten tudi gospod Zoran Rodič in so obravnavali predlog o določitvi cene izvajanja gospodarske javne službe. Kljub vsemu se z dnevnim

redom ni strinjal ter še vedno vztrajal pri umiku obeh točk z dnevnega reda.

Cvetka Tinauer v trenutni situaciji predlaga dve možni rešitvi, in sicer, da župan predlaga razširitev dnevnega reda ali pa lahko skliče izredno sejo, kar pomeni, da pridobi pobudo četrtnine svetnikov. Gradivo so svetniki že prejeli, vabilo za izredno sejo, ki bi bila v četrtek, 24. 6. 2004, pa lahko uprava napiše še istega dne in ga razdeli svetnikom med sejo.

Svetnik **Vojko Krneža** je potrdil možnost prej omenjene izredne seje, zato je vztrajal pri umiku obeh točk z dnevnega reda.

Po razpravi je župan nadaljeval sejo ter podal predlog umika 6. in 8. točke dnevnega reda na glasovanje. Večina svetnikov predloga ni podprla in sprejela predlagani dnevni red v celoti.

Po potrditvi zapisnika so člani Sveta Občine Šoštanj pričeli z obravnavo predloga Odloka o spremembah in dopolnitvah prostorskih stavbin dolgoročnega plana Občine Velenje za obdobje od leta 1986 do leta 2000, dopolnjenega leta 1989, in srednjeročnega družbenega plana Občine Velenje za obdobje od leta 1986 do leta 1990 za območje Občine Šoštanj, ki so ga svetniki dobili z gradivom, izračun 15. točke odloka pa kot dodatno gradivo po pošti.

Župan je predal besedo Petru Vidmarju, ki je podal kratko obrazložitev o odloku.

Razprave o odloku ni bilo in svetniki so dokument soglasno sprejeli.

Naši odpadki

Kratko pojasnilo k spremembam in dopolnitvam Odloka o ravnanju in odlaganju komunalnih odpadkov v Občini Šoštanj poda direktor podjetja PUP Saubermacher iz Velenje gospod Zoran Rodič. Najbolj pomemben del odloka je sprememba obračuna komunalnih odpadkov iz števila oseb v gospodinjstvu na obračun litrov oziroma posod za odpadke. Tako bo sedaj cena

odvoza komunalnih odpadkov ponovno odvisna od volumna posode ter frekvence odvoza, kar velja za individualne hiše. Pri blokovni gradnji pa ostaja obračunavanje po osebah v gospodinjstvu, kar pomeni povprečno 130 l/mesečno na osebo. Osnova za sprejem tega odloka je tarifni pravilnik, ki govori o tem.

Kratko pojasnilo, zakaj je do te spremembe sploh prišlo, je podal tudi Viki Drev, predsednik pristojne komisije. Ta komisija je prišla do ugotovitev, da ima veljavni odlok velike napake pri obračunavanju odvoza komunalnih odpadkov, predvsem to velja za podeželje. V razpravi je **Peter Radoja** omenil, da smo prišli do spoznanja, da bodo posledice hude. Podjetju PUP Saubermacher, gospodu direktorju Zoranu Rodiču predlaga, naj vsem uporabnikom in koristnikom njihovih storitev na območju Občine Šoštanj pošljejo kratko obrazložitev oziroma opravičilo v zvezi z nastalo neprijetno situacijo.

Roman Kavšak je omenil, kako so nekateri svetniki javno in glasno opozarjali na problem odloka že pri njegovem prvem sprejetanju, ki pa, žal, ni naletel na poslušnost v občinskem svetu. Predlagal je poračun za storjeno napako, in sicer konkretno za dva meseca obračunavanja po višjih cenah.

Peter Turinek je omenil, da je že na 7. redni seji, to je 15. 9. 2003 podal vprašanja, ki pa očitno niso bila posredovana naprej, saj niso bila upoštevana. Zanimalo ga je, ali so narejene analize v naselju Pohrastnik, za podeželje Zavodnje, Bele Vode. Zanimalo ga je, kakšna je struktura prebivalcev v Šoštanju, koliko je individualnih hiš ter koliko je tistih, ki še nimajo urejenega odvoza smeti. Svet Občine Šoštanj je odgovoren za nastalo napako, saj je potrdil že obstoječi odlok. Nadaljeval je s temo odvoza odpadkov; zanimalo ga je, ali plačuje odvoz odpadkov vsaka hiša in vsak stanovalec v Občini Šoštanj. Sam je mnenja, da te stvari niso urejene in da ne plačujejo vsi.

Matjaž Cesar je povedal, da ta odlok ni dokončen, zato ima nanj nekaj pripomb. Zani-

ma ga, kako je z blokovno gradnjo v Topolšici. Omeni tudi problem odlaganja odpadkov v tuje posode. Tukaj gre predvsem za prebivalce iz individualnih gradenj, kjer je precej ljudi, tudi 9 oseb, posoda za odpadke jim je premajhna in zato odpadke odlagajo v tuje posode pri blokkih. Omeni obračunavanje toplotne energije, ki je KP Velenje ne obračunava po kvadraturi pač pa po številu prijavljenih oseb na kvadraturi. Strinja se z odpravo napak v obstoječem odloku.

Drago Koren je omenil, da so na probleme že opozarjali. Potrebno bi bilo zadevo s prvim poračunom obračunati in povrniti stroške uporabnikom.

Kar se tiče pravičnega obračunavanja, župan **Milan Kopušar** pove, da sistema popolne pravičnosti ni mogoče zagotoviti. Sistem odvoza mora biti za vse enako sprejemljiv. Župan je zato takoj, ko so se pričele vrstiti pritožbe, izdal odločbo, da se sklep o določitvi cene odvoza odpadkov zadrži.

Zoran Rodič je omenil, da so v preteklosti za vse tri občine veljali isti oziroma enaki odloki ali akti. Danes temu ni več tako, saj tako ni šlo več naprej. Gospod Rodič omeni tudi izgubo ob menjavi odloka. Strinja se s tem, da bodo obvestili občane o nastali situaciji. Po mnenju gospoda Rodiča resnično niso vsi vključeni v plačevanje odvoza odpadkov. V podjetju so se že začeli posluževati inšpekcijskih služb. Povedal je tudi to, da vsi občani niso pripravljeni plačevati odvoza odpadkov. Takim se lahko prisilno odredi odvoz odpadkov. Tudi tisti, ki so na seznamu odvoza odpadkov, ne plačujejo stroškov. Večina prebivalcev na podeželju trdi, da uporabljajo zbiralnice za odlaganje odpadkov. Prav tako je svetoval uporabo zbirnega centra, kjer sprejemajo vse vrste odpadkov.

Peter Turinek je povedal, da je bilo na Svetu Občine Šoštanj predstavljeno, da ne gre za podražitev, ampak za prerazporeditev stroškov, nastalih pri odvozu odpadkov. Ne razume od kod se sedaj pojavlja izguba, o kateri je govoril gospod Rodič. Opozoril je, da nikjer na podeželju niso bile narejene analize. Strinja se s tem, da ne more imeti 7-8 članska družina 120-litrsko posodo z odvozom enkrat na mesec. Verjame, da se veliko odpadkov pokuri, organski odpadki se kompostirajo. Ne razume, zakaj uporabniki komunalnih storitev niso bili obveščeni o izdanih preklicu Sklepa o določitvi obračunavanja odvoza odpadkov.

Zoran Rodič je omenil, da so bili vsi uporabniki posredno seznanjeni s preklicem pri prvi naslednji položnici. Ti stroški niso bili predvideni in jih v kalkulaciji ni.

Matjaža Cesarja je zanimalo, kdaj bo tisti dokončen datum, ko se bodo odpadki začeli zbirati po različnih frakcijah. Zbiralnice odpadkov v mestu se niso prijele, saj jih ljudje ne koristijo.

Pri posodah za zbiranje odpadnega papirja so reže preozke. Prav tako se pojavljajo problemi pri odlaganju večjih plastenk, ki ne gredo skozi odprtino.

Zoran Rodič je pojasnil, da že sedaj ločeno zbirajo odpadke, in sicer v njihovem zbiralnem centru. Tudi sam je priznal, da se zbiralnice še niso prijele, saj ljudje mečejo raznovrstne odpadke v vse posode. Zato bo potrebno še bolj obveščati ljudi o sortiranju odpadkov.

Po končani razpravi so svetniki s 16 glasovi za in dvema proti odlok sprejeli, kakor tudi prečiš-

boval osnutek Odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o komunalnih taksah v Občini Šoštanj, ki so ga svetniki dobili z gradivom, kjer je predlagan tudi dvig vrednosti točke. Predlog odloka bodo svetniki obravnavali na eni od prihodnjih sej.

Tuji odpadki

Nato so svetniki pričeli z obravnavo županovega predloga Sklepa o poskusnem sosežigu gudron solidifikata na bloku 5 TEŠ, uvodno po-

Evgen Jurač (TEŠ): »Gorenje in TEŠ imata znanje; naloga Gorenja je znižanje kalorične vrednosti gudrona.«

čeno besedilo istega odloka; tokrat brez razprave. Prav tako tudi Tarifni pravilnik o ravnanju in odlaganju komunalnih odpadkov v Občini Šoštanj in na koncu še Sklep o določitvi cene izvajanja gospodarske javne službe zbiranja in odvoza komunalnih odpadkov v Občini Šoštanj, ki ga je pojasnil predsednik komisije za javne gospodarske službe Viki Drev.

Poleg te podražitve je Svet Občine Šoštanj

jasnilo pa je podal **Evgen Jurač** iz TEŠ-a Preko ministrstva za okolje, prostor in energijo poteka akcija o sanacijah določenih starih bremen, med katerimi so tudi odlagališča gudrona v okolici Maribora. Gudron je del ostanka rafineracije ostalih olj z žveplove kisline. V preteklosti so ga odlagali v razne opuščene gramoznice, med njimi je tudi eno uradno odlagališče. Gudron zaradi svoje kislosti, zaradi dodatka žveplene kisline ter

ostanka olj in vsebnosti težkih kovin onesnažuje podtalnico na teh področjih. Iz navedenega razloga se Ministrstvo za okolje, prostor in energijo pripravlja na javni razpis za sanacijo teh gudronskih odlagališč. V Termoelektrarni Šoštanj in Gorenju d. d. iz Velenja so zadevo proučili ter ocenili, da bi se lahko s svojim znanjem in razpoložljivo tehnologijo na ta razpis skupaj prijavi. Dodal je še to, da ima gudron visoko kalorično vrednost, celo previsoko za kotle TEŠ. Iz tega razloga naj bi Gorenje s svojim hčerinskim podjetjem Kemis prevzelo prvi del postopka solidifikacije, kar bi gudronu znižalo kalorično vrednost. TEŠ bi izdelal sosežig nastalega gudron solidifikata. Da bi se lahko na tak razpis, ki bo v kratkem pripravljen, prijavi, potrebuje TEŠ razširitev soglasja, ki ga ima trenutno za kurjenje mesno-kostne moke, še na sosežig gudrona. Soglasje za poskusni sosežig izda Svet Občine Šoštanj. V TEŠ-u so pripravili program poskusnega sosežiga gudrona, ki naj bi trajal štiri dni. V teh dneh bi opravili meritve dimnih plinov, meritve surovin gudrona in premoga, vseh ostankov izgorovanja, od žlindre, grobih in finih pepelov, sadre ter končnega produkta stabilizata. V času poskusnega sosežiga bi imeli tudi dneve odprtih vrat za občane.

K razpravi se je prvi priglasil Vojko Krneža ki je trdil, da se zgodovina ponavlja. Začelo se je s soglasjem o kurjenju mesno-kostne moke. Tudi takrat so prišli predstavniki TEŠ-a na naš občinski svet ter predstavili svoj projekt. Meni, da ni potrebno, da o vsej zadevi odloča občinski svet. To je stvar tistega, ki to počne, in mora za svoja dejanja tudi odgovarjati. Omeni tudi to, da je predvsem zaradi te točke dnevnega reda padla demokracija ob kršenju poslovnika. Prepričan je, da bo sklep ta dan sprejet, da bo prijava na javni razpis uspela. Prepričan je tudi, da bodo vse analize pokazale, da je sosežig neškodljiv, da bodo vsi naslednji poročevalci govorili o popolnoma čisti zadevi brez kakršnega koli vpliva na okolje in ljudi. Kljub vsemu ga zanima, ali bo kdo vprašal občane, ki prebivajo tukaj. Meni, da bi lahko konec koncev v Šoštanju imeli tudi krematorij za sežiganje mrtvih ljudi, zakaj ne. Sam pravi, je pridobil mnenje od priznanega doktorja kemijskih znanosti, profesorja Petra Krajncja iz Šoštanja, ki poučuje na Tehnični fakulteti v Mariboru. Iz dopisa ocenjuje, da je elaborat poskusnega sežiga pomanjkljiv in ni dovolj strokovno pripravljen. Pričakuje, da se bo v zvezi s problemom okolja oglasila tudi svetnica Vilma Fece. Najbolj moteče zanj so težke kovine, ki, kot pravi, se v okolju akumulirajo. Sam ne more podpirati poskuse, ki se bodo opravljali na živih ljudeh. Nadaljuje s karakteristiko gudrona, ki je po njegovem mnenju zelo nevaren. Omeni tudi okolje, ki je prisotno v Šoštanju, kot je jezero, reka Paka. Omeni tudi veliko ogroženost zdravja ljudi, ki delajo na transportu v TEŠ-u, kar posledično povzroča

veliko obolenost za rakom na pljučih. Vse analize, ki so bile opravljene s strani Zdravstvenega doma Velenje, so se izgubile. Potrebno bi bilo pogledati dejansko zdravstveno stanje ljudi. Zavedati se moramo posledic, ki jih bodo ti poskusi pustili na zdravju naših otrok, našem okolju, na gozdovih. Šoštanj bo s tem korakom ponovno povzročil odhod mladih Šoštanjčanov iz Šoštanja. Mladi ne bodo želeli več prebivati v Šoštanju. Meni, da se s tem poskusom spuščamo v neznano. Predlaga, da ne sprejmemo ničesar, naj termoelektrarna sama nosi odgovornost za svoja dejanja. Meni, da bi kljub vsemu morali vprašati občana Občine Šoštanj. Svojo razpravo zaključí s tezo prevlade argumenta moči nad močjo argumenta.

Drago Koren uvodoma pohvali gospoda župana, saj je gradivo o poskusnem sosežigu gudrona posredoval njemu veliko pred sejo. Sam za te zadeve ni noben strokovnjak, zato si je priskrbel strokovno mnenje s strani Univerze v Ljubljani, in sicer Naravoslovno tehnične fakultete. Prišel v stik z dr. Margareto Vrtačnik, ki je zaposlena na oddelku za kemijsko izobraževanje in informatiko, ki pa o gudronu ni podala dobrega mnenja. Napotila ga je k profesor Grilcu, ki je zaposlen na Kemijskem inštitutu v Ljubljani in je strokovnjak na tem področju. Od njega je pridobil mnenje, ki se razlikuje od gradiva. V mnenju je navedeno, da gre nedvomno za nevaren odpadke ter da je ostanek tega kurjenja zelo nevaren odpadke. Pomanjkljiva so strokovna predvidevanja, ki bi pripomogla pri nadaljnjih odločitvah. Sam v programu ni našel nobene druge institucije, ki bi pripravljala program poskusnega sosežiga. Njegov konkretni predlog bi bil, da Kemijski inštitut iz Ljubljane pripravi projekt poskusnega sosežiga, kjer bo predvideno, kaj narediti ob vsaki situaciji. Meni, da je potrebno to že teoretično dobro pripraviti in dodelati. Pove, da je njega upravičeno strah. Javnost bo za to vsekakor izvedela. Sam načeloma ni proti, vendar meni, da je potrebno dodelati program poskusnega sosežiga. Meni tudi to, da če lahko TEŠ sam opravi poizkus, naj ga opravi kar sam in naj o tem ne sprašuje Občino Šoštanj. Vsekakor moramo vso zadevo vzeti veliko bolj previdno in dovolj resno.

Marjan Vrtačnik se je najprej opredelil, da je treba na projekt gledati kot na pogodbo med tremi partnerji, ne samo med TEŠ in Gorenje, temveč tudi z občino, ki ima nenazadnje lahko od tega tudi finančno korist, saj nudi svoj prostor in okolje. Opozoril je na ponavljanje napak pri poskusnem sežigu kostne moke, ki so se začele odpravljati šele po preteku šestih mesecev. Načeloma ni proti samemu sosežigu, vendar je kljub vsemu skeptičen, saj je, kot navaja, na internetu zasledil podatek, da kurjenje odpadnih olj v okolju povzroča veliko škodo, z emisijami gredo v zrak težke kovine, strupeni plini, SO_x, NO_x, HCl in strupeni ostanki izgorovanja. Omeni tudi, da

so težke kovine rakotvorne. Okoli tega je potrebno biti previden. Zanima ga, ali bomo kurili tudi ostala odpadna olja in kje so se do sedaj kurila ta odpadna olja. Zanima ga tudi, ali bodo urejena kurišča, ali bodo strupene snovi izločene tako, da ne bo nevarno za okolje. Kako bo z odlaganjem žlindre, kje se bo odlagala?

Vilma Fece predstavlja govornico v treh vlogah, prvo kot prebivalka Šoštanja, nadalje kot svetnica občinskega sveta in nenazadnje tudi kot uslužbenka Gorenja. Po osnovni izobrazbi je kemik. Vendar ni pravi strokovnjak s področja kemije, saj se pri svojem delu ukvarja tudi z managementom, zato gleda na zadevo malo širše. Pozitivno se odzove na pridobljeno mnenje gospoda Vojka Krneže s strani Petra Krajncja. Strinja se z njegovimi navedbami, kjer gospod Krajnc govori predvsem o gudronu in ne o solidifikatu gudrona, saj gre tu za bistveno razliko s področja kemije in poznavanja odpadkov. Pri gudronu gre za odpadke, ki se s pomočjo kemijskega postopka solidifikacije obdelata v solidifikat gudrona. Na javni razpis, ki ga bo konec leta objavila država, se bo prijavi več podjetij, tudi tuja podjetja. Gorenje je samo eno izmed tistih, ki se želi s konzorcijem tujih in domačih partnerjev prijavi na ta javni razpis. Gorenje ima ustanovljeno novo divizijo - energetika in varstvo okolja. Na tem področju so se kapitalsko povezali s tujimi podjetji, vse to najdete na spletnih straneh Gorenja. Gorenje se uvršča med štiri najboljša evropska podjetja s področja okolja. Izkušnje ostalih evropskih držav kažejo na to, da je gudron problem vseh držav, ne samo evropskih, in zato se je Evropa odločila, da bo ta stara bremena počistila. Razvili so posebne tehnologije solidifikacije v zaprtih tovarnah. Ta tuji poslovni partner Gorenja je v preteklih štirih letih obdelal 300.000 ton odpadnega gudrona. Da ne bo nobenega dvoma, Gorenje lahko proces sosežiga opravi v tujini, kjer imajo podpisane vse pogodbe o sosežigu solidifikata gudrona. To ni novost, ti procesi v Evropi že ustaljeno potekajo. Slovenija je ena zadnjih držav, ki ta proces uvaja v svoje državne programe. Poudari, da pri gudronu ne gre za kurjenje olj, kot je prej omenjal gospod Vrtačnik. Ona kot kemik ne bi govorila o strupih, saj imamo za to strokovnjake. In temu so namenjene vse raziskave, ki jih v svojem mnenju navaja tudi gospod Peter Krajnc. Nadaljuje, da se ji zdi pravilno, da lokalna skupnost, ki želi biti poštena do svojih prebivalcev, te obvešča in jih seznanja z nameni. Omeni tudi iskanje drugih alternativnih rešitev sosežiga gudrona v Sloveniji. Predlaga, da se program, ki je bil pripravljen s strani TEŠ-a, potrdi kot poskusni sosežig. Dr. Grilca zelo spoštuje, zato potrjuje njegovi ugotovitvi, da se k vsaki zadevi pristopi projektno. Ob tem izrazi pobudo o možnosti ogleda enega izmed takšnih energetskih objektov v Nemčiji,

kjer sosežigajo gudronski solidifikat.

Peter Radoja je omenil, da bo veliko krajsi kot njegovi predhodniki. Vsak tak posel se odrazi na neke vrste odškodnini. Že iz primera kostne moke nam je znano, da je občinskemu proračunu ostalo nekaj sredstev. Kostna moka je pustila posledice na ljudeh kakor tudi na okolju. Nadaljuje s problemom obnove Zdravstvenega doma Šoštanj, kako težko so prišli do končnih odločitev o sofinanciranju obnove. Meni, da bi bilo potrebno narediti podrobno analizo zdravstvenega stanja v času kurjenja mesno-kostne moke in tudi v času gudron solidifikata. Prebivalci, ki tu živijo, si zaslužijo vsaj neko analizo oziroma vsaj neko spremljanje zdravstvenega stanja. Tu on vidi del odškodnin, ki sedaj prihajajo.

Cvetka Tinauer je najprej omenila sklicevanje na ljudi, ki so bili omenjeni v prejšnjih razpravah. Sama kot predavateljica ve, kako je, če te kdo citira. Predvsem jo zanima, ali so te osebe dovolile, da se sklicujemo nanje. Verjetno je to podobno kot pri pravu, kjer so jih na fakulteti učili, da ko vas kdor koli na cesti kar koli vpraša ali pokliče po telefonu, če želite ohraniti ime, da ste dober pravnik, nikoli ne odgovorite. Najprej je potrebno vse do podrobnosti pregledati, preštudirati, narediti poizvedbo, šele ko imate vse argumente znane, lahko na podlagi znanega in videnega podate svoje mnenje. Upa, da imajo razpravljalci dovoljenja omenjenih oseb. Verjame, da bi vsak odgovoril previdno. Njo sicer osebno ne moti, da so se sklicevali na njih. Omeni tudi mnenje gospoda Krajnca, kjer vidi, da gospod govori predvsem o sežigu in ne o sosežigu. To vodi v dvom o razumevanju programa, ki ga je imenovani strokovnjak obravnaval. Iz tega dokumenta izhaja, da se govori o sežigu. Še enkrat poudari, da si noben strokovnjak ne bi dovolil zastaviti svojega imena za neko pavšalno oceno, lahko poda samo pogojno oceno. Zato svetuje previdnost pri sklicevanju na imenovane ljudi strokovnjake. Ona sama kot profesor si ne bi dovolila, da bi jo kdo ustno citiral. Glede na predlog, da bi se TEŠ kar sam odločil o poskusnem sosežigu, meni, da bi bilo to dejanje skrajno neodgovorno do Šoštanjčanov. Termoelektrarna Šoštanj je po njenem mnenju sama po sebi nasilni objekt, ki se financira iz državnega proračuna, in je že s tega vidika njihova dolžnost, da vprašajo lokalno skupnost, kaj meni o tem. Sama se ne bo čutila odgovorna za nastale posledice, ki jih bodo povzročili poskusi sežiga kostne moke ali gudron solidifikata na zdravju prebivalcev, saj ni noben strokovnjak, da bi o tem presojala. Zato je dolžna poskrbeti TEŠ in vsi, ki so pripravljali programe. Vsi so solidarno odgovorni do vsakega posameznega prebivalca v Šoštanju, za vse nastale posledice. Strokovnjaki, ki so pripravljali raziskave, morajo za njimi tudi stati.

Branko Debeljak tudi svojo razpravo za-

čne z ugotovitvijo, da nastopa v treh vlogah: kot krajan, nadalje kot svetnik in kot delavec TEŠ-a. To ga postavlja v zahteven položaj. V TEŠ-u in Gorenju so se z veliko odgovornostjo lotili zadeve. Občini Šoštanj je bil v pregled posredovan program, ki so ga vsi svetniki tudi dobili. Vidi, da je bil posredovan tudi naprej, za kar nihče ni nikogar nič vprašal. Gudron ni nič tekočega, zelo smrdljivega. Opravljeni so bili razgovori s podjetjem v Nemčiji, ki je nosilec teh sosežigov. Predstavniki TEŠ-a so si zadevo ogledali tudi od bliže. Omeni komercialni učinek sosežiga gudron soli-

pri tem nastanejo, in vračanjem nazaj v njihov sistem. Glede na omenjene merilne postaje Veliki Vrh, po novem Lokovica, pove, da so za onesnaženost z žveplom glavni krivec bloki 1-3, ki bodo po letu 2008 ukinjeni. Sam poskusni sosežig bodo izvajali na bloku 5, ki pa z onesnaženostjo nima nobene zveze. Za vsak sosežig so zakonsko določene, bistveno nižje mejne vrednosti plinov.

Vladimir Malenkovič je svojo razpravo pričel s strahom, ki ga nosi vsak človek v sebi. Vzrok za strah je določeno nepoznavanje problema. Iz priložene dokumentacije in tudi iz strokovne

Vojko Krneža (SDS): »Zgodovina se ponavlja. Najprej kostna moka, zdaj gudron.«

difikata, predvsem za Občino Šoštanj. Nadaljuje z razlago postavljenega vprašanja glede kurjenja odpadnih olj, vsa odpadna olja, tudi kondenzati, se oddajo Petrolu, Petrol jih odvaža na sežig v Anhovo. Omenjenemu problemu izcednih vod nasprotuje, saj TEŠ namerava gudron solidifikat pripeljati samo za poskusni sosežig. V primeru nadaljnega sosežiga pa je predviden popolnoma ločen sistem z zbiranjem izcednih vod, ki lahko

obrazložitev s strani gospoda Debeljaka in gospe Fece razume, da gre za poskus sosežiga. To pomeni, da nas bo ta poskusni sosežig potrdil v tem, ali je naš strah upravičen ali ne. Predlaga, naj institucije opravijo svoje ter opravijo poskus. Saj brez tega ne bomo izvedeli. Zdi se mu zelo dobro, da so takšni pomisleki prisotni, saj s tem vse vpletene silijo v maksimalno odgovornost. Ugotavlja, da je celotna Šaleška dolina ogromno izgubila na

račun pridobivanja in kurjenja premoga, vendar pa je tudi ogromno s tem pridobila. Omeni veliko število evropskih mest, kjer najdeš tovarne, za katere na prvi pogled sploh ne bi rekli, da se ukvarjajo z odpadki in so v neposredni bližini središč. Vendar zato so bili potrebni poskusi. Potrebno je bilo seznanjanje ljudi in njihovo soglasje. Kar se tiče soglasja k poskusnemu sosežigu, meni, da je nujno potrebno, da smo o tem vsi seznanjeni. Vsa odgovornost je res na TEŠ-u, tu ni nobenega dvoma. Vloga svetnikov je tudi ta, da seznanjajo ljudi, ki so jih izvolili na ta

biti razdeljene po takšnih kriterijih. Omenjen je bil argument moči oziroma moč argumenta. Nadaljuje, da se danes pogovarjamo predvsem o moči argumentov, na podlagi katerih bomo izoblikovali določeno mnenje. Poudari, da je odločitev predvsem na nas, da na podlagi argumentov presodimo, ali nam je v interesu pridobiti sredstva in jih obdržati v domačem kraju. Sam bo vsekakor podprl poskus pod vsemi najstrožjimi pogoji, z vsemi nujno potrebnimi strokovnjaki in institucijami, predvsem iz razloga, ker se na podlagi česa drugega ne zna opredeliti.

delovno mesto, zato se je odločil, da bo glasoval za.

Vojko Krneža je podal replike razpravljalcem. Podatek o javnem razpisu konec leta ga moti, saj v gradivu TEŠ-a piše, da bo razpis v poletnih mesecih. V zvezi s tem je bil izveden tudi poskus izredne seje. Ne razume, da izkušnje so, pa jih niso pokazali na seji. Meni, da ne bi bilo nič narobe, če bi se skupaj temeljito pripravili. Zanima ga, zakaj ni bil od opozicije nihče povabljen na sestanek koalicije, da bi lahko skupaj dosegli dogovor oziroma skupni interes o sosežigu. Med razpravo se je tudi omenjalo sklicevanje na dopis dr. Petra Krajnc, o čemer želi povedati, da je bil napisan po zelo tehtnem premisleku imenovane ga, saj je sam razložil, da ne more stati za svojimi besedami, če dejansko ne pozna vseh zadev. Gospod Peter Krajnc je podal mnenje o tem, na kaj naj bomo pozorni pri pripravi elaborata. Krneža se ne strinja z izjavo svetnice Cvetke Tinauer, ki pravi, naj nikoli ne odgovorimo oziroma, da naj strokovnjak nikoli ne odgovori čisto točno. Svojo repliko nadaljuje z omenjenimi tovarnami za sežiganje odpadkov, strinja se s tem, da so, vendar pričakuje več obrazložitev v zvezi s tem. Postavi vprašanje gospodu Debeljaku v zvezi s samovžigi v bunkerjih materiala. Vse te stvari je potrebno vključiti in jih temeljito pripraviti. Želi čim več primerljivih podatkov, da se bodo vsi lažje opredelili glede tega.

Cvetka Tinauer je odgovorila Vojku Krneži v zvezi s sklicevanjem na strokovnjake. Še enkrat poudari, da je izhajala iz stališča ljudi, ki bodo brali zapisnik seje, saj vemo, da so naši zapisniki javno objavljeni v Listu. Še enkrat razloži, da bi sama odgovor podala samo takrat, kadar bi pred tem imela možnost opraviti temeljito analizo, ki je potrebna za njen odgovor. Iz tega, kar je gospod Krajnc napisal, se jasno vidi, da se sam ograjuje od tega mnenja. Zato je v nadaljevanju želela povedati, da ne ve, ali je gospod Krajnc dobil kompletno gradivo ali ne. Njen namen ni bil povedati, da gospod Krajnc ni kaj dobro napisal, saj se strinja, da je dobro napisal. Verjetno ve, kaj je napisal. Ampak sama, kot pravi, ga ni dobro razumela, ko on že v naprej pravi, da je to nevarno, ter nadaljuje, da bi bilo dobro raziskovati. Iz tega sklepa, da dokler on take raziskave nima, ne more odgovoriti. Zato tudi sam v zadnjem stavku pove, "da v kemiji na splošno velja, ..." se pravi na splošno, da o tem ne vemo nič, da nimamo analiz, ni raziskav. Gospod analize še ni videl, sicer bi jo citiral. Ne pozna nobenega profesorja na nobeni fakulteti, ki se na svojem področju ne ukvarja z raziskavami. Predvsem je govorila o tem.

Vojko Krneža je odgovoril, da je gospod Krajnc dobil v obravnavo celoten dokument. Omenil je še pogin rib, za kar ni bil nihče odgovoren, še danes se ne ve, kdo je bil kriv za to.

Branko Debeljak je odgovoril na nekaj za-

Foto: List

Drago Koren (NSI): »Zakaj zahtevajo dovoljenje od nas? Svet Občine Šoštanj nima s tem nič. Gre za prelaganje odgovornosti.«

mesta, kjer danes so. In da znajo argumentirano obrazložiti, pojasniti ljudem, zakaj je bila neka odločitev sprejeta. Svojo razpravo zaključil z besedami, da mu ni všeč nekaj stvari, ki so bile danes na seji izpostavljene, saj se ne tičejo samo današnje teme. Ni mu všeč, ko se začnemo deliti na leve, desne in srednje, saj tega do sedaj ni bilo. Tudi sam omeni, da se približuje čas volitev, vendar poudari, da odločitve nikoli ne smejo

Drago Kotnik se je jasno opredelil za glasovanje o predlogu poskusnega sosežiga, saj sam ni popolnoma nič skeptičen. Meni, da je potrebno institucijam verjeti, saj so njihovi podatki verodostojni. Omeni tudi analize kurjenja kostne moke, ki so, kot kaže, vse resnične in ne zavajajoče. Prav tako se je s kurjenjem kostne moke ohranilo tudi kakšno delovno mesto. Morda se bo s sosežigom gudronovega solidifikata tudi ohranilo kakšno

stavljenih vprašanj, ki mu jih je postavil svetnik Vojko Krneža. V zvezi s samovžigi pojasni, da v TEŠ samovžigov ne poznajo, ampak govorimo bolj o tlenju premoga. Pri poskusnem sosežigu ne more priti do tega tlenja, saj se nivoji v tako imenovanih "bunkerjih" znižajo. V nadaljnji fazi, če pride do odločitve o sosežigu gudron solidifikata, je želja TEŠ-a, da se ta odpadni material ne zadržuje na območju Občine Šoštanj.

Vilma Fece je obrazložila svoje besede o objavi javnega razpisa. Razpis bo objavljen v Uradnem listu RS in bo verjetno trajal štiri mesece. Gorenje se bo na razpis zagotovo prijavilo, s TEŠ ali brez. Gorenje že ima v tujini vse sklenjene pogodbe za sosežige in sežige. Pri sosežigu veljajo veliko strožje norme. Po novem Zakonu o varstvu okolja velja nov princip kaznovanja, do sedaj je veljala samo kolektivna odgovornost, od sedaj pa so odgovorne tudi individualne osebe. Gorenje se je za konzorcij s TEŠ odločilo predvsem iz razloga, da se jim zdi neumno, da gre denar v tujino, če lahko ostane doma.

Roman Kavšak je še enkrat poudaril ter utemeljil svoj glas. Zgodilo se je pričakovano, predvsem to, da ta točka ne sodi na dnevni red, saj ni dovolj strokovno pripravljena. Zato je že na začetku seje zahteval njen umik z dnevnega reda. Iz navedenih razlogov bo glasoval proti.

Vojko Krneža se oglasil zaradi gospe Fece in njene izjave o terminu razpisa. Če se bo razpis res podaljšal na jesenski oziroma zimski čas, predlaga, da to točko prestavimo na naslednjo sejo. Predlaga ogled tovarne v Nemčiji za predstavnike občinskega sveta, kakor je bilo prej omenjeno v razpravi. Sam bo glasoval proti predlogu sklepa. Glede odločitve obstajajo tudi drugi, bolj demokratični načini odločanja občanov o zadevi.

Župan **Milan Kopusar** je na kratko razložil, da so vsi prejeli enako gradivo, eni ga pač razumejo, drugi ga nočejo razumeti. Vsak ima možnost za besedo. Odločanje ljudi preko referendumov - lahko gremo tudi po tej poti. Vendar se mu zdi to nepotrebno, saj so se volivci na volitvah odločili in izvolili svoje predstavnike v svet, ki lahko na podlagi nekaterih strokovnih raziskav o predlogih odločajo v imenu njih.

Marjan Vrtačnik je povedal, da je temeljito poslušal vso razpravo, saj je nestrokovnjak na tem področju. Po vseh razpravah se je odločil, da bo glasoval za poskusni sosežig.

Drago Koren je menil, da bi moral biti, kljub temu da tukaj gre za poskusni sosežig, program bolj strokovno pripravljen.

Na koncu je župan predal besedo gospodu **Evgenu Juraču**, ki je povedal, da se TEŠ zaveda svoje odgovornosti do informiranja javnosti. Ravno iz tega razloga so zadevo najprej predstavili občinskemu svetu, ki je najvišji organ občine in je sestavljen iz predstavnikov občanov.

Program poskusnega sosežiga je pripravljala TEŠ v sodelovanju z navedenimi strokovnimi institucijami.

Potem so člani Sveta Občine Šoštanj z 12 glasovi za in petimi proti sprejeli predlagani sklep.

Za zaključek: kadri, finance, vprašanja, pobude, ...

Svet je imenoval nove člane Sveta zavoda Osnovne šole Karla Destovnika Kajuha Šoštanj. To bodo Vilma Fece, Viki Drev in Peter Radoja.

seji predstavila **Antonija Ločičnik**, pooblaščenka državna notranja revizorka. Povedala je, da je bil rok za izvedbo poročila zelo kratek. Občina poseduje ogromno dokumentacije, ki je ažurno vodena. Vse listine so podpisane od odgovornih oseb. V poročilu so nepravilnosti bolj podrobno opredeljene, zato jih ne bo posebej omenjala. Navede nekaj najbolj pomembnih. Precej nepremičnin je evidentiranih na način, kot da so še investicije v teku, kot da jih torej še ne uporabljamo. Zapisnikov o prevzemu investicij še ni, zato bi bilo to potrebno urediti. Tukaj so izpostavljena

Marjan Vrtačnik (neodvisen): »Gre za tri poslovne partnerje! Gorenje pripravi gudron, TEŠ ga skuri, občina ponudi okolje...«

V Svet zavoda Osnovne šole Bibe Roecka pa so imenovali Jožico Plešnik, Judito Krneža in Erno Obšteter.

Članica Sveta zavoda Centra za vzgojo, izobraževanje in usposabljanje Velenje je postala Lijana Amon.

Nato je svet obravnaval poslovanje Občine Šoštanj za leto 2003. Revizijo je opravilo revizijsko podjetje LORIS d. o. o. iz Dravograda, ki ga je na

tudi sredstva, dana v upravljanje zavodom, z nekaterimi še ni urejeno razmerje o sredstvih v upravljanju. Pri kratkoročnih terjatvah do kupcev so ugotovili, da je znesek precej velik. Ugotovili so, da gre za stare terjatve. Statut Občine Šoštanj v svojem 121. členu ni usklajen z 49. členom Zakona o javnih financah, kar se mora čim prej urediti. Pripombo so podali tudi na javni razpis izgradnje nove osnovne šole Šoštanj, kjer

je bila objava o izbiri izvajalca v Uradnem listu RS objavljena z zamudo. Pri malih naročilih ni bilo velikih pripomb. Primerjali so tudi razmerja plač. Plače so v skladu z zakonodajo.

V razpravi je **Vojka Krnežo** zanimala razlika v cenitvah zemljišča v Metlečah, last Rudolfa Vrčkovnika. Zakaj je prišlo do takšne anomalije. Irena Skornšek je razložila, da je eno zemljišče občina odkupila od Vegrada, zato sta bili dve cenitvi. Drugo pa je občina prodala Vegradu in je bila z njihove strani različno ocenjena.

Drago Koren se prav tako sprašuje o dveh

pripravištvu na sodišču ter prejetje raznih dodatkov. Zanima ga mnenje revizorke, ali so pri takšnem načinu dela dodatki res upravičeni. Dodatek za povečan obseg dela, kot pravi sam, jemlje z rezervo, saj ne razume, kako lahko nekdo prejema toliko različnih dodatkov, najprej 15 %, potem 25 % in 10 %, če na koncu niti ni v službi. Poda svojo opazko, da je to za tistega prava zlata jama.

Predstavnica LORIS-a je povedala svoje mnenje okrog cenitev cenilcev, ki imajo priznano licenco, za katero se morajo s svojim znanjem

čena oseba za te zadeve. Gospa direktorica ima vse dokumente podpisane s strani župana, zato revizorji niso kvalificirani, da bi lahko odločali, ali je kdo upravičen ali ne do vseh dodatkov.

Župan je odgovoril na postavljeno vprašanje o pridobivanju ljudi za delovna mesta, konkretno za direktorja oziroma tajnika občine. Sam si upa trditi, da vsaj 80 % slovenskih občin ne izpolnjuje delovnih pogojev po zakonu, to je 8 let delovne dobe za direktorja. Kandidata za direktorja so iskali precej dolgo. Kar se tiče dodatkov in opravljenega dela pove, da delo mora biti opravljeno. To je bilo vedno njegovo merilo. Kljub temu da je bila direktorica na opravljanju sodniškega pripravništva na sodišču, je bilo delo vedno opravljeno. Doda tudi to, da občina trenutno nima zasedenega delovnega mesta vodje premoženjsko pravnih zadev, ki jih trenutno opravlja tudi direktorica. Najti pravega sodelavca ni enostavno. Poudari, da so že bili razpisi za pravnika, za arhitekta, vendar takih ljudi za takšno plačo ni lahko dobiti, saj se ni nihče prijavil.

Vojka Krnežo je zanimal sporazum, sklenjen med občino in Rudolfom Vrčkovnikom zaradi izpada dohodka. Zanima ga, kakšen je bil ta sporazum, saj se mu zdi znesek 13.000.000,00 tolarjev ogromen. Vemo, da je svojo dejavnost lahko nemoteno opravljal na svoji sedanji lokaciji. Na podlagi visokega zneska odškodnine se sprašuje, kako to, da nov objekt še ni dokončan. Omeni svoj primer izpada dohodka, ko je bilo njegovo tovorno vozilo udeleženo v prometni nesreči. Tako je izpad dohodka uveljavljal preko zavarovalnice, ki pa mu na podlagi dejstev zahtevka ni odobrila. Zato se mu zdi občinski primer izpada dohodka neupravičen. Zanima ga, ali ima ta odškodnina tudi kakšno podlago oziroma osnovo za tako visok znesek.

Revizorka je razložila, da je bila vsa zadeva pogodbeno urejena že prej in tako je bila za njih stvar urejena. Oni zadeve vsebinsko ne morejo ocenjevati.

Župan je navedel, da v primeru, če ne bi pristali na odškodnino, občina ne bi prišla do zemljišča za novo šolo.

Vilma Fecce je vsem skupaj svetovala, da so vsa zastavljena vprašanja stvar nadzornega odbora in ne revizijskega podjetja, zato jih je potrebno razčistiti že prej.

Drago Koren je imel repliko in povedal, da se z Vilmino izjavo popolnoma strinja. Zato meni, da naš nadzorni odbor ne dela najbolje. V zvezi z dodatki na plače meni, da bi do njih bili upravičeni tudi ostali delavci na občini, saj so ravno oni opravili več dela.

Med pobudami je svetnica **Cvetka Tinauer** kot prva izrazila pobudo zakoncev Vere in Ivana Ovcjak z Loma pri Topolšici. Njun problem predstavlja rezervoar za vodo in del obstoječega

Vilma Fecce (LDS): »Kot strokovnjakinja bi težko govorila o strupih. Nekateri uporabljajo besedo strup zato, da bi se ljudje prestrašili.«

popolnoma različnih cenitvah, zato predstavnico revizijske hiše LORIS sprašuje, ali se jim zdita tako različni cenitvi normalni. Po njegovem mnenju zadeva ni normalna. Nadaljuje z vprašanjem o delovnih izkušnjah direktorice občinske uprave Mirjam Povh ter dodaja, da ni vedel, da ni imela pogojev za zaposlitev. Meni, da bi se lahko našlo dosti drugih ljudi, ki bi ustrezali temu delovnemu mestu. Sporno se mu zdi opravljanje sodniškega

izkazati in na podlagi tega pridobijo certifikat za opravljanje cenitev. Zato moramo njihovem delu zaupati. Kar se tiče plače direktorice, razloži, da revizorji pregledajo, če je izhodiščna plača izračunana pravilno, če je količnik pravi, če so dodatki pravi, ki so za določena delovna mesta dovoljeni. Potem pregledajo, če za to ocenitev obstaja ustrezna dokumentacija, to so razne odločbe, pogodbe in sklepi, ki jih podpiše pooblaš-

Foto: Llist

vodovoda za Šoštanj, ki pa se je z leti bistveno razširil. V četku je imelo vse skupaj status rezervoarja, kasneje pa se je začel na njuni parceli graditi vodovod na vse strani naše občine, nazadnje tudi proti Ravnam. Tako imajo praktično celo parcelo preprejeno z vodovodnimi cevmi. Kasneje so jim na komunalni pojasnili, da je potrebno rezervoar sanirati oz. adaptirati. Iz adaptacije je prišlo do tega, da to danes ni več samo rezervoar ampak celo črpališče vode. S tem se je bistveno povečalo tudi šumenje. Najbolj tragično pri vsej zadevi je to, da s komunalnim podjetjem nimata urejenega nobenega pravnega razmerja, iz katerega bi bilo možno videti, kaj ima komunalna pri njih. Jasno je, da ta objekt predstavlja velik pomen za celotno šaleško dolino, saj smo od njega vsi odvisni. Zaposleni iz komunale parkirajo praktično na njenem dvorišču, kar se dogaja večkrat na dan, ne samo enkrat na leto. Problem se je poskušal s komunalno rešiti na sporazumen način, pa se žal ni rešil. To so ljudje, ki se ne tožijo radi, ki to ne znajo početi. Pridobili so si odvetnika iz Ljubljane, zadeva je prišla s stroški zelo daleč in zadevi ni videti konca. Dobila sta tudi namig, da sodnica o zadevi ne odločala, ker gre tukaj za javne zadeve, ter da bi bilo zelo dobro, da se pogovorita z vsemi tremi župani, ki so lastniki komunalnega podjetja. Ona sama pravi, da ni videla nobene druge možnosti, kot da vso zadevo posreduje občinskemu svetu, saj je župan z vso zadevo seznanjen, sam je že tudi bil pri njih ter pričal na sodišču. Zato posreduje pobudo občinskemu svetu, da predlaga komunalnemu podjetju, naj zadevo reši. Zadeva se da urediti pogodbeno ali z najemom, da se plačuje neke vrste odškodnina. Predlaga, da na naslednji seji to ne obravnavamo kot pobudo, ampak kot sklep, ki bo zavezujoč za komunalno. Občinsko upravo prosi, da njeno pobudo upošteva in jo v prihodnosti vključi na dnevni red seje občinskega sveta, kjer jo bomo obravnavali kot točko dnevnega reda. Saj kot sama pravi, samo njena pobuda ne bo dovolj zavezujoč predlog za pravni napredek v celotni zadevi. Vse svetnike tudi v njenem imenu povabi, da si zadevo od bližje ogledajo pri njih doma.

Vojko Krneža je želel s svojo pobudo opozoriti na nezakonitosti, ki se dogajajo po sklepu za izpeljavo volitev za nadomestnega člana občinskega sveta skupaj z volitvami v evropski parlament. Volitve so že bile, mi svojih volitev nismo opravili. Rečeno je bilo, da bo potrebno preveriti, ali je število svetnikov zadostno oziroma ustrezno. Vendar se nič od tega ni zgodilo, zato daje pobudo, da se razpišejo nadomestne volitve za nadomestnega člana občinskega Sveta Občine Šoštanj.

Z odgovori na vprašanja ni zadovoljen, saj na prejšnji seji svoje pobude ni dal pisno, v njej je zahteval objavo revizijskega poročila za leto 2002 in 2003. Revizijsko poročilo za leto 2003 je bilo objavljeno, za leto 2002 pa ne. Zato je ponovno podal pobudo za objavo revizijskega poročila za leto 2002. Svojo pobudo bo tokrat podal tudi v pisni obliki občinski upravi in nadzornemu odboru, v kateri bo podal tudi pobudo o šolninah.

Mirjam Povh je omenila, da je bila njegova pobuda zabeležena in ni potrebno, da jo še enkrat posreduje v pisni obliki. Pobuda za objavo revizijskega poročila za leto 2002 ni bila smiselna, zato ni bila objavljena. Vendar je revizijsko poročilo javna listina in jo lahko dobi na vpogled, kadar koli želi.

Glede štipendij, je povedala, mu je že na prejšnji seji odgovorila, da Občina Šoštanj nikogar ne štipendira.

Na koncu se je župan vsem prisotnim zahvalil za prisotnost in sodelovanje ter ob 15.45 zaključil sejo.

OBČINA ŠOŠTANJ
OBČINSKA VOLILNA KOMISIJA

ROKOVNIK
za izvedbo volilnih opravil za nadomestne volitve
za člana Sveta občine Šoštanj,
ki bodo v nedeljo, 3. oktobra 2004

datum	dan	pravna podlaga	vsebina
8.9.2004 do 19.00 ure	45. dan	74. člen ZLV	Zadnji dan za vložitev kandidatur pri občinski volilni komisiji (do 19.00 ure)
8.9.-14.9.2004	45.-51. dan	74. člen ZLV 59. člen ZVDZ	Postopek preizkusa zakonitosti liste kandidatov, ter izdaja odločb o potrditvi oziroma zavrnitvi liste kandidatov, pri čemer je potrebno do 11.9.2004 odpraviti morebitne formalne pomanjkljivosti liste kandidatov.
16.9.2004	53. dan	74. člen ZLV 60. člen ZVDZ	Določitev seznama kandidatur (žrebanje vrstnega reda)
18.9.2004	55. dan	74. člen ZLV 61. členu ZVDZ	Javna objava seznamov potrjenih kandidatur (objava v sredstvih javnega obveščanja)

SEPTEMBER:

datum	dan	pravna podlaga	vsebina
18.9.2004	55. dan	22. člen ZEVP	Državljeni lahko do tega dne zahtevajo ustno ali pisno popravek volilnega imenika
26.9.2004	63. dan	79. člen ZLV	Volivci, ki želijo glasovati po pošti, morajo do tega roka vložiti zahtevo za glasovanje po pošti pri občinski volilni komisiji.
27.9.2004	64. dan	16. člen ZEVP	Zadnji dan za potrditev volilnih imenikov in dostavitve OVK
28.9.2004	65. dan		Predstavniki kandidatov lahko predložijo seznam zaupnikov na voliščih občinski volilni komisiji
28., 29. in 30.9. 2004	65., 66. in 67. dan	69. člen ZLV	Predčasno glasovanje na sedežu občinske volilne komisije
30.9.2004	67. dan	81. člen ZLV	Volivci, ki se zaradi bolezni ne morejo zglasiti na volišču, vložijo zahtevo za glasovanje na domu

OKTOBER:

datum	dan	pravna podlaga	vsebina
1.10.2004 ob 24.00	1. dan pred glasovanjem	4. člen ZLV 5. člen ZVDZ	Zaključek javne volilne propagande
3.10.2004			Splošno glasovanje:
4.10.2004 po 12. uri		89. člen ZLV	OVK ugotavlja izid glasovanja po pošti
8.10.2004 do 13.10.2004	5. dan po dnevu glasovanja		Postopek ugotavljanja uradnega izida glasovanja in izida volitev, - OVK pošlje poročilo o izidu volitev županu, RVK ter predstavnikom kandidatov, - OVK objavi izid volitev v občinskem uradnem glasilu, - OVK izda izvoljenemu kandidatu za člana Sveta občine Šoštanj potrdilo o izvolitvi

Anica ZAJC, univ.dipl.prav.
Predsednica občinske volilne komisije Občine Šoštanj

Dodatna pojasnila

Glede na dejstvo, da v tej številki objavljamo redigiran zapisnik seje Sveta Občine Šoštanj, na kateri je bilo v obravnavi občinsko soglasje za poizkusni sosežig solidifikata gudrona v TEŠ, smo vse svetnike o tem predhodno obvestili in jim ponudili možnost dodatne obrazložitve njihovega stališča do te zadeve. Našemu vabilu sta se odzvala svetnika Drago Kotnik (neodvisni) in Vojko Krneža (SDS).

Dodatna utemeljitev za poizkusni sosežig solidifikata gudrona v TEŠ

Na 12. redni seji Sveta Občine Šoštanj smo svetniki sprejemali pod 7. točko dnevnega reda sklep o poizkusnem sosežigu solidifikata gudrona v bloku 5 TEŠ. Glasoval sem ZA poizkusni sosežig solidifikata gudrona.

Utemeljitev glasovanja ZA sosežig:

Na osnovi programa poizkusnega sosežiga, ki smo ga dobili v gradivu, sem se odločil za sosežig. V programu so točno opisani postopki priprave gudrona pred sosežigom, postopek sosežiga in analize oz. meritve, ki jih bo izvajalo 6 nevtrálnih institucij. Na seznamu meritev so vsi elementi, ki so v gudronu, in tudi tisti, ki bodo nastali pri kemijskih reakcijah. Postopek sosežiga in analize temeljijo na izkušnjah nemških strokovnjakov, ki ta sosežig že izvajajo v njihovi termoelektrarni. Zato ne vidim bojazni, zakaj ne bi poizkusno izvedli sosežiga, saj morajo biti mejne vrednosti elementov, ki so že v premogu, pri sosežigu drugih snovi za 10 % manjše. V kolikor se pa bodo pojavili oz. presegli dovoljeno količino elementov, ki so škodljivi za okolje, bom pri glasovanju za redni sosežig glasoval PROTI.

Prišel sem do spoznanja, da so določeni ljudje, ki so glasovali proti poizkusnem sosežigu gudrona, glasovali v preteklosti tudi prosti sosežigu mesno kostne moke. Ti ljudje se bojijo, da bi bila lokalna skupnost še bogatejša, že od sosežiga mesno kostne moke dobi lokalna

skupnost 60 % vrednosti, prav toliko bi dobili tudi od sosežiga gudrona. S tem bi ohranili še kakšno delovno mesto, ga pridobili, pomagali resnično socialno ogroženim družinam, pomagali pri razvoju športa, kulture, turizma itd. Menim, da so a priori proti samo zato, ker ni na oblasti njihova stranka. Čestitati moram tistim, ki so se v preteklosti zavzemali za čistilne naprave v TEŠ. Sedaj, ko jih imamo, menim, da moramo izkoristiti te kapacitete. Zaslužijo si čestitke vsi tisti, ki razmišljajo v tej smeri. Hvala bogu, da imamo take ljudi na pravem mestu od lokalne skupnosti do vodij podjetij. Prepričan sem, da nihče ne namerava škodovati okolju, kjer živi in dela. Verjamem, da živim v dobi in okolju, kjer se prikazujejo resnični podatki meritev, ki jih opravljajo različne institucije oz. jih bodo tudi pri preizkusnem sosežigu gudrona.

Države, kot so Velika Britanija, Nemčija in tudi ostale, ki so pisale okoljevarstvene zakone v Evropski uniji, ki smo jih tudi mi prevzeli ob vstopu, jih ne bi same kršile. Primer, kako

Foto: V. G.

so kurili obolele živali v Veliki Britaniji zaradi bolezni »norih krav« kar na prostem, dokaz so bili TV posnetki. Pri nas pa ne bi smeli sežigati predelanih odpadkov v mesno kostno moko niti v kombinaciji s premogom in ob zelo visoki temperaturi, kot so trdili posamezniki oz. mnogi to še sedaj zatrjujejo. Meritve oz. analize, ki jih opravljajo za to usposobljene institucije, pa kažejo, da se s sosežigom mesno kostne moke okolje dodatno ne obremenjuje. Primer, kako opravljajo sosežig gudrona v Nemčiji, pa kaže zopet na iste ljudi v naši lokalni skupnosti, ki so proti temu. Želim si le, da bi naša politika in posamezniki pustili slovensko nevoščljivost in delali tisto, kar je za nas dobro. To smo že nekajkrat pokazali ob vojni 1991. leta, ob vstopu v EU, vstopu v Nato. Torej znamo, če hočemo.

S spoštovanjem!
Neodvisni svetnik Občine Šoštanj
Drago Kotnik

TEŠ sežigalnica nevarnih odpadkov?!

»V Termoelektrarni Šoštanj nameravamo izvesti preizkus sosežiga gudron solidifikata na bloku 5. Gudron solidifikat je odpadke, ki nastaja v tehnološkem procesu rerafinacije rabljenih motornih in industrijskih olj z žvepleno kislino.

Na podlagi našega poznavanja predpostavljamo, da sosežig ne bi smel imeti nobenih škodljivih vplivov na okolje.«

S takšnim uvodom je TEŠ predstavil svoj namen in program poskusnega sosežiga gudron solidifikata na bloku 5 in ob tem zaprosil za soglasje občinski svet Občine Šoštanj.

Ob pomoči lokalne politike se nad Občino Šoštanj in njenimi prebivalci zopet zgrinjajo temni oblaki uničevanja okolja in zdravja ljudi. V TEŠ-u samo predpostavljajo, da sosežig gudron solidifikata ne bi smel imeti nobenih vplivov na okolje. Kaj pa predhodne strokovne laboratorijske analize?! Ali bomo morali sedaj zopet aktivno z globokim dihanjem kontaminiranega zraka sodelovati kot poskusni zajci pri eksperimentu kurjenja nevarnih odpadkov?

Pred leti, sem bil s sinom pri otroškem zdravniku, ta naju je napotil k specialistu na pregled žrelnice. Po dokončnih posvetih sem sprejel nasvet za odstranitev žrelnice. Do tega trenutka je bilo še vse normalno, ko pa smo se dogovarjali za termin, kdaj lahko sina pripeljem v bolnišnico, sem bil »prijetno« presenečen. Termin je bil zelo kratek in v nekaj dneh je bil sin v bolnici na oddelku. Ko sem bil radoveden, kako je to mogoče, sem dobil zaskrbljujoč odgovor. Otroci iz naše ožje okolice imajo prednost pred ostalimi!!!

To mi je dalo marsikaj misliti in sem začel malo raziskovati in biti radoveden, kako je z zdravjem ljudi v naši ožji okolici. Prišel sem do zaskrbljujočih odgovorov, ki so skriti nekje v »izgubljenih« raziskavah. Obstajale so raziskave, ki govorijo o nadpovprečnih obolenjih za rakom in obolenjih dihal v našem okolju. Komu so ti rezultati v napoto, da se je vse izgubilo? Zdravniške analize govorijo, da se stanje ne popravlja in celo, da ljudje obolevajo za boleznimi, ki jih včasih na našem področju ni bilo. To pomeni samo to, da smo že dovolj kontaminirani in dodatne doze onesnaževanja ne rabimo, saj je ne bomo mogli več prenesti.

Kakšno ceno bomo plačali s svojim zdravjem mi, ki živimo v tem okolju, bo pokazal čas. Vsekakor pa je že dosedanja cena prevelika. Kakšno ceno bo za ta sežig dobila plačano

Tema Meseca:

GUDRON

TEŠ, pa vedo tisti, ki se vključujejo v ta »dosen« posel. V ta projekt se po doslej znanih informacijah vključujejo TEŠ kot sežigalec odpadkov, GORENJE kot pripravljalec gudrona solidifikata in ministrstvo za okolje in prostor. Ali bodo s tem v TEŠ na sežiganje odšli tudi odpadki iz GORENJA (razni emaili ...)?

Sicer se pa ob vsem tem problemu poraja bistveno vprašanje. Zakaj je sploh potrebno TEŠ-u soglasje občinskega sveta za tako početje? Ali bi nekdo za svoje ravnanje želel odgovornost naprtiti občinskemu svetu in si na tak način zavarovati »hrbet«, češ saj so za vse vedeli in dali celo soglasje. Jasno je, da vsak za svoja dejanja odgovarja sam, tudi ko krši zakon o varstvu okolja.

Po mojem mnenju o tako pomembnem soglasju ne more in ne sme odločati le občinski svet. Pravica do zdravega okolja nam je zagotovljena že v ustavi in prav je tudi, da vsak sam odloča o tako občutljivem vprašanju, ki ima lahko škodljive posledice za zdravje nas in naših zanamcev. Zato sem prepričan, da bo o morebitnem nadaljnjem sežiganju kakršnih koli odpadkov odločalo ljudstvo, saj imamo za to dovolj demokratičnih načinov, kot so zbori občanov ali pa celo referendum.

Vojko Krneža,
član sveta Občine Šoštanj

Šoštanjaska elektrarna kmalu krematorij?

Bilo je leta 1991, leto po katastrofalnih stoletnih poplavah, ki so prizadele Celje. Takrat sem bil poslanec in podpredsednik republiške skupščine. Poklical me je Peter Rezman, takrat odgovoren za prostor in okolje v velenjski občini in mi sporočil, da neimenovani vir trdi, da se je v skladišču šoštanjanske elektrarne znašla večja količina palet s poplavljenimi zdravili iz celjske bolnišnice, ki je očitno namenjena sežigu v kotlih šoštanjanske elektrarne.

Foto: V. G.

Predsednik parlamentarne komisije za okolje dr. Hubert Požarnik se je takoj strinjal z mojim predlogom: ustanovili smo posebno parlamentarna komisijo, ki je preiskala primer, sprejela na 40-tih straneh napisano poročilo ter zahtevala odstop glavne sanitarne inšpektorice Metke Macarol-Hiti in takojšnjo odstranitev poplavljenih zdravil z območja šoštanjanske elektrarne. Poplavljena zdravila so res takoj umaknili in jih niso sežgali v šoštanjski elektrarni, Hiti je pa so na žalost umaknili šele čez nekaj let. A to je bila Pirova zmaga! To je bil v resnici le ponoven preizkus tolerance (lokalnega) okolja in obenem napoved ostrega boja proti okoljevarstvenikom.

Bil je to takorekoč zgodovinski dogodek, ki je napovedal, da nameravajo v šoštanjski elektrarni in v drugih industrijskih energetskih objektih v prihodnje zažigati tudi (nevarne) snovi, ki niso njihov primarni energent, v šoštanjskem primeru torej velenjski lignit. Kljub pomembni trenutni zmagi okoljevarstvenikov je bila pot v pogubo očitno trdno začrtana: onesnaževalci oz. energetski lobi so se odločili, da bodo v kurilnih obstoječih (termo)energetskih objektih (s)kurili tudi nevarne odpadke iz cele države

in morda celo iz tujine. Pred dvema letoma je tako šoštanjaska elektrarna pričela sežigati kostno moko. In to ob izrecnem soglasju šoštanjanske občine in z očitnim tihim pristankom prebivalcev. Seveda, ko pa jim ni nihče nall čistega vina, oziroma jih nihče ni nič vprašal! Za piškavih 165 milijonov leta 2002 in 235 milijonov odškodnine lani se igrajo z zdravjem živečih in še nerojenih ljudi. Prav odškodnina, ki jo plačujejo občini (in ne prizadetim ljudem!), pa je kronski dokaz, da posledic sežiga ne obvladujejo, oziroma da ne obvladujejo izpustov škodljivih in nevarnih snovi. Če bi jih, potem bi jih morali zaradi razmetavanja davkoplačevalskega denarja že zdavnaj prijeti kriminalisti. Ne pozabimo, da je elektrarna v lasti države! Pomislite: če bi priznali, da zaradi sežiganja kostne moke povzročajo večje onesnaževanje okolja, bi bilo razumljivo, da plačujejo tudi odškodnino. A ker trdijo, da s tem ne povzročajo nikakršnega dodatnega onesnaževanja, je nerazumljivo, zakaj kljub temu šoštanjski občini (in ne ljudem) plačujejo stotine milijonov. Kakšen je torej sklep normalnega človeka, torej Šoštanjčana? Takšen, da je nekdo nekoga očitno podkupil. Nekateri so se očitno zaradi sežiganja kostne moke v šoštanjski elektrarni

masno okoristili. A kdo so ti ljudje? No ja, kar zadeva Šoštanjčane bo dovolj, da malo bolj natančno pogledajo, kdo se vozi z dragimi avtomobili. In kdo gradi neverjetno velike hiše, ... se razumemo ...?

In ne pozabimo, da ne gre za kakršnokoli kostno moko, temveč patogeno, patološko kostno moko, ki vsebuje patološke beljakovine, prione. Ti pa povzročajo neozdravljive bolezni (bolezen norih krav in Creutzfeldt-Jakobova bolezen). Znanost ve o prionih izredno malo, zato nihče ne more napovedati, kaj se bo dogajalo z ljudmi, ki jih vdihavajo. Da ne govorimo o tem, da v Šoštanju in okolici še nihče ni izmeril vsebnosti dioksinov v tleh, v kravjem mleku in mleku doječih mater. Dioksini pa so, pravijo celo v ameriški Agenciji za zaščito okolja (EPA), kuga 21. stoletja.

letoma šlo le za stisko oddaljenih in arogantnih Ljubljčanov, ki so se po izbruhu BSE herojsko spopadli s patološko kostno moko, ampak za prvi načrten preizkus odpornosti prizadetega prebivalstva, dokazuje najnovejša namera, da prično v elektrarni sežigati tudi gudron (rafinirana rabljena motorna in undustrijska olja) iz Pesniškega dvora, ki vsebuje veliko žvepla. S poizkusnim sežigom, ki naj bi ga izpeljali konec avgusta, se je (pomislite!) ponovno strinjala večina šoštanjskih občinskih svetnikov. A nikar ne mislite, da se bodo piromani zaustavili le pri tem! Na vrsto bodo prišle odpadne plastične mase, komunalni odpadki, živalske maščobe, drugi industrijski odpadki, odpadna olja, avtomobilske gume ... Sežig nevarnih odpadkov namreč danes sodi med najbolj donosne posle na svetu, saj se bo lahko kmalu kosal z oboroževalno in farmacevtsko industrijo.

skledniki. Ti se namreč že leta ubadajo z vprašanjem, kako in kje bi sežigali vsakovrstne in predvsem posebne, nevarne odpadke. Čeprav ves napreden svet ta zastarel, škodljiv, nevaren in tudi drag način ravnanja z odpadki že nekaj let opušča. Oni seveda lažjejo, da je res prav nasprotno, ko pa jih vprašate, v kateri državi ES so v zadnjih letih zgradili novo sežigalnico, vprašanje mirno preslišijo. Teh piromanov recikliranje odpadkov seveda ne zanima kaj dosti (ko je npr. pred desetletjem neka slovenska firma ponujala popolno tehnologijo predelave pesniškega gudrona v gudronov solidifikat, ki je popolnoma inerten odpadke, so se na predlog požvižgali), prav tako jih ne zanima, da je sežiganje odpadkov zaradi onesnaževanja okolja skoraj tako nevarno kot uporaba jedrske energije. Oni ob vsaki priložnosti raje trdijo, da »sosežig odpadkov nima negativnih posledic za zdravje«, kar je seveda debela laž. Ne znajo namreč navesti niti enega primera na svetu, s katerim bi to lahko dokazali. A pri tem gre tudi za okoljsko pravičnost, za nov pristop k odpravljanju okoljskih in socialnih problemov, ki ne dovoljuje, da socialno prizadeto (manj razvito) okolje dodatno obremeni še z okoljskimi tveganji in nevarnostmi. Žalostno pri tem je, da te nevarne, nesocialne, škodljive, tehnološko zastarele in neracionalne načrte podpirajo tudi »okoljske« ustanove, kot je npr. velenjski inštitut za ekološke raziskave Erico. Ta je npr. dolga leta opravljal meritve onesnaženosti okolja v Zasavju, pri skrivnem načrtu, da bi v trboveljski cementarni Lafarge cement pričeli kuriti tudi nevarne odpadke, pa je odkrito in v celoti podprl onesnaževalca (še septembra lani je cementarna trdila, da nevarnih odpadkov ne bo sežigala, čeprav je njihova vloga že ležala pri Kopaču, ki je še isti mesec izdal tudi odločbo z dovoljenjem za sežig). Direktor cementarne Franci Blaznek (nomen est omen) je celo trdil, da naj bi se emisije škodljivih snovi s sežiganjem nevarnih odpadkov zmanjšale (!!!!), inštitut Erico pa je v Trbovljah organiziral okroglo mizo, na kateri je ljudi prepričeval, češ da je sežiganje nevarnih odpadkov neškodljivo in celo blagodejno. Toda pazite: občinski svet je soglasno sklenil, da nasprotuje sežiganju nevarnih odpadkov in zahteval odpravo Kopačeve odločbe. A ne le to: organizirali so se tudi ljudje, ustanovili »Civilno iniciativo za zdravo okolje« in napisali ostro peticijo proti sežiganju, ki jo je v nekaj dneh podpisalo več kot tisoč ljudi, med njimi tudi vsi zdravniki v trboveljski bolnišnici in vsi gimnazijski profesorji (!).

Foto: V. G.

Šoštanjska elektrarna se torej počasi, a vztrajno spreminja v sežigalnico vsakovrstnih strupenih in nevarnih snovi-odpadkov. Toda elektrarna vendar ni sežigalnica nevarnih odpadkov! Načrtovana in zgrajena je bila zato in tako, da proizvaja električno energijo z uporabo natančno znanega energenta, to je velenjskega lignita. Vsaka druga dejavnost v elektrarni definitivno povzroča dodatno obremenjevanje okolja! Navsezadnje smo leta 1992 prav na moj predlog v parlamentu sprejeli tudi zakon, ki je zagotovil državno jamstvo takratnih 150 milijonov DEM za izgradnjo odžvepljevalne naprave zaradi uporabe konkretnega, velenjskega lignita, ki ima natančno znano vsebnost žvepla. In ta naprava je bila tudi zgrajena! Da ni pred dvema

Kaj se torej dogaja v Šoštanju? So nekateri zblazneli?! Jim velenjski lignit ne diši več dovolj dobro? Se nekdo pod tolarji in Evri le pokorno zvija pod ukazi raznih minljivih Tavzesov in Kopačev? Bodo Šoštanjčani umirali še pogosteje, bodo predvsem otroci vedno bolj trpeli zaradi alergij, bolezni dihal, prebavil in obtočil, bolezni žlez, rakastih obolenj, sprememb genskega materiala, duševnih motenj, ipd.? Bomo morda priča pravemu izbruhu obolenj v celotni Šaleški dolini? V ozadju celotnega posla (sežiganje nevarnih odpadkov v termoenergetskih objektih) je slovenska vlada, oziroma natančneje predsednik vlade in Ministrstvo za okolje, prostor in energijo, oziroma še bolj natančno, minister Kopač in njegov sekretar Tavzes s pri-

A okoljevarstveniki in ljudje nasploh nimajo »sreče« le z Ericom, temveč tudi z Zavodom za varstvo okolja Maribor in njegovim znamenitim mag. Emilom Žerjalom. Ta inštitut je namreč fir-

ma za zavajanje javnosti in izgubljanje časa, ki se kot naravna nesreča pojavi povsod, kjer onesnaževalci (da ne napišemo ubijalci) potrebujejo nekakšen »znanstveni« alibi za svoje početje. Že desetletje s svojimi zavajajočimi rezultati in predvsem interpretacijami svojih meritev arogantno smeši zaskrbljene ljudi in njihovo zdravo pamet in za drage denarje opravlja svoje smešne meritve. Najraje takrat, ko je vse v redu, ko je obratovanje industrijskega objekta normalno, nikoli pa ne opravlja stalnega monitoringa in monitoringa ob tehnoloških motnjah (npr. ob izpadih elektrofiltrov), ko nastanejo pravi izbruhi nevarnih snovi v okolje. Ne meri izpustov npr. dioksinov in furanov, če pa že, to stori v smešnih »optimalnih« pogojih. A prav ob motnjah so lahko emisije (prašnih delcev, žvepovega dioksida, težkih kovin, dioksinov, furanov, benzenov ...) tudi za nekaj 100% večje in prav to je najbolj nevarno, saj prav takrat ljudje in druga živa bitja prejmejo največje doze strupov, ki se v telesu ne razgradijo, ampak se v njem nalagajo. Prav dioksini in furani pa so najhujši znani strupi, ki že v izredno majhni količini delujejo genotoksično, mutageno in kancerogeno. Tega seveda ne pišem kar tjavendan in na pamet. V preteklosti sem se osebno večkrat soočil z njihovimi izdelki in »argumenti«, ki so bili včasih tako ubogi, imbecilni in infantilni, da jih je lahko spregledal vsak otrok, ki si je le vzel dovolj časa.

Bojim se, da bo lepega dne Kopač objavil, da je ljubljanski krematorij v okvari in da bodočasne človeške odpadke in njihove ostanke sežigali kar v šoštanski elektrarni. Saj, kakšna pa je v resnici razlika med živalskimi maščobami, kostno moko in človeškimi tesli? Zanimljivo, predvsem pa so oboji prava skladišča dioksinov, ki se nabirajo (in ne razgrajujejo) v njihovih notranjih organih, predvsem jetrih in ledvicah. In se sproščajo pri gorenju. Vem, lumpi bodo takoj poskočili in izdabili, da se dioksini pri gorenju pri več kot 1.000 stopinj celzija ne sproščajo, a kdo bi jim verjel, da ves čas resnično obratujejo pri tej temperaturi! Vseslovenski krematorij v Šoštanju torej? Utopija ali prihodnost? Pri tako nevarnih kljukcih, ki vodijo našo državo in ogrožajo zdravje in življenja ljudi, je to prihodnost. Če se ne bo nihče uprl, seveda!

Kopač je torej z nalogodajalci in priskledniki navalil na šoštansko elektrarno in druge energetske objekte kot bivši vojak JLA na umazano mlako, ljudje v Šoštanju pa so tiho (mimogrede, minister Kopač je dokazani črnograditelj, torej človek, ki ne spoštuje zakonov). Kako je to mogoče? Jim je res vseeno za lastno zdravje, predvsem pa za zdravje svojih (tudi nerojenih) otrok? Zakaj ne sestavijo peticije in zahtevajo popolne prepovedi sežiganja česarkoli, razen velenjskega lignita? Mar res verjamejo neumnostim, da to ne bo škodovalo njihovu zdravju? To, prav to je večja skrivnost od dejstva, da sežigalniški lobi tako agresivno in brezobzirno posega v njihova življenja. A je recept skrajno preprost. Naj vam ga iz lastnih izkušenj posredujem: zbere se majhna skupina sposobnih ljudi, ki napiše peticijo in organizira njeno podpisovanje. Ko se podpisov nabere dovolj (v šoštanski občini bi bilo dovolj in še preveč npr. 2.000 podpisov), jih pošlje županu, občinskemu svetniku, ministru Kopaču, predsedniku vlade Ropu, predsedniku države Drnovšku in njegovemu psu Brodiju, varuhu nekakšnih pravic Hanžku in morda še komu. Po zmedenem in verjetno smešnem odzivu naštetih se zadeve skupina loti zares.

Kako se to naredi, pa menda ja ne bom razlagal po časopisih. Smo morda leta 1987 takratni KPS in SZDL sporočali, kako tečejo priprave na največji ekološki shod v Velenju, ki se ga je udeležilo najmanj 15.000 ljudi?

Vane Gošnik

Peter Rezman
Cesta talcev 2a
3325 Šoštanj

Šoštanj, 4. avgust 2004

Republika Slovenija
Ministrstvo za okolje, prostor in energijo
minister mag. Janez Kopač
Dunajska cesta 48
1000 Ljubljana

zadeva: protest in vprašanja

Protest:

Država, ki zakonito onesnažuje okolje oziroma habitat življenjskih vrst vključno s človekom tako, da piše in uveljavlja zakone, ki takšno raboto legalizirajo, je slaba država.

Slovenija je takšna država.

Minister, ki ima na skrbi varovanje okolja v takšni državi in zoper takšno početje ne povzdigne glasu, ni vreden, da opravlja zaupano nalogo in poslanstvo. Če pa takšen minister celo botruje zakonodaji in ukrepom, ki so v nasprotju z njegovim poslanstvom, potem takšen minister ni upravičen do podeljevanja državnih priznanj za delo, ki bi ga moral opravljati sam!

V zadevi »sanacija gudronskih jam Slovenije«, ki naj bi svoj epilogo doživela na deponiji ostankov iz kurišč TEŠ v Šaleški dolini, se izkazuje, da skuša država, ki jo pomaže voditi tudi minister za okolje, Termoelektrarno Šoštanj tiho spremiti v zakonito sežigalnico posebnih odpadkov.

Vzporedno ob takšnem početju ministra, mi je ta v istem obdobju posredno izročil pismo »Zahvalo za prizadevanje pri varovanju okolja v Šaleški dolini« in sicer za moje ekološko ravnanje in prispevek pri ohranjanju narave v Šaleški dolini.

To zahvalo vračam, saj mi visok državni uradnik, ki deluje v direktnem nasprotju z mojim prispevkom pri ohranjanju narave v Šaleški dolini, ni dolžan nobene zahvale, in je zato takšna zahvala v posmeh tako meni, kot ministru.

Vprašanja:

1. Ali je Ministrstvo za okolje, prostor in energijo izdalo uvozno dovoljenje za uvoz solidifikat gudrona, ki ga nameravajo skuriti v TEŠ v času poskusnega sežiga?
2. V kateri državi se bo kupilo solidifikat gudrona, ki se potrebuje za t.i. preizkusni sosežig in kdo bo poravnal strošek nakupa solidifikata gudrona v višini 36.000.000,00 SIT? Ministrstvo, TEŠ ali Občina Šoštanj, ki je s sklepom dovolila preizkusni sosežig posebnih odpadkov v TEŠ.
3. Ali bi v TEŠ morali upoštevati strožje emisijske vrednosti pri proizvodnji električne energije v obdobju do leta 2007, če jim ministrstvo ne bi dovolilo t.i. sosežiganje posebnih odpadkov?
4. Koliko milijonov tolarjev bo država vložila v sanacijo gudronskih jam, katerih »lastnik« je Petrol in koliko milijonov bo pri tem delu zaslužilo Gorenje iz Velenja, ki je v svetu sicer bolj poznano po »beli tehniki«?
5. Katere probleme po kostni moki in gudronu namerava Ministrstvo za okolje, prostor in energijo še reševati v kuriščih TEŠ in na deponiji pepela v Šaleški dolini?

Peter Rezman

Prostorske informacije

Edi Vučina

Ni dvoma, letošnji zaključek poletja bo še vroč in to ne glede na vreme. Septembra bomo po udobnem avgustovskem mrtvilu spet pahnjeni v hiter ritem vsakdanjih obveznosti, hoteli ali ne. Očitno se tudi vladajoči strukturi mudi, da nas še dopustniško zasanjane preseneti z bliskovito predvolilno kampanijo, v kateri bo najbrž zmanjkalo časa za spremljanje novih obljub in starih obrazov naših politikov.

V normalni državi, še posebej če je v EU, se ljudje ukvarjajo z gospodarskimi problemi, ne glede na to, kdo je na oblasti. Bojim se, da je pomen volitev v Državni zbor naše mlade države še vedno večji kot bi to bilo normalno. Žal se v teh turbolentnih tranzicijskih časih še ne moremo sprostiti in zanemariti svoje volilne pravice. Kdor upravlja z državo namreč še vedno opravlja tudi s pomembnim delom državnega kapitala, kar pa pomeni, da je kvaliteta naših življenj v mnogo čem preveč odvisna od ljudi oz. strank, ki jih obkrožimo na volilnem listku.

Tudi lokalno skupnost je treba šteti kot del naše države. Tokrat bomo, poleg poslancev v državni zbor izbirali tudi manjkajočega občinskega svetnika, ki bo zapolnil mesto pokojnega Videmška. Ljudje, ki upravljajo občino pa nam prav tako lahko dobesedno zagrenijo življenje, zato ni vseeno, koga si izberemo za svetnika. Sklep o poskusnem sosežigu nevarnega odpadka v kotlih TEŠ-a je tipičen dokaz, da svetniki ne delujejo vedno v interesu občanov, ki so jih izvolili. Velja si zapomniti, kako glasujejo občinski svetniki, kadar je v ozadju poslovni interes podjetja v katerem so zaposleni. Če se torej interes TEŠ-a ali katerega drugega lokalnega podjetja (GORENJE d.d.) križa z interesi ostalih občanov, so svetniki praviloma lojalni svojemu podjetju.

Drugo lojalnost, tokrat strankarsko, pa lahko pripišemo predsedniku občinskega

sveta (županu). Čeprav se slednji najbrž zaveda, da mu zagovarjanje sežiganja nevarnih odpadkov v neposredni bližini mesta, kjer živi okoli 3000 ljudi, ne more prinesiti novih glasov (nedvomno jih bo nekaj izgubil), uboga ministra, med drugim zadolženega za varstvo okolja (ironija pa taka, ki si bo z »odpravljanjem« ekološke bombe v Pesniškem dvoru najbrž pridobil kakšnega volivca iz omenjene okolice Maribora. A župan vendarle ne bi ostal praznih rok. Z denarjem, ki mu ga ponujajo (zakaj le, če baje ni škodljivih vplivov?), bi si do županskih volitev morebiti ponovno pridobil izgubljene volivce.

Dejstvo pa je, da je že strinjanje s poskusnim sosežigom nevarnega odpadka povzročilo realno škodo. Ko je medije preplavila omenjena novica, je bilo sporočilo vsem potencialnim kupcem nepremičnin (stanovanje, hiša,...) jasno. Vsi lastniki nepremičnin smo čez noč zgubili del vrednosti in Šoštanj se je izenačil

z žrtvovanim Zasavjem, kjer se že lep čas borijo proti sosežigu odpadkov v cementarni, novico pa so razumeli tudi v Kidričevem, kjer se ljudje krčevito upirajo gradnji sežigalnice komunalnih odpadkov. Nepremičninski trg je neusmiljen in v ceno takoj vračuna potencialno nevarnost, ki jo predstavlja bližina sežigalnice.

Kaj mislite, so se svetniki, ki so glasovali za zloglasni sklep vprašali, zakaj se toliko ljudi bori proti sežigu, zakaj tudi Nemci, ki jih ponujajo za zgled, ne gradijo več novih sežigalnic odpadkov in zakaj je moral minister preklicati Uredbo o emisiji snovi v zrak iz sežigalnic nevarnih odpadkov? Kdo sploh ve, kako nevarni so dejansko karcenogeni dioksini in furani, ki nastajajo pri sežiganju odpadkov? Pa mogoče svetniki vedo, kakšno dovoljenje je potrebno pridobiti, kako poteka postopek in kakšna mora biti vsebina dovoljenja za sosežig nevarnih odpadkov? Tudi podatek, da je dovoljenje za sosežig kostne moke (odpadek št. 020203) prenehalo veljati prvega julija letos, najbrž svetnikom ni znan? Dobro, preveč od občinskih svetnikov ne gre pričakovati, a prepričan sem, da je vsem jasen pomen pridevnika »NEVARNI«.

No, da pa upravičim naslov tega prispevka, naj vas na koncu obvestim, da so občinski svetniki na isti seji poleg spornega sklepa, sprejeli (upam da zadnjič) še ene spremembe socialističnega občinskega prostorskega plana (naslov predolg, da bi ga tukaj navajal). Menda gre za zadnje spremembe obstoječega plana (bivše petletke), saj naj bi v prihodnje v prostor večinoma posegali na podlagi »prostorskih redov« usklajenih s strategijo prostorskega razvoja občine. In kaj je pridobitev zadnjih planskih sprememb? Nekaj novih zazidljivih parcel. Ampak v Šoštanju ne primanjkuje parcel, pač pa novih investorjev. Le kdo bi si še hotel zgraditi hišo v mestu, ki mu grozijo dioksini, furani, NOx-i, itd ... (na SO₂ smo baje že navajeni).

Zveneča obljuba

V ponedeljek, 19. julija 2004, se je na svojem kratkem obisku v Šlaški dolini v Šoštanju ustavil Predsednik Vlade RS mag. Anton ROP.

V spremstvu župana občine, direktorice izvajalca, ravnateljev sedanjih šol, ter vrste svetnikov in drugih pomembnih politikov Občine Šoštanj, si je ogledal gradbišče nove osnovne šole v Šoštanju ter se ob tej priložnosti seznanil z aktivnostmi v celotni občini.

V kratkem nagovoru navzočih tik pred odhodom, je navzočim poudaril, da je Vlada RS pomagala pri izgradnji šole in da bo finančno intenzivno pomagala tudi pri izgradnji nove telovadnice ob novi šoli.

Foto: Andrej Velemnik

Prihod in odhod predsednika Vlade RS so, kot se za takšne priložnosti spodobi, pospremili zvoki Pihalnega orkestra Zarja.

pjer

50 zvezd za otroke

Župani občin Velenje, Celje, Slovenj Gradec, Šoštanj in Šmartno ob Paki so v ponedeljek, 23. avgusta 2004, skupaj z VTV, Zvezo lions klubov Slovenije in prejemniki donatorskih sredstev v velenjski mestni hiši podpisali listino o nameri, s katero so se obvezali, da bodo sredstva, zbrana na dobrodelni glasbeni prireditvi 50 zvezd za otroke, ki bo na Mestnem stadionu v Velenju potekala 4. in 5. septembra, darovali za pomoč in podporo delovanju Varstveno delovnega centra Ježek Velenje ter otroškima oddelkoma bolnišnic v Celju in Slovenj Gradcu.

Gostitelj, župan Mestne občine Velenje, Srečko Meh je poudaril, da je letošnje leto izredno pomembno, »saj v občini po nekaj letih zaključujemo projekt izgradnje prizidka k VDC«. Dodal je, da gre pri prireditvi 50 zvezd za otroke za pomemben projekt, saj združuje pomembne lastnosti: humanitarnost in pripravljenost pomagati.

Rajko Djordjevič, direktor VTV in pobudnik dogodka, je na kratko predstavil projekt, na katerem bo prvi septembrski vikend nastopilo več kot 50 slovenskih in tujih zvezd zabavne in narodnozabavne glasbe.

Janko Arah, guverner Zveze lions klubov Slovenije, je zbranim poudaril, da je za slovenski lionizem letošnje leto najpomembnejše doslej, saj so lionisti dobili samostojni distrikt. Projekt so z veseljem podprli tako doma kot v tujini. Pojasnil je še, da bo 4. septembra v Velenju potekala tudi največje srečanje doslej in razširjena seja lions klubov.

Izredno toplo so zastavljeni projekt pozdravili tudi ostali župani. Najbolj veseli tega humanitarnega dejanja pa so bili vsekakor prejemniki donatorskih sredstev. Vladimir Topler, direktor Splošne bolnišnice Slovenj Gradec, je ob tem povedal, da bodo sredstva namenili za moderni kardiološki center za otroke. Predstavniki Splošne bolnišnice Celje Marjan Ferjanc se je zahvalil pobudnikom z besedami, da »ne gre le za denar, ampak za ustvarjanje bolj humanitarnih, človeških pogojev«. Sredstva v celjski bolnišnici bodo namenili za dodatno opremo za vse otroške oddelke. Darja Lesnjak, v. d. direktorica VDC Ježek Velenje, je dodala, da se v centru trudijo, da bi oplemenitili bivanje svojih varovancev in jim življenje naredili lepše, denar pa bodo namenili za opremo prizidka za VDC, katerega odprtje bo predvidoma potekala konec septembra v okviru občinskega praznika Mestne občine Velenje.

Foto: Arhiv

Rajko Djordjevič je ob koncu prisotne seznanil, da so projekt podprli že tudi nekateri sponzorji – posebej je izpostavil koroški podjetji Prevent d. d. in Eurocity, ki sta za projekt 50 zvezd za otroke prispevala 2 milijona tolarjev, v okviru te akcije pa bosta nabavila tudi prenosni defibrilator in transportni repirator za potrebe bolnišnice v Slovenj Gradcu v vrednosti 8 milijonov tolarjev.

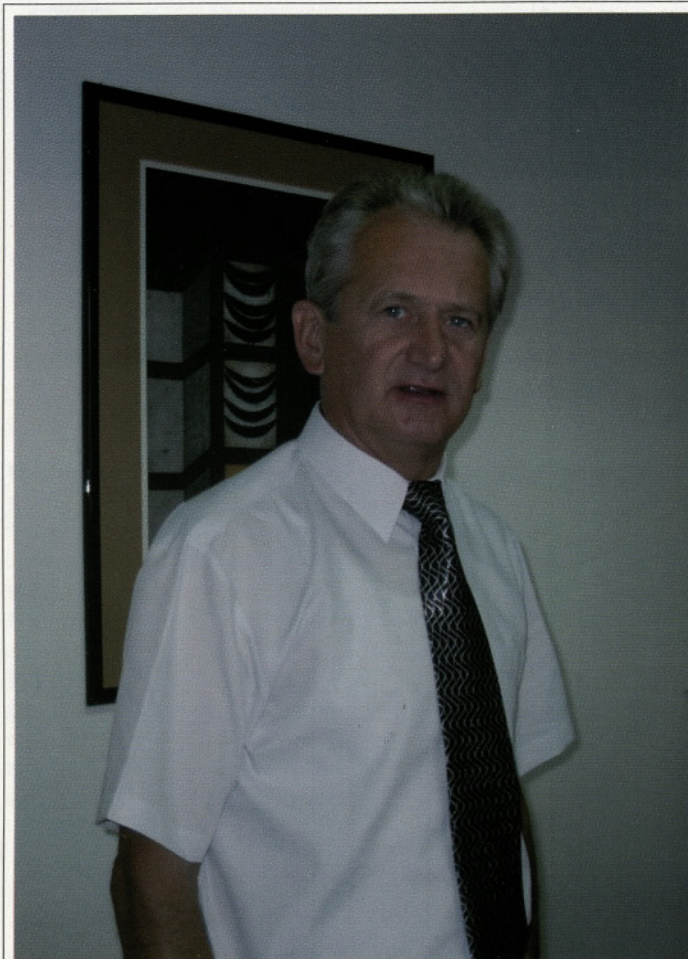
Tadeja Mravljak

Vabilo na Uršljo Goro

Občinski odbor Slovenske demokratske stranke vabi vse člane in simpatizerje ter ostale na peti spominski pohod župana dr. Bogdana Meniha na Uršljo Goro. Pohod bo dne 19.09.2004. Dobimo se ob 9. uri pri Križanu pod Uršljo Goro. Na Uršlji Gori se bomo udeležili tudi spominske maše in otvoritve obnovljenega zvonika. Vsi lepo vabljeni.

Vabi OO SDS Šoštanj

Pred vrati so volitve za naslednji sklic Državnega Zbora Republike Slovenije. Tretjega septembra se pričenja volilna kampanja, mi pa smo vse stranke, ki delujejo v Svetu Občine Šoštanj pozvali, naj nam predstavijo kandidate, ki se bodo potegovali za naše zaupanje. Ker vse stranke niti še nimajo postavljenih kandidatnih List, so se na naše vabilo odzvale samo Združena Lista socialnih demokratov Slovenije, Liberalna demokracija Slovenije, Nova Slovenija in Slovenska demokratska stranka. Kandidate predstavljamo na naslednjih straneh po abecednem redu njihovih priimkov.

Tone Brodnik

Anton Brodnik roj. 13. aprila 1958 v Celju, inženir varstva pri delu, mladost preživel v Šoštanju, odkoder sem se leta 1969 s starši preselil v Velenje. Sem član Združene liste socialnih demokratov. V območni organizaciji sem član predsedstva, zaposlen na MO Velenje, kot vodja Ura da za gospodarske javne službe. Vrsto let sem aktiven po krajevnih skupnosti v Šaleški dolini, še zlasti si prizadevam, da bi se razmere uredile na socialnem in infrastrukturnem področju. Motiv, da bi kandidiral sem dobil v prepričanju, da bi z izkušnjami, ki sem jih pridobil z delom na različnih področjih, z znanjem in poslovnimi stiki, ki jih imam, lahko pripomogel, da Šaleška dolina zaživi v novem razvojnem zagonu in da prebivalci Šaleške doline, zaživimo boljše in kvalitetnejše predvsem pa varno življenje.

Povezava naše doline s hitro cesto na cestni križ; hitrejše preoblikovanje malega gospodarstva

s pridobitvijo državnih sredstev; strateški razvoj turizma in športa; utrditev regije SAŠA; večja varnost prebivalcev; zmanjšanje socialnih razlik s spremembo davčnega sistema; predvsem pa mladim omogočiti večjo vlogo pri oblikovanju javnega življenja; visokošolski študij doma; lažje pridobivanje stanovanj, zaposlitve in njihove uveljavitve, ki bi njim in nam omogočala varnejše in kvalitetnejše življenje v prihodnosti; so uresničljive naloge, za katere se zavzemam v imenu številnih prebivalcev Šaleške doline.

Zagovarjal bom stališče, da ima Slovenija 14 regij, ki naj bi se financirale po novem zakonu o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja. To pomeni, da bi SAŠA postala stabilna, samostojna regija, kar bi ji v povezavah s širšo evropsko skupnostjo omogočalo trajen in hitrejši gospodarski razvoj.

Prihaja čas, ko bomo ponovno izbirali kako v prihodnost. Pomembno je, da o tem odločamo sami zato poskrbimo, da bo prihodnost za vse.

ZDRUŽENA LISTA
socialnih demokratov
VELENJE

Milan Kopušar

Rodil sem se 9. decembra 1960 v Celju. Otroštvo in mladost do poroke sem preživel v Šmartnem ob Paki. Poročen sem z Matejo in sem oče dvanajstletne Tjaše in osemletne Manje. Živim v Gaberkah pri Šoštanju. Po izobrazbi sem ekonomist, smer finance. Zaposlen sem bil v Gorenju, Zdravstvenem centru, pri ZSMS, v Eri, na Komunalnem podjetju in na občini Šoštanj. Opravljal sem dela izvoznega referenta, vodil naročilno službo, delal na komercialnem in premoženjsko pravnem področju. Sedaj sem župan občine Šoštanj in poslanec v Državnem zboru.

Zaradi različnih del sem pridobil širok spekter znanja, ki mi pri sedanjem delu veliko pomaga. Vedno sem bil aktiven - v društvih, krajevni skupnosti, občini in DZ.

V prostem času se ukvarjam s športom, rad planinarim ter imam čedalje rajši morje.

Od vsega začetka sem član LDS, leta 1995 pa sem iniciator ustanovitve OO LDS Šoštanj in ga od takrat tudi vodim.

Za kandidacijo sem se ponovno odločil zaradi izkušenj, ki sem jih nabral, saj je moja glavna odlika, da kot župan in poslanec poznam delovanje lokalne samouprave in Državnega zbora. Tako lahko praktične izkušnje prenesem v postopek sprejemanja zakona, kar ima povraten učinek - zakonodajo prilagajamo življenju.

Za oboje imam dovolj energije in znanja. Dobro poznam gospodarski utrip Šaleške doline kot tudi drobne probleme posameznega občana. Velika odprtost do ljudi in sposobnost komuniciranja z vsakomer so moje prednosti, ki sem jih že do sedaj večkrat dokazal.

Po izvolitvi mi bodo pomagale izkušnje iz dosedanjega mandata, saj dobro poznam parlamentarno proceduro in utrip parlamenta.

Moja želja je, da zmanjšamo število neplodnih razprav in se posvetimo bistvenim problemom državljanov. Ne bom podpiral interesov posameznikov ali ožjih skupin, ampak javne koristi. Zato se bom še naprej zavzemal za ustanovitev pokrajin in za učinkovito zakonodajo. Po mojem mnenju je za nas manj pomembno to, koliko pokrajin v Sloveniji bo, temveč je bistveno, da se bo ustanovila Savinjsko-Šaleška pokrajina, za kar se zavzemam že zdaj in se bom še v naprej.

Že moje dosedanje delo v DZ kaže rezultate v celi Šaleški dolini. Urejene državne ceste, delovanje elektroenergetskega sistema brez večjih pretresov, širitev mreže izobraževanja, zagotavljanje delovnih mest in investicije na vseh področjih so pokazatelji, da sredstva iz države pritekajo k nam.

Zato se bo potrebno še naprej truditi in sanirati okole, ki ga degradiramo z odkopom premoga. Potrebujemo predlog zakona o zapiranju jame Škale in dokončno moramo postaviti regijo Saša.

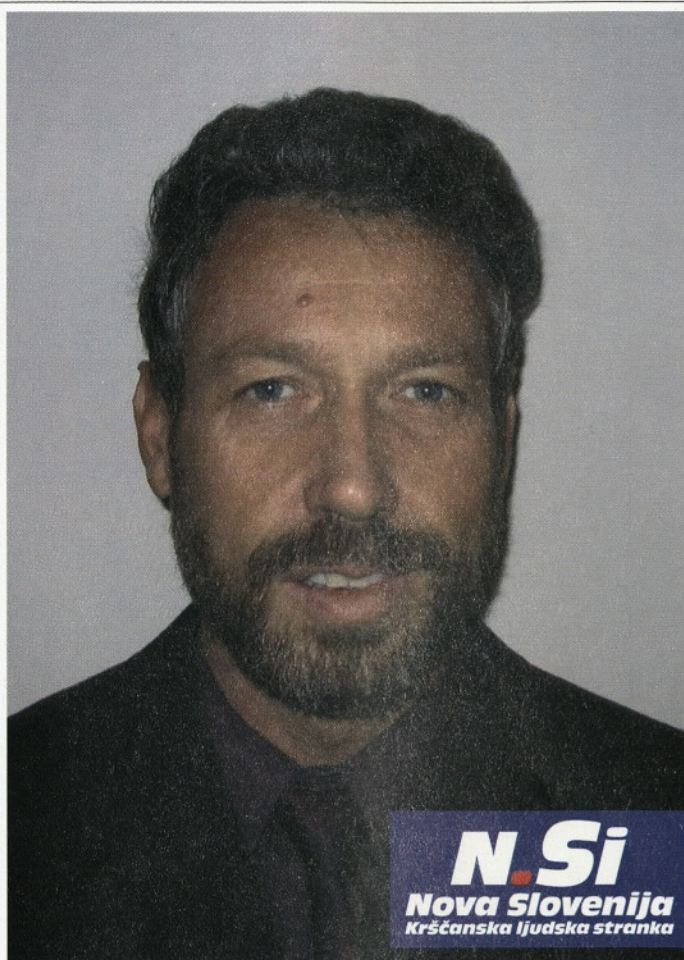
Če pogledamo razvoj in napredek v zadnjih desetih letih in nadaljujemo v tem tempu, potem bomo med najboljšimi. Ne samo družbeni bruto proizvod, tudi plače državljanov morajo biti evropsko primerljive.

Kljub gospodarskemu napredku ne smemo zanemariti okolja, saj moramo naravo ohraniti takšno, kot smo jo dobili od naših prednikov.

Milan
Kopušar

LDS
LIBERALNA DEMOKRACIJA SLOVENIJE

www.lds.si

Drago Koren

Rodil sem se 19.1.1960 kot četrti od petih otrok v delavsko-kmečki družini v Škalah. Študiral sem na Fakulteti za arhitekturo, gradbeništvo in geodezijo v Ljubljani. Po končanem študiju sem se zaposlil na geodetski upravi v Velenju, kjer sem leta 1991 postal njen direktor. Po prehodu pod državo sem postal vođa izpostave območne geodetske uprave v Velenju. Z reorganizacijo geodetske uprave maja letos so bile ukinjene izpostave in sem postal višji svetovalec v oddelku za zemljiški kataster.

Sem poročen, žena Marija je zdravnica in dela v zdravstvenem domu v Velenju. Imava tri hčerke, ki obiskujejo osnovno in srednjo šolo. Dvanajsto leto živimo v Lokovici, kjer sva si z ženo zgradila hišo. Tu sem se aktivno vključil v družbeno življenje v kraju. Pojem v moškem pevskem zboru in sem predsednik Prosvetnega društva Lokovica. Že tretji mandat sem član občinske komisije za okolje in prostor. Sem predsednik občinske komisije za družbene dejavnosti. Drugi mandat pa sem tudi svetnik občine Šoštanj. Največ mi pomeni sodelovanje v zakonskih skupinah, kjer spoznavam kakšen mora biti odnos v zakonu in družini in s tem posledično tudi v družbi. Zadnji dve leti obiskujem šolo za starše, ki mi prav tako veliko pomeni.

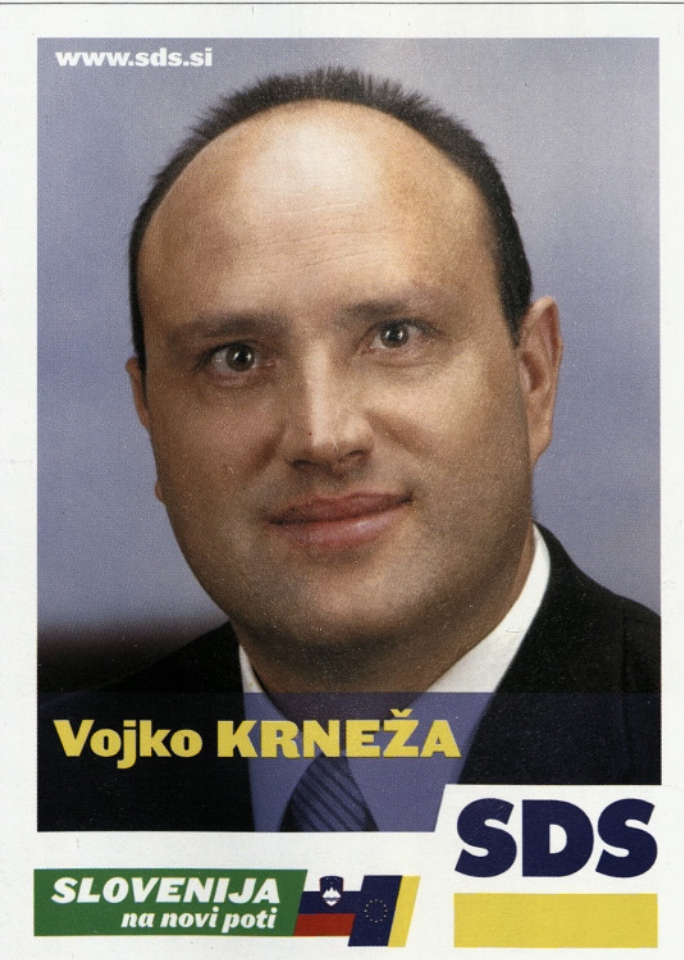
Svojo politično pot sem pričel pri Slovenskih krščanskih demokratih. Tu sem aktivno deloval do avgusta leta 2000, ko je prišlo do izdaje lastnega predsednika vlade dr. Andreja Bajuka s strani poslancev združene SLS + SKD. Na jesenskih državnoborskih volitvah leta 2000 sem že kandidiral za poslanca na listi NSi in dosegel za takratne razmere zelo dober rezultat. Februarja 2001 smo tudi v Šoštanju ustanovili občinski odbor NSi - KLS in od takrat sem predsednik tega odbora. Na zadnjih lokalnih volitvah sem kandidiral za župana občine Šoštanj. Na žalost takrat želeni cilj ni bil dosežen. Smo pa z rezultati volitev v evropski parlament v občinskem odboru Nove slovenije zelo zadovoljni. Prepričani smo, da bomo tudi na jesenskih volitvah dosegli dober rezultat.

Za kandidaturu na državnoborskih volitvah sem se odločil, ker sem prepričan, da lahko tudi sam prispevam svoj del k nujno potrebnim spremembam v Sloveniji in ker je tudi državno vodstvo NSi prepričano, da sem dober kandidat.

Naj navedem nekaj programsko-političnih usmeritev. Demografski trendi kažejo, da je obstoj slovenskega naroda dolgoročno ogrožen. Takšno stanje zahteva ukrepanje na vseh področjih, tako na področju pokojninske politike kot tudi gospodarstva in javnih financ, šolstva, socialne politike ter celostne družinske politike.

V NSi smo prepričani, da bomo višjo gospodarsko rast dosegli predvsem z veliko več investicijami - domačimi in tujimi. Zavzemali se bomo za razvoj malega in srednjega podjetništva, predvsem preko razvoja domačega kapitalskega trga. To zahteva okrepitev naše borze ter vstop podjetij, ki so v državni lasti na borzni trg. Nujno potrebna je tudi davčna reforma, ki bo prerazporedila davčno breme tako, da bo manj obdavčeno delo in bolj kapital.

Pomemben je tudi skladen regionalni razvoj, ki ga je potrebno obravnavati celostno. Zato je potrebno uveljaviti takšne davčne principe, ki bodo v podporo skladnemu regionalnemu razvoju, zgled za to pa je treba iskati v mnogih državah EU (Irska, Danska, Finska, itd.). V NSi socialo pojmujeemo v sklopu z osebno odgovornostjo, zato se bomo zavzemali za pomoč tistim, ki ne morejo delati in ne tistim, ki tega nočejo. Na področju pokojnin moramo ustaviti trend realnega padanja in ga po zmožnostih naših javnih financ tudi popraviti, saj so trenutno slovenski upokojeanci v manjvrednem položaju. Uveljaviti moramo pravno državo na vseh področjih. Doseči moramo dejansko enakost vseh pred zakonom, učinkovito sodno varstvo in povrniti zaupanje ljudi v slovensko sodstvo.

Vojo Krneža

Sem Vojo Krneža, rojen 26.12.1963 v Celju in od rojstva živim in delam v Šoštanju. Ponosen sem na svojo družino, ki mi tudi največ pomeni. Z ženo Judito imava dva otroke, starejši je sin Jan, ki bo letos dopolnil 10 let mlajša hčera Lara pa bo dopolnila 5 let. Že približno petnajst let sem podjetnik s precej izkušnjami tudi izven naših meja.

Sem član stranke SDS in tudi predsednik občinskega odbora SDS v občini Šoštanj. Na zadnjih lokalnih volitvah sem bil tudi izvoljen na listi SDS v Občinski svet. Kandidiram zaradi izzivov, ki jih ponuja prihodnost Slovenije, ki je od letos tudi članica Evropske unije in je to velik motiv za soustvarjanje nove politike in novih priložnosti. Kot podjetnik z dolgoletnim uspešnim delom lahko s svojimi izkušnjami pripomorem k večjemu in hitrejšemu razvoju podjetništva. Ob vseh ciljnih gospodarskega razvoja pa je pomembno, da znamo in moramo ohraniti ekološko zavest na najvišjem nivoju. Ekologija in skrb za zdravo okolje pa je motiv, ki daje garancijo za ohranjanje čiste narave kasnejšim rodovom.

Moj volilni program se vključuje v program naše stranke, ponekod pa to še nadgrajuje. Predvsem je tu skrb za čisto in zdravo okolje in povezava z drugimi regijami po Sloveniji. Pri slednje mislim na cestno povezavo našega področja tako z avtocestnim križem kakor tudi boljše povezavo s sosednjo Avstrijo. Potrebno je dokončati že začete projekte, kot je cesta preko Slemena do Črne in naprej do Avstrije.

Komunalna infrastruktura je rak rana tudi širše, ne samo na našem ožjem lokalnem področju. Zavzemal se bom, da bomo s kvalitetno komunalno in prometno infrastrukturo ustvarili prijaznejše podjetniško okolje. Zavedati se moramo nujnosti oskrbe gospodinjstev s čisto, zdravo pitno vodo in ravno zaradi tega je potrebno opraviti veliko stvari. Tako imam v mislih okoljevarstveno zakonodajo, osveščanje ljudi ter takojšnjo sanacijo kritičnih onesaženih točk v okolju.

Regije so v Sloveniji precej v neenakopravnem položaju glede razvoja, kar je posledica dosedanje centralizacije s strani države. Obstoječa politika pa tudi v nadalje ne zagotavlja vsem enakih pogojev poslovanja in ne zmanjšuje razlik v razvitosti regij.

V SDS imamo pripravljen program za skladen regionalni razvoj. Po regijah s kvalitetno prometno in komunalno infrastrukturo ustvarjati prijazno podjetniško okolje. Uveljaviti in potrditi enotne kriterije razvitosti, ki bodo merljivi. Vzpodbujati konkurenčnost. Za vsako regijo določiti nosilne projekte. Stimulirati uvajanje inovacij v strukturo že obstoječih dejavnosti po regijah in hkrati uvajati nove dejavnosti, ki imajo v regijah perspektivo.

Z vstopom Slovenije v Evropsko Unijo so pred nami novi izzivi kateri ponujajo nove možnosti. Odprla se nam je nova pot in nova vizija. Vlaganje v nas same - v ljudi in skrb za čisto in zdravo okolje so dve temeljni točki našega programa SDS. Izkoristimo možnost in se podajmo na novo pot skupaj.

KDAJ

1. teden

sobota, 4.9. ob 20:00	srečanje	Srečanje ljudskih pevcev in godcev Šaleške doline	Gasilski dom Gaberke	ZKD Šaleške doline in Javni sklad RS za kulturne dejavnosti
nedelja, 5.9. ob 10:00	pravljice	Nedeljska pravljica ura za otroke	Mestna galerija Šoštanj	Občina Šoštanj
nedelja, 5.9. ob 11:00	srečanje	Srečanje upokojencev na Graški Gori	Graška Gora	Društvo upokojencev Šoštanj

2. teden

torek, 7.9. ob 17:00	delavnica	Torkova peta: ustvarjalna delavnica	Mestna galerija Šoštanj	Medobčinska zveza prijateljev mladine Velenje
sreda, 8.9. ob 8:00	pohod	Izlet Skorno - Gneč - Šmartno ob Paki (lahka pot)	Skorno	Društvo upokojencev Šoštanj - pohodniška sekcija
četrtek, 9.9.	izlet	Izlet na Višarje (Italija)	Višarje - Italija	Društvo upokojencev Šoštanj
četrtek, 9.9. ob 19:00	razstava	Odprte razstave del slikarja Jožeta Svetine in predstavitev monografije	Mestna galerija Šoštanj	Zavod za kulturo Šoštanj
petek, 10.9.	odbojka	Mednarodni turnir v odbojki (traja do sobote, 11.9.)	Športna dvorana Šoštanj	Odbojkarski klub Šoštanj Topolšica
sobota, 11.9.	izlet	Izlet v Dolenjske Toplice	Dolenjska	Društvo upokojencev Šoštanj
sobota, 11.9. ob 5:00	planinstvo	Izlet na Ojstrico 2350 m (zelo zahtevna označena pot)	Kamniško-Savinjske Alpe	Planinsko društvo Šoštanj
sobota, 11.9. ob 9:00	nogomet	Tradicionalni turnir v malem nogometu za pokal Občine Šoštanj	Igrišče Pohrastnik	Športno društvo Pohrastnik
sobota, 11.9. ob 15:00	bridž	3. odprto parsko prvenstvo v bridžu	Prostori podjetja Rednak v Šoštanju	Šaleški bridge klub Velenje
sobota, 11.9. ob 16:00	veselica	KS Lokovica praznuje in veselica z mladimi Dolenjci in Piko Božič	Gasilski dom Lokovica	Prostovoljno gasilsko društvo Lokovica
sobota, 11.9. ob 16:30	nogomet	Šoštanj : Tišina (3. slovenska nogometna liga - vzhod)	Stadion Šoštanj	Nogometni klub Šoštanj
nedelja, 12.9. ob 10:00	delavnica	Ustvarjalna delavnica za otroke od 10. leta dalje (izdelovanje nakita iz fimo mase)	Mestna galerija Šoštanj	Občina Šoštanj

3. teden

petek, 17.9.	kiparstvo	31. mala Napotnikova kiparska kolonija (traja do sobote, 18.9.)	Osnovna šola Zavodnje	Medobčinska zveza prijateljev mladine Velenje
petek, 17.9. ob 17:00	košarka	1. memorial Matjaža Natka (traja do sobote, 18.9.)	Športna dvorana Šoštanj	Košarkarski klub Elektra
petek, 19.9. ob 20:00	literarni večer	Hotenja ali Odreži si kos knjige in natoči glasbe (večer z literati in glasbenimi gosti)	Mestna galerija Šoštanj	Literarno društvo Hotenja in Zavod za kulturo Šoštanj
sobota, 18.9. ob 15:00	srečanje	Srečanje krvodajalcev treh občin	Športno igrišče Ravne	Območni odbor RK Velenje
sobota, 18.9. ob 16:00	odbojka	Dnevi rekreacije: Turnir mešanih ekip v odbojki (3+3)	Dom TVD Partizan Šoštanj	Športno društvo Gaberke in Športna zveza Šoštanj
sobota, 18.9. ob 20:00	koncert	Večer šansonov	Kavarna Šoštanj	Kavarna Šoštanj
nedelja, 19.9. ob 8:00	ribištvo	Dnevi rekreacije: Dan ribištva	Družmirsko jezero	Ribiška družina Paka Šoštanj in Športna zveza Šoštanj
nedelja, 19.9. ob 10:00	pravljice	Nedeljska pravljica ura	Mestna galerija Šoštanj	Občina Šoštanj

4. teden

ponedeljek, 20.9. ob 16:00	namizni tenis	Dnevi rekreacije: Dan namiznega tenisa	Dom TVD Partizan Šoštanj	Namiznoteniški klub SPIN in Športna zveza Šoštanj
torek, 21.9. ob 16:00	košarka	Dnevi rekreacije: Dan košarke	Rokometno igrišče	Košarkarski klub Elektra in Športna zveza Šoštanj
sreda, 22.9.	prireditve	Dan brez avtomobila	Rokometno igrišče in trg bratov Mravljak	Občina Šoštanj
sreda, 22.9. ob 16:00	rokomet	Dnevi rekreacije: Dan rokmeta	Športna dvorana Šoštanj	Rokometni klub "Veterani" in Športna zveza Šoštanj
četrtek, 23.9. ob 19:00	bridž	Dnevi rekreacije: Dan bridga	Kavarna Šoštanj	Šaleški bridge klub Velenje in Športna zveza Šoštanj
petek, 24.9. ob 16:00	odbojka	Dnevi rekreacije: Dan odbojke	Rokometno igrišče	Odbojkarski klub Šoštanj-Topolšica in Šp. zveza Šoštanj
petek, 24.9. ob 19:00	koncert	Rock Kajuh - Kajuhove pesmi malo drugače (v primeru slabega vremena bo prireditve v Kulturnem domu Šoštanj)	Kajuhov park	Zavod za kulturo Šoštanj in Mladinski kulturni center Šoštanj
sobota, 25.9. ob 9:00	sejem	Šmihelov sejem (predstavitev domačih obrti in izdelkov ter kulinarčne ponudbe)	Kajuhov park	Turistična zveza Šoštanj in Občina Šoštanj
sobota, 25.9. ob 9:00	taborništvo	Predstavitveni dan tabornikov	Kajuhov park	Društvo tabornikov Rod Pusti grad Šoštanj
sobota, 25.9. ob 9:00	koncert	Promenadni koncert Pihalnega orkestra Zarja (v primeru dežja koncert odpade)	Kajuhov park	Pihalni orkester Zarja
sobota, 25.9. ob 10:00	taborništvo	Dnevi rekreacije: Lokostrelstvo in hoja z A-JI	Prireditveni prostor ob Družmirskem jezeru	Društvo tabornikov Rod Pusti grad in Športna zveza Šoštanj
sobota, 25.9. ob 10:00	konjeništvo	Dnevi rekreacije: Konjeništvo	Prireditveni prostor ob Družmirskem jezeru	Konjeniški klub Velenje in Športna zveza Šoštanj
sobota, 25.9. ob 16:00	nogomet	Šoštanj : Križevci (3. slovenska nogometna liga - vzhod)	Stadion Šoštanj	Nogometni klub Šoštanj
sobota, 25.9. ob 19:00	veselica	Vinska trgatve	Bazen Šoštanj	Turistično-olepševalno društvo Šoštanj
nedelja, 26.9. ob 8:00	planinstvo	Dnevi rekreacije: Planinski pohod na Smrekovec 1577m (lahka označena pot - vrnitev okoli 16h)	Start in cilj pohoda je pri gostišču Grebenšek	Planinsko društvo Šoštanj, Občina Šoštanj in Športna zveza Šoštanj
nedelja, 26.9. ob 10:00	delavnica	Ustvarjalna delavnica za otroke (izdelovanje polepšanih svinčnikov)	Mestna galerija Šoštanj	Občina Šoštanj

5. teden

ponedeljek, 27.9. ob 16:00	nogomet	Dnevi rekreacije: Dan nogometa	Stadion Šoštanj	Nogometni klub Šoštanj in Športna zveza Šoštanj
sreda, 29.9. ob 18:00	razstava	Predstavitev muzeja usnjarstva	Mestna galerija Šoštanj	Zavod za kulturo Iniciativni odbor muzeja usnjarstva
četrtek, 30.9. ob 16:00	rekreacija	Dnevi rekreacije: Dan zdravja	Stadion Šoštanj	Športno društvo Šoštanj in Športna zveza Šoštanj
četrtek, 30.9. ob 19:00	proslava	Osrednja slovesnost ob občinskem prazniku s svečano sejo sveta	Kulturni dom Šoštanj	Občina Šoštanj in Zavod za kulturo Šoštanj

Napovednik prireditev pripravljajo in objavljajo: mesečnik LIST, Kabelska televizija Šoštanja (kanal 22) in spletni Portal Šoštanj.info (<http://www.sostanj.info>)KATEGORIJE PRIREDITEV: ■ šport ■ kultura ■ šolstvo ■ gospodarstvo ■ splošno

Hinko Bolha

Konec julija je minilo eno leto, odkar nas je tiho zapustil Hinko. Poznali so ga skoraj vsi Šoštanjčani in okoličani, saj je izstopal že po svoji velikosti, sicer pa je bil zelo družaben in aktiven na različnih področjih.

Poleg tega, da so bile daleč okoli poznane njegove kvalitetne in hitre usluge v zvezi s kleparskimi deli in deli na vodovodnih inštalacijah ter avtomobilskih hladilnikih, je bil tudi gasilec, strasten nogometaš, nogometni sodnik in muzikant. Vse do tedaj, ko ga je bolezen položila v posteljo, je vsak četrtek popoldne s kolesom odhajal na gasilske vaje. Bil je namreč desetar v desetini veteranov, s katero je ob vikendih še vedno hodil na tekmovanja, od koder so se velikokrat vrnili z medaljo ali pokalom. Zamudil pa tudi ni nobene nogometne tekme, ki se je dogajala na šoštanjskem nogometnem stadionu. Še vedno je vozil avto, prisegal pa je na renaulte. Odkar je bil v »penziji«, je dneve preživel po posebnem urniku. Vsak dan je malo pred osmo uro zjutraj odšel na kavo v priljubljeno gostilno, potem v trgovino po kakšno malenkost in nazaj domov. Na tej jutranji poti je seveda srečal mnogo znancev in z vsakim je kaj spregovoril. Potem pa se mu je že mudilo domov, saj je bil skoraj točno ob uri na vrsti zajtrk. Nato je Hinko odšel v svojo delavnico, kjer pa ni imel veliko miru, saj so si ljudje, ki so iskali njegove usluge, kar podajali zvonec na ograji. Če že ni imel kdo kaj poklepetat, pa mu je počila ali puščala vodovodna cev oziroma mu je zalilo stranišče. Vse to se je odvijalo do pol enih, ko je bilo pri Bolhovich skuhano kosilo. Sledil je ogled priljubljene nadaljevanke na televiziji in kratek popoldanski počitek. Tudi popoldneve je aktivno preživel. Če že ni delal v delavnici, se je odpeljal kam sam ali z ženo Marijo z avtom ali pa je odšel na sprehod. Pred leti ga je na sprehodih spremljal nemški ovčar Runo, ki pa ga je bilo potrebno zaradi starostnih težav pri njegovih 12 letih uspavati. Hinko se je s strtim srcem poslovil od njega.

Njegovo veselje do življenja, optimizem in velika aktivnost niso dali slutiti, da se Hinko že nekaj časa zaradi vseskozi prisotne možnosti odpovedi edine ledvice drži le še nitke življenja. Bil je še poln načrtov in kar težko se je poslovil od tega sveta, na katerega je privekal v Šoštanju kot drugi izmed treh otrok očetu Rudiju in

mami Regini 20. maja 1927. V osnovno šolo je hodil v Šoštanju, potem pa se je pri mojstru Zeliču izučil za kleparja. Že leta 1939 se je včlanil v šoštanjsko gasilsko društvo, kjer je bil aktiven tudi med drugo svetovno vojno. Celo življenje je bil zavzet gasilec, česar se je verjetno nalezal od očeta Rudija, ki je bil dolga leta funkcionar in poveljnik. Prvega vpoklica za obvezno delo v Nemčiji v enotah Reicharbeitdiensta (RAD) ga je rešil mojster Zelič z izgovorom, da ima veliko dela in mu je zato Hinkova pomoč nujno potrebna. Leta 1944 je Hinko drugič dobil poziv za obvezno delo in tokrat je moral oditi. Vendar pa so ga zaradi velikih izgub na ruski fronti kmalu mobilizirali v nemško vojsko in ga z vlakom poslali v Rusijo. Zaradi vse močnejše ruske vojske so se nemški vojaki več umikali kot napredovali. Na Poljskem je bil Hinko ranjen v nogo, nato pa so ga ujeli ruski vojaki in znašel se je v njihovem ujetništvu. Rusko ujetništvo si je najbolj zapomnil po tem, da so skoraj vedno jedli samo kumare. Ta zelenjava se mu je takrat tako zamerila, da jih nikdar več kasneje v življenju ni poskusil, kaj šele jedel. Imel je srečo, da je Rusom lahko dokazal, da je bil kot Slovenec v nemško vojsko prisilno mobiliziran, saj se je s tem izognil ujetništvu v Sibiriji. Rusi so ga predali anglo-ameriškim silam in prestavljen je bil v Avstrijo, od koder se je potem jeseni 1946 vrnil domov v Šoštanj. Vendar zanj to ni pomenilo konec vojaške obveznosti. Najprej je namreč moral iti odslužit še jugoslovansko vojsko, in sicer so ga poslali v Sarajevo. Ker je bil že izučen klepar in ker se je po vojni v Jugoslaviji veliko gradilo, predvsem vojaških objektov, mu v vojski ni šlo slabo. Bil je v enoti, ki je bila izbrana za gradnjo streh, vodovodov ter izvedbo ostalih kleparskih del. Po končani vojski se je vrnil v Šoštanj, kjer se je takoj zaposlil v Krovsko kleparskem obratu v Šoštanju in si ustvaril družino. Ponosen je bil na svoja dva otroka in štiri vnuke, na začetku lanskega leta pa je postal tudi pradedek. Pri njih je bilo še posebej zelo veselo v tistih dneh, ko se je zbrala cela družina. Z ženo Marijo, do katere je še vedno čutil ljubezen in spoštovanje, sta lani praznovala 50. obletnico poroke in v šoštanjski cerkvi sta si ponovno obljubila zvestobo do groba, ne da bi slutila, da bo leta Hinku le nekaj mesecev zatem postal poslednji dom.

Hinko bo ostal v naših spominih kot zelo pošten, delaven in družaben človek.

A. Grudnik, Z. Mazej

Šoštanjska gasilska enota med vojno: Hinka, ki stoji v zadnji vrsti, deloma zakriva njegov oče Rudi, ki stoji kot drugi z leve v prvi vrsti.

Njegova strast – nogomet (Hinko je najvišji v ekipi.)

V Mengešu so leta 1992 veterani pod Hinkovim vodstvom osvojili zlato medaljo. (Hinko je najvišji v desetini.)

V 65 let dolgi karieri gasilca je imel veliko funkcij, bil je tudi velikokrat nagrajen, njegova uniforma pa se je šibila pod odlikovanji.

Zavodnje - Napotnikova vas

Kulturno društvo Ivan Napotnik v Zavodnjah živi neprekinjeno že več kot 30 let. Ime so povzeli po Ivanu Napotniku, nedvomno največjem možu tega kraja. O začetkih društva nam je največ povedal Jože Svetina, ki je v tem kraju učiteljeval in dihal ter živel z domačini kar nekaj let.

Društvo je v svoj program vsako leto zajelo eno gledališko igro, proslavo ob dnevu žena, koncert, gostovanja ipd. V času, ko pa je v tem kraju poučeval Jože Svetina, priznani umetnik, pa sta šola in društvo ustanovila tudi Malo Napotnikovo kiparsko kolonijo. Svetinova ideja je bila tudi, da bi se v Zavodnjah zbirali in ustvarjali priznani umetniki, kiparji, a se dobro zastavljeno delo, ki so ga začeli Jože Svetina, Janko Dolenc, Peter Jovanovič, Tone Svetina in drugi, kasneje ni nadaljevalo. Kipi, ki so jih ustvarili, sicer še danes krasijo središče Zavodenj, razveseljivo pa je, da še danes živi Mala Napotnikova kiparska kolonija. V tem času je društvo organiziralo številne prireditve, med njimi takrat priljubljeni Koncert iz naših krajev, katerega zvezda je bil Marjan Kralj. »Takrat je bilo v dvorani toliko ljudi, da ko so izžrebali nagrajene vstopnice, nagrajenec ni mogel dvigniti roke, drugi pa je prišel do odra tako, da je skočil skozi okno in se po drugi strani prebil do nagrade,« nam je povedal Svetina. Zelo dejavna pri društvu, vsaj kar se režije tiče, je bila tudi Vera Svetina, predsednik društva pa je bil Franc Brglez.

Kasneje je društvo v svojem programu ohranilo tradicijo proslav in praznovanj in tudi kasnejši predsedniki: Miha Brglez, Janez Anželak, Jože Grabner, Marko Kodrun in zdajšnja Albina Grabner se držijo teh navad.

Društvo šteje 80 članov in to je za kraj z okrog 150 gospodinjstvi dovolj številčna udeležba. Sedež društva je v kulturnem domu v Zavodnjah ali prosvetnem domu, kot mu pravijo. Člani vodstva so: Albina Grabner, Marko Kodrun, Milena Kodrun, Marjana Slivnik, Tončka Topolšek, Ivan Knez in Peter

Zbor s 27-letno tradicijo!

Anželak. Vsako leto priredijo praznovanje ob kulturnem prazniku, materinskem dnevu, dnevu državnosti in za Miklavža se dogovorijo s svetim Miklavžem, da obiše otroke iz Zavodenj. Včasih pa se odpeljejo na izlet ali povabijo v Zavodnje podobne skupine, kot so sami. Grabnerjeva pravi, da društvo lepo sodeluje s krajevno skupnostjo, športnim društvom in rdečim križem ter da skupaj skrbijo, da se druženje v kraju razvija v prid dobrih odnosov. Financirajo se preko sredstev krajevne skupnosti, veliko pa prispevajo krajanje in prostovoljnimi delom.

V okviru društva deluje tudi Oktet Zavodnje, ki je v lokalnem in širšem okolju precej znan. Letno imajo tudi do dvajset nastopov in delujejo že 27 let. Vodi ga Jože Grabner, v njegovi sestavi pa so še Janko Stropnik, Janez Brglez, Miha Brglez, Miro Perovec, Vlado Kompan, Janez Grabner in Tone Grabner. Od vsega začetka sta pri oktetu Jože in Tone Grabner.

Oktet ima širok repertoar, v katerem ni samo klasičnih izvedb, temveč so tudi lastne priredbe, zapojejo pa tudi v cerkvi.

Jože Grabner čuti pomanjkanje sodelova-

nja in druženja takšnih sestavov, saj pri teh stvareh ne gre samo za nastopanje, temveč v veliki meri za druženje in izmenjavo. Dobro so sodelovali z Oktetom bratov Pirnat in Stobljanskim oktetom, ki sta žal prenehala z delovanjem, še vedno pa se dobivajo z nekaterimi pevske skupinami, kot so Čerjanski pobi, Moški zbor Ponikva in drugi. Pred kratkim so bili predstavljeni na celjski televiziji in se dobro medijsko odrezali.

Albina Grabner, ki je krmilo društva prevzela za Markom, pravi, da bistvenih sprememb v društvu ne bodo uvajali in da delovanje društva kot takega zadostuje potrebam in interesom krajanov. Grabnerjeva je po poklicu učiteljica matematike in na vprašanje, če gresta matematika in kultura skupaj, je brez zadrege odgovorila, da mora človek vedno iskati nasprotja. Če nekaj počneš poklicno, je prav, da v zasebnem življenju in za sprostitev počneš kaj drugega. K temu ni kaj dodati, še posebej, ko smo izvedeli, da se Albina ukvarja tudi z računalniško obdelavo filmov in da jo to področje tehnologije neizmerno privlači. Kot učiteljica je vajena dela z otroki in v skupini, kot krajanica Zavodenj pa gotovo ve, kako in kaj ravnati, da bo v Zavodnjah še vnaprej prijetno kulturno druženje.

Predsednica društva Albina Grabner.

Moje počitnice

Letos sem s počitnicami pričel teden dni prej, saj je bilo to moje zadnje leto osnovne šole. Ker sem kristjan, je z mano med počitnicami tudi Jezus. Mladi se radi družimo, zato si moramo izbrati družbo, v kateri se dobro počutimo.

Moje druženje in uživanje se je pričelo s pevsko-duhovnimi vajami na Svetem Križu nad Belimi Vodami. Sem član otroško-mladinskega cerkvenega pevskega zbora, ki ga vodi gospa in naša prijateljica Anka Jazbec. Ima nas rada in vedno poskrbi, da se imamo lepo tako majhni kot veliki otroci. Veliko smo prepevali, letos pa mi je bilo še posebej všeč, da smo ustanovili glasbeno skupino, v kateri sem igral bas kitaro. Spremljalo nas je veselje, petje, molitev; druženje pa smo zaključili s sveto mašo, kamor so bili povabljeni tudi naši starši.

Shod lovcev pri Svetem Križu, 8. 8. 2004.

Že naslednji dan sem se udeležil skavtskega tabora, ki se ga leto za letom zelo veselim. Taborili smo na Šenbricu. Pravi užitek je preživeti teden dni v naravi, se družiti s prijatelji, začeti in končati dan z molitvijo, s tabornim ognjem in pesmijo. Vsak večer je program pripravil drug vod. V naši četi je pet vodov: Levinje, Koale, Orke, Kozorogi in Mastodonti. Vsak vod ima vodnika, kuharja, gospodarja, fotografa, zastavonošo, orientatorja, tajnika, blagajnika, duhovnega animatorja in podvodnika. Člani se morajo držati svojih nalog, vsi skupaj pa moramo živeti odgovorno skavtsko življenje, ki nam ga narekuje deset skavtskih zakonov: zakon časti, zakon zvestobe, zakon ljubezni, zakon bratstva, zakon plemenitosti, zakon prijateljstva do narave, zakon reda, zakon poguma, zakon preprostosti in zakon čistosti.

V času tabora se je v naši župniji že pričel oratorij, ki ga je pripravil naš kaplan Janko Babič. Na njem sem sodeloval samo zadnje tri dni, a kljub temu mi je bilo zelo všeč, saj sem se letos prvič preizkusil kot pomočnik animatorja. Oratorij je potekal v osnovni šoli Topolšica. Zjutraj smo se zbrali in najprej pozdravili Boga, zmolili jutranjo molitev, potem pa smo si ogledali del filma o

pokojnem kaplanu Janku Kvartiču, ki je bil letos rdeča nit oratorija. Nato smo odšli po skupinah s svojimi animatorji v učilnice - delavnice, kjer smo obravnavali izhodiščne točke za pogovor, ki jih je prebral animator. Vsak dan smo dobili tudi sklep, ki smo se ga čez dan držali. Skupine so se vsak dan menjavale v različnih delavnicah: trganci, balonomanija, prtičkarji, zeliščarji, skavtska delavnica, packarije ...

Oratorijski dan smo, kot se spodobi, vsak dan zaključili s sveto mašo pri sv. Jakobu v Topolšici. Kot vsako veselo in lepo druženje je tudi to kar prehitro minilo. Zaključek oratorija smo pripravili v Kulturnem domu Šoštanj, kjer smo se zahvalili kaplanu Janku in vsem sponzorjem ter si skupaj s starši ogledali celoten film o pokojnem Janku Kvartiču, ki ga je posnel g. Matej Vranich.

Čez nekaj dni smo z družino odšli na duhovne vaje v Stično. Te duhovne vaje so bile namenjene staršem, za otroke pa poskrbijo animatorji. Pred mano so bili zopet trije dnevi igre, druženja, pesmi in molitve, saj smo vsak dan pripravili sveto mašo s patrom Benom Lavrihom, mladi pa smo v njej sodelovali s pesmijo, besedo in igro.

Zadnje dni v mesecu juliju smo mladi iz naše župnije šli s kaplanom Jankom Babičem na morje. Teden dni smo preživeli v Izoli, v domu, ki ga ima tamkajšnji župnik. Tako so se pričele moje zadnje duhovne vaje v teh počitnicah. Bilo nas je petindvajset. Razdeljeni smo bili po skupinah, vsaka skupina je imela svojega animatorja, s katerim smo obdelali tudi teme za pogovor, ki nam jih je pripravil naš duhovni vodja kaplan Janko Babič. Vsak dan smo imeli sveto mašo skupaj z izolskimi župljani in pri njej sodelovali. Imeli pa smo tudi veliko časa za kopanje, sončenje, spoznavanje, druženje, pogovor in zabavo. Vsaka skupina se je izkazala tudi pri kuhanju kosila.

Ta del počitnic sem res užival in se imel lepo, sedaj pa moram zavihati rokave in si zaslužiti še kakšen tolar.

Urban Kavšak

ZAČETEK VEROUČNEGA LETA

V naši združeni župniji bomo začeli z rednim veroukom v ponedeljek, 20. septembra. V prvi letnik vpisujemo v župnijski pisarni od 1. septembra naprej. Potrdilo o krstu potrebujejo tisti, ki niso krščeni v naši župniji.

V devetletki je prvo sveto obhajilo po 2. letniku rednega verouka.

Jože Pribožič, dekan

SPORED NEDELJSKIH in PRAZNIŠKIH MAŠNIH SLAVIJ V SEPTEMBRU

Svete maše:

Nedelja, 5. september 2004:

šoštanjnska župnijska cerkev ob 7. in 8.30, šoštanjnska mestna cerkev ob 11. in 19. uri, Bele Vode ob 8.30, Zavodnje ob 10. uri, Topolšica ob 9.45.

Srečanje za ostarele in bolnike v šoštanjnski župnijski cerkvi ob 15. uri!

Ponedeljek, 6. september 2004:

Čaščenje presvetelega Rešnjega Telesa v Zavodnjah: maša ob 8. uri (po maši češčenje). Začetek popoldanskega dela češčenja ob 17. uri in zaključek z mašo ob 18. uri.

Sreda, 8. september 2004 - praznik Marijinega rojstva - mala maša:

šoštanjnska župnijska cerkev ob 8.30, šoštanjnska mestna cerkev ob 11. in 19. uri, Bele Vode ob 8.30, Zavodnje ob 10. uri, Topolšica ob 18. uri (ob 17. uri češčenje presvetelega Rešnjega Telesa), Gaberke ob 18. uri (ob 17. uri češčenje presvetelega Rešnjega Telesa).

Četrtek, 9. september 2004 - češčenje presvetelega Rešnjega Telesa v šoštanjnski mestni cerkvi:

Dopoldan ob 7. in 10. uri (vmes češčenje presvetelega Rešnjega Telesa). Popoldne začetek češčenja ob 16. uri in maša ob 19. uri.

Nedelja, 12. september 2004:

Sv. Križ nad Belimi Vodami - romarski shod ob prazniku Povišanja Sv. Križa: ob 9. in 10.30,

šoštanjnska župnijska cerkev ob 7. in 8.30, šoštanjnska mestna cerkev ob 11. in 19. uri, Zavodnje ob 10. uri, Gaberke ob 9.45.

Nedelja, 19. september 2004:

šoštanjnska župnijska cerkev ob 7. in 8.30 (skupni krst),

šoštanjnska mestna cerkev ob 11. in 19. uri, Bele Vode ob 8.30, Zavodnje ob 10. uri (srečanje ostarelih in bolnikov), Topolšica ob 9.45,

cerkev sv. Uršule na Uršlji gori ob 14. uri (ob zaključku obnove zvonika).

Nedelja, 26. september 2004 - šmihelska nedelja:

šoštanjnska župnijska cerkev ob 7. in 8.30 (slovesno mašo bo vodil g. srebrnomašnik Gabrijel Knez, župnik v Starem trgu pri Slovenj Gradcu), šoštanjnska mestna cerkev ob 11. in 19. uri, Bele Vode ob 8.30, Zavodnje ob 10. uri, Gaberke ob 9.45,

Olimje: slovesnost Slomškove nedelje ob 15. uri!

Sreda, 29. september - sv. nadangeli Mihael, Gabrijel in Rafael:

šoštanjnska župnijska cerkev - češčenje presvetelega Rešnjega Telesa dopoldan ob 7. in 10. uri (vmes češčenje presvetelega Rešnjega Telesa), popoldne začetek češčenja ob 16. uri in maša ob 19. uri.

80 let Ane Kumer

Ana Kumer ali Kumrova Ančka je bila rojena v juniju leta 1924 na lepi in trdni kmetiji Pirečnikovih oziroma Vrabičevih v Skornem. Kmetija je bila na strmini in je dajala po malem vse številni družini, v kateri je bilo rojenih kar 14 otrok, od teh jih je otroštvo in kasnejšo zrelo dobo učakalo deset.

Ana je doživela drugo svetovno vojno kot marsikatero dekle tiste dobe. Sodelovala je v NOB in se spopadla z nesrečo, ki je zadelo njihovo družino, saj so Nemci zaprli njenega

voljo in pogumom premaguje in zatira. Ana Kumer je kljub svojim osemdesetim letom voznica avtomobila in tajnica KO ZB že od leta 1986. Rada ima družbo in ljudi in zato se udeležuje srečanj, izletov in praznovanj, ki ji lepšajo vsakdan.

Tudi njena 80-letnica rojstva ni minila brez praznovanja. Številna družba njenih bližnjih se je zbrala pri Pirnatu v Topolšici in muzikant Stane Vrčkovnik je poskrbel, da niso samo sedeli za bogato obloženo mizo.

Milojka Kompnej

naenkrat, temveč od dejavnosti do dejavnosti, dogajanje pa je spremljala zanimiva in razširjenja obrazložitev, ki jo je ob posameznem delu podajala Urška Menih Dokl. Malo z nostalgijo in malo zares so domačini obiskovalcem predstavili košnjo, predenje volne in nogavičarstvo, pletenje košev, mlačev žita, studenčarstvo, pranje na prostem (v topli vodi, lepo prosim, ampak kam za vraga je šlo znamenito topolško perišče?). Zanimivo je bilo seveda klekljanje, sekanje drv za žganjekuho, izdelovanje rož, skodel in pa kovaška obrt. Vse skupaj je zaokroževala ponudba domačih dobrot, pečenih

Foto: Arhiv

Foto: Milojka Kompnej

očeta, gospodarja na kmetiji. V Celjskem pisku je preživel težke trenutke, dokler ga niso s posredovanjem enega nemških policistov nekako rešili. Ana se še sedaj spominja svojega pretepenega očeta, ko se je po treh mesecih agonije vrnil domov. Po vojni se je Ana glede na takratni veljavni zakon, da na kmetiji ne smejo delati več kot štirje, zaposlila na krajevnem uradu. Kot napredna in zanesljiva delavka se je dodatno izobraževala in se nato zaposlila na Kmetijski zadruzi Skorno Florjan, okrajna zveza Šoštanj.

Leta 1951 se je njeno življenje spet spremenilo. Poročila se je in ostala doma. Z možem Jožetom, ki je bil logar, sta začela živeti v Penku, kjer sta ustvarila dom njunima dvema otrokoma Marjanu in Anici. Obnova doma in odraščajoča otroka sta spet terjala Anino zaposlitev, tokrat v Gorenju, kjer je delala do leta 1985, ko se je upokojila. Otroci so odrasli, si ustvarili družino, hči Anica ima sina Dušana, sin Marjan pa dva korenjaka Sandija in Marka. Ana Kumer je pogumna in trdna gospa. Življenje ji ni prizanašalo. Izgubila je številne ljudi, ki so ji bili dragi, od velike družine ji je ostala samo sestra Slavica, od nje se je leta 1976 za vedno poslovil tudi mož Jože. V Penku je ostal sin Marjan, hči Anica je v Celju. Napadale so jo in še jo obiskujejo številne bolezn, ki jih z

Veselo pri delu ali veselje ob Toplici

Vnedeljo, 25. julija, je bilo veselo na Veselju ob Toplici, tradicionalni prireditvi, ki jo pripravlja Turistično društvo Topolšica. Obiskovalcem preteklih let je dogajanje v parku ob Toplici že več ali manj znano, za tiste pa, ki so morda letos prvič pokukali na prizorišče, je bil program s prikazom starih običajev zanimiva in edinstvena priložnost, spoznati življenje in delo na vasi v naši bližnji in manj bližnji preteklosti.

Veselje ob Toplici se je, kot smo že navajeni, začelo pred domačijo Krivčevih, kjer domuje predsednik društva Dušan Krivec. Tam so se v bolj ali manj organizirano povorko grupirali vsi nastopajoči, katerih ubran korak so proti prizorišču dogajanja spremljali zvoki Goličnikovih harmonikarjev s šefom Robijem vred. Ker se organizatorji s to prireditvijo trudijo popestriti nedeljski popoldan tudi hotelskih gostom, je skupina naredila ovinek do predverja hotela in že s tem dodobra utrdila uvod v dogajanje. Na prizorišču v parku so se skupine porazdelile po svojih deloviščih in takrat se je začelo zares. Prikaz običajev ni potekal

v kuhinjah topolških gospodinj.

Tudi obiskovalci ob dogajanju niso bili zgolj nemi opazovalci. Z zanimanjem so se ustavljali ob posameznih delih in se nasmejali slamnatemu možu, ki so ga so po starem običaju iz nezaželenega obiskovalca naredili vrli mlatiči. Ob koscih so bili nekateri pravi poznavalci in nemalo pikrih je padlo na držo in košnjo katerega od sodelujočih. Pri izdelovanju rož si je marsikatera obiskovalka zaželela papirnati cvet in tudi pri čebelarju se je na medico obesilo kar nekaj »trotov«. Skratka, dogajanje se je z nastopajočih preneslo na obiskovalce in nazaj in vzdušje je bilo res pravo, domače.

Ob tem pa so organizatorji poskrbeli tudi za športne privrženice, ki so si lahko ogledali nogometno tekmo med suhimi in debelimi in pa seveda za to, da za mokroto ni skrbel samo dež. Še zavrteli so se lahko gostje ob zvokih ansambla Spomin, domači gostitelj Bell de jour pa je skrbel, da je bilo ob šanku vedno polno. Malo zaradi pijače, malo pa zaradi lepih deklic, ki so jo stregle.

Predsednik društva Dušan Krivec je nadvse zadovoljen s sodelovanjem in delom svojih članov in računa nanje tudi v bodoče. Da bo še bolj izvirno in zanimivo.

Milojka Kompnej

Obiskali smo Sončno mesto

V Sončno mesto smo se odpravili na Sleme. To je dokaz, da je lahko mesto vsepovsod in da je sonce tam, kjer so otroci, smeh in igra. Nekako tako je bil že leta nazaj zastavljen projekt, ki ga preko Zveze prijateljev mladine Velenje vodijo taborniki rodu Pusti grad. Če kdo ve o tem vse in še malo, je to Tea Podgoršek, zaprisežena tabornica, dobitnica občinske plakete (skupaj z možem Avgustom), ki smo jo našli, kje drugje kot obkroženo z otroki in mladimi mentoricami, ki so gradili Sončno mesto od 28. junija do 2. julija. »Je živahno pri nas,« pravi Tea in razloži dogajanje. Meščani (beri otroci) se bodo sicer zvečer odpeljali v dolino, mestni čuvaji (beri mentorice in Tea + kuhar) pa bomo ostali v mestu (spet beri Dom na Slemenu, kjer je bilo dogajanje). Zadeva se odvija že utečeno. Na razpis ZPM se lahko prijavijo otroci od 5. leta dalje, ki jih nato v Sončno mesto vozi avtobus. Tam jih pričakajo mentorice, ki so bile letos Nastja Slemenšek, Tina Tavčar, Liljana Podvinšek, Amadeja Komprej, Lucija Rožič in Matej Urbanc.

Foto: Arhiv

Otroci dan preživijo v naravi, med igro ter ustvarjanjem, zvečer pa se vrnejo domov. Letos se jih je na Sleme vsak dan vozilo čez trideset, različnih starostnih stopenj. V Sončnem mestu so imeli otroci svoj denar - sončke in z njimi plačevali, kar je pač plačevati treba, gradili so zavetja v gozdu, hodili na pohode in raziskovali okolico in naravo, igrali igre ter Pokaži kaj znaš ... V glavnem so bili čez dan polno zaposleni. Na koncu je bil Lov na lisico, kjer so bili otroci razdeljeni na skupine, ki so tekmoval v lovu na lisico s pomočjo navodil. Obiskal pa jih je tudi Slemenski mož, ki je otroke krstil oziroma jim podaril nekakšne meščanske pravice. Izdali pa so tudi časopis, kjer so objavili svoje izdelke in mnenja. Po utripu med njimi je bilo čutiti, da se odlično zabavajo in celo najmlajša udeleženca Andraž in Gašper sta rekla, da jima ni prav nič dolg čas.

»Tak način dela je koristen za druženje otrok ter medgeneracijsko spoznavanje in sodelovanje,« pravi Podgorškova.

Milojka Komprej

II. Mladinski Evrosong

Za popestritev prvih počitniških dni (ali kako smo iznajdljivi in izvirni)

V petek, 2. julija 2004, je ob 18.45 je pri Marku Potočniku (doma) potekal II. Mladinski Evrosong. Na Evrosongu so nastopili naslednji tekmovalci s svojo državo in s svojo pesmijo: Marko Hriberšek - Karmen Stavec: Nanana (Makedonija); Marko Potočnik - Shakis Rouvas: Shake it (Grčija); Jana Obšteter (s plesalkami Majo Sovič in Lucijo Sovič) - Coyote Ugly: Cant fight the moonlight (Španija) in Maja Pirnat - Nuša Derenda: Energy (Romunija). Imeli pa smo tudi napovedovalko Špela Sovič, DJ-a Lucijo Sovič in snemalca Martina Soviča, ki je svoje delo opravil »perfektno!« Od 20. maja do 30. junija so potekale tudi stavnice. Te so del dogajanja Evrosonga, kjer ljudje glasujejo za svojo naj skladbo. Rezultati letošnjih stavnic pa so naslednji: 1. Marko Potočnik (Grčija) - 90 točk, 2. Jana Obšteter (Španija) - 88 točk, 3. Maja Pirnat (Romunija) - 79 točk ter 4. Marko Hriberšek (Makedonija) - 56 točk. Ampak stavnice niso bile ravno pravišnje za končni rezultat. Po 5-minutnem glasovanju gledalcev so bili končni rezultati naslednji: 1. Jana Obšteter, 2. Marko Hriberšek, 3. Marko Potočnik in Maja Pirnat (izena-

Foto: Arhiv

Stojijo: Lucija in Špela Sovič, Marko Hriberšek, Marko Potočnik in Jana Obšteter. Čepijo: Maja Sovič in Maja Pirnat

čena). Vsi smo svoj nastop opravili odlično, imeli smo tri generalke. Prva in druga sta potekali na OŠ Bibe Roecka, 3. generalka pa na odru dogajanja. Podelili pa smo tudi 4 nagrade: za 1., 3. in 4. mesto je nagrado izdelal Jože Sovič (njegove nagrade so bile izdelane iz lesa), za 2. mesto pa je nagrado izdelala tekmovalka Jana Obšteter pri likovnem krožku na OŠ Bibe Roecka (njena nagrada je bila izdelana iz gline - umetniško).

Zbrali pa smo tudi nekaj denarja, ki ga bomo zapravili vsi nastopajoči skupaj. Prav bi bilo, da izveste še nekaj o lanskem I. Evrosongu, ki je potekal pri Jani Obšteter doma. Lani so nastopili naslednji tekmovalci s svojo državo in s svojo pesmijo; Jana Obšteter - F.L.Y.: Hello from Mars! (Latvija) in Marko Potočnik - Claudia Beni: Više nisam tvoja (Hrvaška). Nastopiti bi morala še Anja Hrastnik - Brigitta: Open your heart (Islandija), ampak ni utegnila za-

radi drugih obveznosti. Zmagovalec I. mladinskega Evrosonga je bil Marko Potočnik, zato je tudi letos gostil prireditev. Zmagovalka letošnjega Evrosonga pa nam je malce namignila, da bo naslednje leto Evrosong potekal v Kulturnem domu v Ravnah pri Šoštanju.

Marko Potočnik

Družabnosti invalidov odbora Šoštanj

19. junija 2004 se nas je v Šoštanju ob 7. uri zbralo 58 izletnikov, ki smo bili prijavljeni na izlet. Iz Šoštanja smo krenili najprej do Loma, kjer je bil postanek za kavico in WC. Napotili smo se naprej do zadnjega počivališča na avtocesti, kjer je bila malica in pijača. Nato smo se podali našemu cilju naproti, to je v Portorož, kjer nas je že čakala ladja in prijazno osebje. Na ladji smo preživeli lepe tri in pol ure. Tam smo imeli tudi kosilo. Za dobro voljo je poskrbel muzikant, ki smo ga imeli zraven.

Po povratku z ladje smo si ogledali Portorož. Na poti iz Portoroža smo se ustavili še v Kopru pri naših

Foto: Arhiv

znancih na pici in pijači. Tam smo se zadržali do večera. Iz Kopra smo krenili proti domu in se vrnili v Šoštanj v poznih večernih urah. Z izletom smo bili vsi zadovoljni in so od nas vseh kar deževale pohvale in ideje, naj se še ponovi. Res je bilo zelo lepo in prijetno.

Poleg tega smo letos ponovno pripravili že tradicionalno športno srečanje invalidov treh odborov MDI Velenje. Tudi letos smo se zbrali v Lajšah ob bistroju Kavnik. Udeležba je bila lepa in tudi vreme nam je še kar postreglo. Žal se je od povabljenih odborov prijavil samo odbor iz Velenja s skromno 6-člansko ekipo.

Med nami je bil tudi župan Milan Kopušar, tako vidimo, da ima tudi posluš za invalide in zato smo mu tudi hvaležni.

Igre so se odvijale v 5 športnih panogah, primernih za invalide. Po tekmovanju je sledila razglasitev rezultatov in podelitev priznanj vsem zmagovalcem in ostalim tja do 3. mesta.

Po tekmovanju in razdelitvi priznanj je bila še malica in rajanje do poznih popoldanskih ur. Vidimo se zopet na prihodnjih igrah. Na sliki so vsi prejemniki priznanj.

Predsednik OI Šoštanj Tone Plešnik

Vesele urice v Topolšici

Čas počitnic, čas brezskrbnosti. Vsaj za otroke. Za mnoge starše, ki se vsako jutro podajajo v službo in vračajo popoldan, pa predstavljajo počitnice dodatno skrb. Kaj neki počnejo njihovi otroci dopoldan, ko so sami?

Foto: M.K.

V Topolšici to skrb vsaj za en mesec rešijo preko Društva prijateljev mladine Topolšica, ki organizira vesele urice, katerih se lahko udeležijo vsi otroci. Tisti mlajši se lahko igrajo in ustvarjajo, starejši pa se lahko preizkusijo kot mentorji. Take vrste medgeneracijskega sodelovanja ni zanemariti, saj prinaša dober občutek na obeh straneh. Vesele urice potekajo v Topolšici vsak dan od 9. do 12. ure in predsednik društva Igor Bahor je zadovoljen z udeležbo in potekom programa, saj jih redno obiskuje nad deset mladih krajanov. Počitnikarje usmerjajo mentorice Melita in Mojca Mešl, Urša Drev, Polona Napotnik, otroci pa so veseli tudi, kadar se jim pridruži Igor. Do takrat, ko smo jih obiskali, so že marsikaj počeli. Ustvarjali so z barvicam, papirjem in glino, lesom in testom, igrali so se na igrišču in šli na pohod. Do konca bodo mentorji še marsikaj »pogrunjali«, v glavnem pa se podrejajo tudi željam otrok in skupaj oblikujejo program, kot nam je povedala Melita, ki je starejša mentorica. Materiale prispeva DPM in še kdo, vesele urice pa se odvijajo na območju igrišča in pa doma KS. Za zaključek pripravljajo Pokazi kaj znaš in piknik, tako da si bodo gotovo zapomnili, da so mesec dni preživeli skupaj.

Ko smo jih obiskali, je ena skupina delala rože iz papirja, skupina mlajših pa se je igrala »gnilo jajce«. Jo še znate?

Milojka Komprej

V Ravnah so kosili

Takole so jo fantje rezali na Jazbečevem gruntu in prav je, da se pokaže, da znajo tudi mlajše generacije še prijeti za koso in jo urezati po starem. Pa še katero so rekli, ki je sicer ne bi, če bi delo opravljali ob ropotanju kosilnice.

Foto: Arhiv

Prijetno s koristnim torej, da je bil »gazda« Medved potem zadovoljen in je bila tudi »ornga« ta prava.

Vili Pečovnik

Križ čez Slovenijo

Nkega lepega sončnega julija je 8 fantov peš zakorakalo po Sloveniji. Da so buteljni, ker hodijo peš, so jim rekli, ampak to so bili že prvič, ko so leta 2002 prehodili pot od Dolge vasi do Kopra. Letos so jo mahnilo od Rateč do Starega trga ob Kolpi in s tem prehodili drugo diagonalo. In s tem naredili dobesedno »križ čez Slovenijo«.

To niso nobeni buteljni, temveč taborniki odreda Pusti grad, ki imajo radi naravo in gibanje v njej. Ker največ doživiš in vidiš, ko hodiš peš, je bila 250 km dolga pot, ki so jo prehodili v šestih dneh, kot nalašč za to. O svojih izkušnjah so nam nato navdušeno pripovedovali Damjan Konovšek, Draško

Foto: Arhiv

Stankovič, Simon Zabukovnik, Grega Zajc, Maks Kvas, Grega Kugonič, Peter Apat ter Janez Apat. Veliko smeha ob pripovedovanju je nakazovalo njihovo dobro voljo, ki jih je menda poleg avtomobila z nujno oskrbo spremljala skozi vso pot. Njihova pot pa se ni začela nič kaj zabavno; v gostem dežju in pri komaj štirih stopinjah. A odločitev je padla in fantje

so prvi dan pogumno zakorakali proti Ribnemu. »Ta je bila najtežja,« pravijo, a so jo zmogli in prvo noč prespali v taboru. Pot jih je v teh šestih dneh vodila preko Bleda, Kroke, Škofje Loke, Brezovice, mimo Iga proti Turjaku, Kočevju in nato do Kolpe. Čez dan so hodili, ponoči pa spali. Kadar so. Kajti energije je bilo dosti in dodatno so si jo nabirali na poti. »Slovenci so kul,« pravijo fantje. Povsod so jih vzpodbujali, kjer so preko medijev izvedeli za njihov podvig. Ljudje so jih vabili, naj prespijo pri njih, ali pa jim dali celo hrano za pot. Simon, ki jih je spremljal v vozilu in skrbel za prehrano, tako ni imel težav z jedilnikom. Spanje na prostem jim je vlilo dodatnega pustolovskega duha in tudi če so zašli s poti, jim je taborniško znanje pomagalo, da so se znova orientirali. Za vsak slučaj pa so vprašali domačine, ki so se jim prijazno smejali ob njihovi pustolovščini. V glavnem je pot minila brez zapletov in tudi poškodb, razen hudih žuljev in bolečih nog, ni bilo. Fante so vzpodbujali prijatelji in ljudje po Sloveniji, ki so jih spremljali na njihovi poti. Tudi sponzorsko so jih podprli: Mladinski servis, Šaleški študentski klub, Špica, Pireli in Osmica in Birt ter Langus in Vrčkovnik.

Cilj je torej dosežen. Če smo malo filozofski ali pa v tem primeru kar konkretni, lahko rečemo: »Cilj je pot!«

Fantje že mislijo tako.

Milojka Komprej

Ravenska pot

Srečko Potočnik in Franc Vačovnik,

ki sta aktivna člana Športnega društva Ravne in Planinskega društva Šoštanj, sta že leta 2000 s posebnimi lesenimi in plastičnimi smernimi tablami označila potek Ravenske poti. Avtorja Ravenske poti sta v dogovoru s Športnim društvom Ravne predlagala Planinskemu društvu Šoštanj, da bi se pot vpisala v register planinskih poti in nato označila s planinskimi markacijami in planinskimi smernimi tablami.

Ideja je v Planinskem društvu Šoštanj naletela na plodna tla, saj je društvo takoj pristopilo k realizaciji. S pomočjo domačinov je društvo pridobilo pisna soglasja lastnikov zemljišč, po katerih poteka pot, pridobilo tudi nekatera druga potrebna soglasja in mnenja ter v maju 2004 prejelo pozitivno mnenje Planinske zveze Slovenije za vpis te poti v register planinskih poti.

V mesecu juniju je potekalo več delovnih akcij, kjer so člani Planinskega društva Šoštanj in Šport-

nega društva Ravne uredili in s planinskimi markacijami markirali celotno traso pot. Poleg tega so bile nameščene tudi nove smerne table, ki so narejene po standardih Planinske zveze Slovenije. Na štirih kontrolnih točkah Ravenske poti so nameščene skrinjice z vpisnimi knjigami in kontrolnimi žigi. Zaradi smiselnosti sta društvi izdali tudi poseben kontrolni kartonček, ki je namenjen evidentiranju pohodnikov. Kontrolni kartonček je možno dobiti v gostišču Kotnik, pri kmetiji Abidnik ter pri Športnem društvu Ravne in Planinskem društvu Šoštanj.

Trasa Ravenske poti: športno igrišče v Sp. Ravnah–Puc–ruševine gradu Forhtenek–Vrholanov vrh (710 m)–Podvelanški vrh (692 m)–Abidnik–Kešpan–Kavčnik–Sp. Ravne–športno igrišče v Sp. Ravnah. Krožna pot večinoma poteka po kolovozih in gozdnih stezah, nekaj časa pa tudi po lokalnih cestah. Najvišji vrh poti je Vrholanov vrh (710 m), ki je hkrati zelo lepa razgledna točka na celotno Šaleško dolino. Od leta 2000 do danes je pot doživela že kar nekaj obiska in pohvale obiskovalcev za izvirno in lepo traso poti.

Na dan državnosti je bil kljub slabemu vremenu izveden pohod po Ravenski poti, ki se ga je udeležilo okoli 30 pohodnikov. V primeru lepega vremena bi se pohoda zagotovo udeležili vsaj dve stotniji pohodnikov, kot je bila tradicija v preteklih letih. Na

Foto: Bojan Rotovnik

kontrolni točki Ravenske poti, pri kmetiji Abidnik, je Športno društvo Ravne pripravilo prijetno slovesnost z uradno otvoritvijo poti. Spregovorila sta predstavnik športnega in planinskega društva, uradno otvoritev poti pa je opravila predsednica Krajevne skupnosti Ravne Erna Obšteter in ob tem izrazila upanje, da bo nova planinska pot imela mnogo obiskovalcev skozi vse leto in da jo bodo znali za rekreativne namene izkoristiti tudi domačini.

Planinsko društvo Šoštanj in Športno društvo Šoštanj sta ob otvoritvi poti sklenili dogovor, da bosta vsako leto na dan državnosti skupaj izvajali pohod in s skupnimi močmi skrbeli za to novo krožno planinsko pot oz. obhodnico.

Bojan Rotovnik

Kompotela (1989 m)

Ali ste že slišali za to goro? Mislim, da večina še ne. Bila je cilj ene od zahtevnih tur letošnje skupne akcije planinskih društev Velenje, Šoštanj in Vinska Gora v nedeljo 18. julija 2004.

Akcijo »Gremo varno skupaj v gore« smo šaleška planinska društva izvedla že tretjič. Namen akcije je skupno druženje, ponuditi širšo izbiro vodenih tur, s koriščenjem organiziranega prevoza omogočiti ljudem ugoden prevoz do izhodišča tur.

Kompotela spada med vzhodne vrhove pogorja Kravca. Leži med vrhom Korena in Mokrico. Severno pobočje Kompetele se strmo spušča v dolino Kamniške Bistrice. Na jugu pa je nekaj metrov nižja Košutna. Zvrha je lep pogled na Kamniško Savinjske Alpe.

Krenili smo iz doline Kamniške Bistrice, s spodnje postaje gondolske žičnice za Veliko Planino. Nadaljevali smo po dolini Korošice pod obronke Kravca od koder sta bili celo vidni krvavški žičnici Njivice in Kriška planina.

Jutro je bilo prijetno poletno sveže. Hoja zmeroma porna, v zavetju dreves do gozdne meje; pa tudi naprej nas je pozdravljalo zelenilo. Mokro poletje ima tudi dobre strani. Vodni izviri so polni, žuborenja voda ne manjka. Hoje je bilo skupaj za dobrih devet ur.

Ostali turi skupne akcije sta bili, lahka na Veliko planino in zelo zahtevna na Grintovec.

Zelo zahtevno turo je predstavljala Grintovec (2558 m), kralj Kamniško Savinjskih Alp. Njegov pirami-

Foto: Arhiv

dast vrh je nezgrešljiv in vabi, da ga osvojimo. Veliko je obiska poleti, pozimi pa ob dobrih vremenskih razmerah nudi odlično turno smuko. Skupina je krenila od doma v Kamniški Bistrici, do Zoisove kočice na Kokrškem sedlu. Zahteven vzpon je nagrajen z zmagoslavjem in nepozabnim razgledom. Tura je bila zaključena v smeri dostopa. Skupno je zahtevala okrog sedem ur.

Lahka pot je vodila na Veliko planino (1666 m). Velika planina je bila nekoč eno najbolj obsežnih planšarskih območij na Slovenskem. Na zložni planoti se je moral gozd umakniti pašnikom in številnim pastirskim stanom. Z odmiranjem planšarstva so pastirski stani vse bolj postajali rekreacijska bivališča ljudi. V zadnjem času je na sončnih pašnikih vedno več živine.

Skupina je pričela pot na Volovljeku, kjer je nekoč potekala deželna meja med Štajersko in Kranjsko. Po

severnem pobočju Velike Griče prispemo na Malo planino, kjer sta planinska doma na Mali in Veliki planini oddaljena le nekaj minut. Pot je potekala po travnatih pobočjih, med redkimi smrekami, mimo pastirskih stanov, med Malo in veliko Vetrnico do počitniških hišic na Jamah. Preko velikega pašnega področja do planine Konjščica in planine Dol, po kratkem spustu do Kopišča in doma v Kamniški Bistrici, kjer je bil po šestih urah cilj povratka.

Akcije se je udeležilo petdeset planincev. Vodili so jo planinski vodniki PD Šoštanj, Vinska Gora in Velenje. Bila je uspešna, brez poškodb. Vrnili smo se nasmejanih obrazov, po dnevu prijetnega snidenja starih prijateljev in znancev.

Kličemo planinski nasvidenje prihodnje leto.

Z. Moškon

Planinski izlet v Italijo

Planinsko društvo Šoštanj je letos ponovno izvedlo izlet v tujino. Tokrat smo spoznavali italijanske gore v Zahodnih Julijcih. Na isti dan (31. 7. 2004) smo izvedli dva različna izleta, in sicer enega na Viš (2666 m) - zelo zahtevna pot - in drugega na romarsko središče Višarje (lahka pot) in na Kamnitega lovca (2071 m) - zahtevna pot.

Zaradi zgodnje ure odhoda iz Šoštanja smo nekateri del vožnje še dremali oz. se psihično pripravljali

Foto: Brina Zabukovnik Jerič

na turo, drugi pa so medtem debatirali o aktualnih dogodkih in občudovali prebujajoči se dan.

Skupino, ki je osvajala Viš, smo odložili v Jezersko dolino. Ti so se mimo Višarske glavice povzpeli do kočice Corsi. Sledil je počitek in nato vzpon na vrh. Po drugi poti so se nato zopet mimo kočice Corsi spustili nazaj v Jezersko dolino.

Udeleženci izleta na Višarje in Kamnitega lovca smo svojo pot pričeli pri spodnji postaji gondole v Žabnicah. Nekaj udeležencev se je na Višarje peljalo z gondolo, ostali smo šli peš. Mimo Višarske planine smo Višarje dosegli v dobrih dveh urah. Opoldne je večina udeležencev (nekaj jih je ostalo na Višarjih) pot nadaljevala proti Kamnitemu lovcu. Po krajšem počitku na vrhu smo se vrnili na Višarje, kjer so nekateri za povratek v dolino izbrali gondolo, drugi pa smo se v počasnem tempu spustili peš po poti vzpona. Malo pred 18. uro smo se odpeljali proti Rabeljskemu

jezeru, kjer smo počakali skupino, ki je osvojila Viš.

Pri Rabeljskem jezeru smo imeli še krajši počitek, nato pa še po polnoči na koncu avtoceste za Jesenicami in ko smo se poslavljali, smo si v šali rekli, da je bil pa ta »dvodnevni« izlet res dober. Vsekakor bo planinsko društvo tudi prihodnje leto pripravilo podobno akcijo.

Andreja Konovšek

O planinski literaturi

Zelela sem pisati o novih knjigah s področja planinstva in alpinizma, ki so izšle v zadnjem letu, pa sem se lahko samo pod nosom obrisala. Žal je letošnja bera novih knjig bolj slaba. Kje tiči vzrok? Niso knjige z nam ljubo tematiko dovolj tržne? Ali pa je takšna situacija zgolj naključje? Morda pa še kaj zanimivega izide v jeseni ...

Kakor koli, ko sem se zakopala v police knjig, sem seveda našla ogromno zanimivih naslovov in nekaj jih bom predstavila.

KNJIGA O SNEŽNIKU: Pomenljiv naslov, ki pa ponudi še veliko več. Planinsko društvo Ilirska Bistrica je ob svoji 70-letnici, leta 1977, izdalo prvo snežniško knjižno edicijo s preprostim naslovom SNEŽNIK, ob 90-letnici pa so si zadali cilj, izdati nekaj več. Le-to jim je uspelo leta 2000. Snežnik so tako »poskušali predstaviti iz mnogih zornih kotov; ne le kot prvovrsten naravni fenomen s številnimi strokovnimi članki uglednih avtorjev« (Milan Kučan), »ampak tudi kot goro, ki je mnogim pomenila umetniški izziv« (Oton Župančič, Neža Maurer), je zapisal v uvodu urednik Vojko Čeligoj. Na 224 straneh izvemo praktično vse o Snežniku (naravni, kulturni in umetniški vidik) ter začetke in razvoj Planinskega društva Ilirska Bistrica. Na platnici pritegne fotografija Snežnika, planike in markacije. Ni kaj, naslednji izlet bo na Snežnik!

Kljub poletju, ki pa je tudi čas za počitek in potovanja, bi izpostavila knjigo LEDENE SANJE: ODPRAVE NA VSE CELINE SVETA, avtorja Staneta Klemenca (2003). Klemenc je v svoji bogati fotografsko-alpinistični 'karieri' obiskal in osvojil ogromno ciljev (osvojil je najvišje vrhove šestih kontinentov, ne pa najvišjega na Zemlji – Everesta). V knjigi pa predstavi 14 odprav, ki se jih je udeležil med leti 1975 in 2002. Z vsake odprave je avtor prinesel domov v spomin po en kamen. V knjigi pritegnejo tudi strokovnjakove fotografije.

Na koncu bi rada predstavila še dva vodnika. Nista tipično planinska, vendar pa ju lahko (so)uporabi vsak ljubitelj narave. Ponujata nekoliko drugačen pristop k cilju. **KOLESARSKI VODNIK PO SLOVENIJI** je izšel pri založbi Sidarta že leta 1996. Veselo ga bodo vzeli v roke vsi ljubitelji kolesarjenja. Vodnik zajema 72 kolesarskih tur po vsej Sloveniji, od Goriškega, preko Krimskega, do Nanosa in naprej proti Krasu. Kot vsi Sidartini vodniki je zelo sistematično urejen, tako izvemo o posamezni turi nekaj iz zgodovine področja, dolžino in vzpone na turi, priložena pa sta tudi zemljevid in fotografija. Avgustovski dnevi so kot nalašč za spoznavanje Slovenije s pomočjo kolesa.

»Ljubljanka je skrivnostna reka. Ne verjamete? Pojdite na njene prve izvire, tja pod Snežnik, potujete ob njenem zapletenem površinsko-podzemnem toku in odkrivajte njene posebnosti do izliva v Savo pri Ljubljani.« Zbirka Slovenija na dlani je bogatejša za knjigo **LJUBLJANICA : OD IZVIRA DO IZLIVA**. V njej boste izvedeli, od kod ima ta reka kar 7 imen. Vodniku je priložen zemljevid in s pomočjo obeh boste lahko sami odkrivali naravne in kulturne zanimivosti ob Ljubljanki in njeni bližnji okolici.

Če vam bo ob branju in raziskovanju Slovenije ostalo še kaj prostega časa, ste vabljeni na naslednji društveni izlet, ki bo 4. septembra, in sicer na OJSTRICO (2350 m). Pot je zelo zahtevna in primerna za tiste z dobro psihofizično kondicijo. Vodnika sta Martina Pečnik in Miran Hudej. 26. septembra pa je organiziran zdaj že tradicionalni pohod na SMREKOVEC (1577 m). Vabljeni!

Lep pozdrav in varen korak!

Brina Zabukovnik Jerič

NK Šoštanj gradi na mladih

Lansko sezono so članski nogometaši Šoštanja dosegli izvrsten uspeh in si celo priigrali možnost nastopa v 2. ligi. Zaradi izredno ostrih zahtev Nogometne zveze Slovenije (NZS) pa se tako kot mnogi drugi klubi niso mogli prijaviti za nastope v drugi ligi in bodo še naprej igrali v 3. ligi. Tudi na tem nivoju tekmovanja pa so se zahteve krovne nogometne organizacije poostrele, tako da smo se v klubu priprav na novo sezono lotili resno in temeljito. Začeti je treba že pri najmlajših, saj licenciranje klubov s strani NZS med drugim klubom nalaga izdelano celotno piramido mlajših selekcij. To pomeni, da mora imeti vsak klub, ki želi nastopati v 3. ligi, tudi vse svoje mlajše kategorije – od igralcev, starih 8 let naprej. V preteklosti se je to reševalo s pokrivanjem ekip iz sosednjega Velenja, novi sistem licenciranja nogometnih klubov pa tega ne dovoljuje več.

V Šoštanju smo tako na novo postavili cilje in zbrali ekipo trenerjev z veliko delovno vnašo. S pripravami smo začeli že julija, v avgustu pa smo se lotili nadgradnje nogometne šole. Za mlajše selekcije v klubu skrbi pet trenerjev. Soočamo se z nekaterimi težavami, vendar jih z dobro voljo in s trdim delom hitro premostimo. Vsi skupaj, z vodstvom kluba na čelu, pa se zavedamo, da nas čaka še precej dela, predvsem pri zagotavljanju čim boljših pogojev za delo – otrok in trenerjev. Veseli smo, da se stvari vidno premikajo na bolje.

Sredi avgusta je z aktivno vadbo pričelo več generacij, in sicer U8, U10, U12, U14 in U18. Nekateri so že stari nogometni mački in dobro obvladajo prvine nogometne igre, zato so vidni tudi že rezultati in se pozna dobro delo v preteklih sezonah. Drugi nadebudneži pa so začetniki, ki se z osnovami nogometa šele spoznava. Zato bi radi poudarili, da še ni prepozno in se lahko še vedno vsi zainteresirani vključite v nogometno šolo

šoštanjskega kluba. V prvi vrsti želimo vsi, ki delamo v klubu, na 'pravo' pot, k zdravemu in kvalitetnemu načinu preživljanja prostega časa usmeriti čim več mladih, kar pomeni, da rezultati pri mlajših selekcijah ne bodo najpomembnejše merilo uspeha. Veseli bomo, če se bomo potrudili po naših najboljših močeh, če se bomo pri tem kaj naučili in se zraven še dobro zabavali. Najboljša zabava za vsakega nogometaša pa je, ko njegova ekipa doseže zadetek. Starši, pridite kdaj skupaj s svojimi otroki pogledat, kako poteka nogometni trening, da se boste skupaj lažje odločili, ali se vključiti ali ne. Z veseljem vam bomo odgovorili na vsa vprašanja. Tudi če se ne želite vključiti v naš klub, pa pridite pogledat kakšno tekmo. Presenečeni boste, kako že najmlajši obvladajo nogometno žogo. Vljudno vabljeni torej na Štadion Široko.

Prva poletna nogometna šola

Po uspehih slovenske nogometne reprezentance je nogomet v zadnjih letih tudi v Sloveniji vse bolj popularen, zato smo se v NK Šoštanj odločili, da organiziramo nogometno šolo in da takoj po koncu šolskega leta otroci šolske hodnike zamenjajo z nogometnimi igrišči. In res smo naleteli na precejšen odziv, saj se je v nogometno šolo vpisalo več kot dvajset otrok.

Šola je potekala pod strokovnim nadzorom nogometnih trenerjev: Faika Koca in Marka ter Matjaža Novaka.

Namen nogometne šole ni bil samo predstaviti otrokom nogometno igro in njene osnovne prvine, ampak

Foto: Arhiv

tudi navajanje otrok na zdravo življenje, na uspešnejše delo v skupinah, skratka, otroke navajati na pozitiven odnos do športa.

Po napornih treningih, ki so se odvijali v zares vročih dneh, smo poskrbeli, da smo dvakrat obiskali šoštanjski bazen, kjer smo se lahko tudi malce ohladili.

Ob zaključku nogometne šole smo organizirali zaključno tekmo, kjer so lahko mladi nogometaši pokazali vse znanje, ki so ga pridno nabirali skozi tečaj, in se z igro predstavili tudi pred svojimi starši. Po koncu tekme smo se malce odpočili in okrepcali, nato pa podelili težko pričakovana priznanja in majice vsem udeležencem nogometne šole 2004.

V Nogometnem klubu Šoštanj smo bili ob koncu šole zelo zadovoljni in v upanju na še večjo udeležbo se vidimo zopet naslednje leto.

Trainerji mladinskega pogona NK Šoštanj
in Matjaž Novak

Javni poziv konflikt interesov na Smrekovcu

Foto: Martina Pešnik

Divji petelin je ogrožena in zavarovana gozdna kura, ki v Sloveniji živi le še v nekaterih doslej mirnih predelih. V gozdovih smrekovškega pogorja, med Šaleško in Zgornje Savinjsko dolino, divji petelin še živi, aktivnih je še nekaj njegovih rastišč, na žalost precej manj kot pred desetletji. Območje je zato del Nature 2000.

Zadnja leta opažamo vse večjo množičnost, celo organizirane skupinske vožnje s kros motorji poleti in motornimi sanmi pozimi. Obseg obojega se povečuje čez vse razumne meje in zelo moteče vpliva ne le na pomembne živalske vrste, ampak ogroža tudi obiskovalce – pešce, lastnike, lovce, gozdarje, planince, oskrbnika planinske kočice ...

Situacija je zelo resna, zato od Državnega zbora RS in pristojnih ministrstev pričakujemo aktiven pristop k reševanju problematike s sprejetjem ostrejših zakonodaj glede prepovedi voženj z motornimi vozili v naravnem okolju in za ustrezno izvrševanje zakonskih in podzakonskih aktov s strani pristojnih inšpektoratov in policije.

Na spletnih straneh so objavljeni tudi elektronski naslovi vseh poslancev državnega zbora, pristojnih ministrov in inšpektoratov.

Projektna skupina civilne družbe
za ohranitev Smrekovca

Javni poziv k ukrepanju za za- ščito Smrekovca

Iniciativni odbor za ohranitev Smrekovca poziva zainteresirano javnost k sodelovanju pri opozarjanju države na konflikt interesov na Smrekovcu, ki ogroža naravo in obstoj divjega petelina. Pozivamo vse zainteresirane posameznike in organizacije, da pomagajo pri ohranitvi Smrekovca, kar lahko naredijo tudi s tem, da spodnji poziv v svojem ali v imenu svoje organizacije naslovijo na poslance in pristojna ministrstva. Več pozivov bo prispelo na naslove odgovornih, prej se bo pričelo s konkretnim reševanjem te problematike.

Tarča neprevidnih voznikov

Med bralci se bo morda še našel kdo, ki se bo spomnil pred leti v Listu objavljenega članka gospe Magde Lampret, v katerem je bila slikovito podana zgodovina ene izmed kapel v Gaberkah.

To kapelo, ki je bila že leta 1850 vpisana v zemljiško knjigo, poznajo vsi, ki se večkrat vozijo po cesti skozi Gaberke v Velunjski graben. Kapela je namreč rumene barve in stoji na levi strani ozke ceste, kjer je celo onemogočeno srečanje dveh osebnih vozil. Širitev ceste na njeni desni strani ni možna, saj za železno ograjo takoj teče Velunja. Dve stoletji nazaj, ko je bila kapela zgrajena, ni bilo potrebe po širši cesti, saj so tod mimo po ozki makadamski cesti le redko vozile konjske, kravje, volovske ter tudi oslovske vprege. Tako je kapela mirno stala, ljudje so jo spoštovali in se križali pred njo. Preživela je mnogo poplav hudournika Velunje, kljubovala je vremenskim pogojem in zobu časa. Kapela je ponos lastnika Franca Herlahha, saj je le malo takšnih ljudi, ki imajo na svoji zemlji kapelo. Sodobni svet pa je s sabo prinesel razvoj motornega prometa, poleg tega pa smo ljudje postali manj »bogaboječi« in do sakralnih spomenikov manj spoštljivi. Iz kapele je pred leti celo nekdo ukradel star lesen križ z Bogom in postavlja se vprašanje, s kakšnim namenom. Kakšen goreč vernik že ni mogel biti, saj je s krajo prekršil eno izmed desetih Mojzesovih zapovedi.

Vsak dan se mimo kapele tesno vozi veliko avtobusov, tovornjakov in avtomobilov. Srečanje med njimi je včasih pretesno in pri tem jo večkrat skupi tudi kapela. Poleg tega je kapela tudi večkrat žrtev podivjanih ali neprevidnih voznikov, ki precenijo svoje šoferske sposobnosti. Tudi letošnje poletje je neprevidni voznik poškodoval kapelo in pri tem grdo zdelal svojega jeklenega konjička. Pa se je zgodila že znana zgodba. Avtoklepar popravi poškodovan avtomobil, ljudje se podelijo, na hudo poškodovano kapelo pa se pozabi. Pri tem ostaja lastnik

Franc nemočen, čeprav vedno pozna krivca za poškodbe na kapeli. Poškodovana kapela pa s tem ni samo estetsko iznakažena, ampak pomeni tudi potencialno nevarnost za naslednjega neprevidnega voznika, saj ga lahko zaradi svoje nestabilnosti tudi zasuje. Stroški obnove kapele niso nizki, zato si lastnik ne more privoščiti neprestanega renoviranja. Lastnik Franc si je že pred leti zamislil, da bi zgradil novo kapelo, ki bi bila odmaknjena od ceste in zato varna pred vozili. Pozanimal se je glede cene novogradnje in koliko bi stala in trajala »papirnata vojna« za dokumentacijo. Za finančno oz. materialno pomoč je prosil nekaj institucij, a so se izgovorile s tem, da pač niso lastniki in se s to problema-

Foto: A. Grudnik

Tudi skale, kanal, tirnica in sliva niso mogle zaščititi kapele pred poškodbo.

tiko ne bodo ukvarjali, kaj šele prispevali finančna sredstva. Ker pa sam tudi ni mogel plačati gradnje nove kapele, je pred leti že dvakrat raje na svoje stroške popravil kapelo, ki je bila že tik pred tem, da bi se sama od sebe podrla na cesto. Kolikor se spomnim, pa po tistem ni ostala niti tri leta nepoškodovana. Sprašujem se, kaj bo sledilo.

Bo lastnik še imel toliko volje in denarja, da bo na kapeli popravil poškodbe zaradi brezvestnih voznikov, ali pa bo kapelo vzel zob časa in jo bodo zaradi potencialno velike nevarnosti za udeležence prometa enkrat celo porušili?

Aleksander Grudnik

Pregled modrih dogodkov za območje občine Šoštanj v minulem mesecu

Kljub času, ki je primeren za polne počitke in ga večina preživlja na zasluženem dopustu, tega nekateri ne uživajo ampak so se lotili dela oz. priprav na delo. Tako se je še neznan storilec odločil, da si bo priskrbel orodje, s katerim bo pričel opravljati razna gradbena dela ali pa jih bo prodal najboljšemu ponudniku. Še neznan storilec si je tako s tremi vlemi v priročna skladišča orodja na gradbišču nove Osnovne šole v Šoštanju pridobil v prvem primeru za 250.000,00 sit, v drugem primeru za 100.000,00 sit in v tretjem primeru za nekaj manj kot 500.000,00 sit gradbenega orodja. Za neznanim storilcem še poizvedujemo.

Nekateri krajan Šoštanja z okolico, ki poletne mesece poskušajo uživati v domači turistični ponudbi pa tudi tukaj naletijo na nasilneže. Tako smo morali posredovati v gostinskem lokalu na Trgu bratov Mravljakov, v lokalu na Cesti Lole Ribarja, kjer se razgreteži po izmenjanih udarcih sami niso mogli pomiriti. Vsi udeleženi bodo tako svoje početje ponovno morali opisati sodniku za prekrške.

Kljub večkratnemu opozarjanju vseh udeležencev v cestnem prometu, da pazijo na lastno varnost in na varnost drugih udeležencev v cestnem prometu ter se ravnaajo po prometnih predpisih moramo poročati o dveh hujših prometnih nezgodah, ki sta se zgodili na območju Občine Šoštanj. Do prve je prišlo na vsem znani lokoviški cesti na relaciji Velenje-Mozirje, kjer voznik kljub vidnim znakom o omejitvi hitrosti le-te ni prilagodil razmeram na cesti, »konjiček« pa mu je kmalu ušel iz nadzora, tako da ga je moral proti svoji volji predčasno parkirati v obcestnem jarku, ob tem je zadobil telesne poškodbe, vozilo pa predčasnega parkiranja tudi ni odneslo brez le-teh. Druga nezgoda pa se je zgodila na relaciji Topolšica-Škale v naselju Ravne, kjer je vozni motornega kolesa pri svoji vožnji zapeljal na nasprotni vozni pas, kjer mu je v tem času pravilno pripeljal nasproti voznik osebnega avtomobila. Njuno

srečanje ni bilo nič kaj prijetno in neboleče, saj je voznik motornega kolesa svojo pot zaključil v bolnišnici, kjer si celi rane, nasproti vozeči osebni avtomobil pa v kleparski delavnici.

V prejšnji številki Lista smo vas opozorili na previdnost in varovanje svojih stanovanj ali hiš v času dopusta. Še neznan storilec so izkoristili odsotnost dveh družin z območja Občine Šoštanj ter tako v prvem primeru nepovabljeni obiskali štanovanjsko hišo v Skornem pri Šoštanju ter v drugem primeru stanovanje v bloku na Aškerčevi cesti v Šoštanju. V prvem primeru so nepovabljeni gosti odšli praznih rok v drugem primeru pa so lastnika oškodovali za cca 500.000 SIT.

Nepovabljenim gostom pa niso ušli niti gostinski lokali, ki so jih ti obiskali v Gaberkah in na Trgu bratov Mravljakov v Šoštanju v času ko niso obratovali. Obiskovalci so si v obeh primerih postregli sami in se oskrbeli z alkoholno pijačo ter cigareti. Za omenjenimi še poizvedujemo.

Kljub nizki ceni kopalnih kart, ki jih je omogočila obiskovalcem letnega bazena v Šoštanju Občina Šoštanj pa moramo poročati o cvetkah s katerimi se ukvarjajo tam zaposleni. Tako so kopalnišče v vročih dnevih obiskali fantje, ki so mnenja da zanje ne velja plačilo kart. Pri tem so prišli v spor s tam zaposlenimi, na koncu pa je morala posredovati policija.

Ob koncu pregleda dogodkov pa bi radi obvestili vse bralce Lista, da bomo policisti PP Velenje, v Policijski pisarni v Šoštanju, v naslednjih meseci izvedli DNEVE SVETOVANJA s področja dela, ki ga opravlja policija. Občani se boste tako lahko seznanili s potekom policijskega dela, pristojnostjo policije ter zadevah, ki vas mučijo, pa ne veste na koga bi se obrnili, da bi vam pri reševanju pomagal. Časovni urnik ter teme bodo objavljene na oglasni deski Policijske pisarne v Šoštanju, glede podrobnosti pa lahko povprašate tudi v pisarni v času uradnih ur.

Vodja policijskega okoliša:
Zoran STOJKO-KREVZEL

SPOZNAVNI ZEMLJEVID ZAVODENJ

Besedilo in fotografije: Katarina Ročnik

Raziskava o spoznavnem zemljevidu Zavodenj je bila izvedena za namene diplomskega dela in je odkrila vrsto zanimivosti, ki so take same po sebi, a hkrati prispevajo k boljšemu poznavanju obnašanja ljudi v prostoru Zavodenj. Poleg pridobitve spoznanj o tem, kako ljudje doživljajo prostor, v katerem živijo, je bil namen dela raziskati tudi, kako so spoznavni zemljevidi uporabni v prostorskem načrtovanju.

S spoznavnimi zemljevidi ugotavljamo, kako si ljudje predstavljajo prostorske odnose in značilnosti okolja. Z njimi lahko pridobimo podatke, pomembne za načrtovanje v prostoru. Na tak način izboljšamo kakovost odločitev, izogibamo se nerazrešljivim konfliktom in olajšamo izvedljivost načrtov. Spoznavni zemljevidi nam poleg podatkov o prostoru nudijo tudi vpogled v različne zaznave istega okolja. Kako kdo zaznava prostor in kakšna je orientacija uporabnika v prostoru, se razlikuje od skupine do skupine v odvisnosti od kulturnega ozadja, starosti, spola, socialnega razreda, poklica in drugih dejavnikov.

Vzorec

V raziskavo je bilo vključenih 50 prebivalcev kraja Zavodnje, starih od 18 do 65 let. Njihova povprečna starost je bila 40 let. Med njimi je bilo 29 žensk in 21 moških, različnih zaposlitev in vseh stopenj izobrazbe. Od 50 udeleženihi živi v kraju Zavodnje 31 ljudi, 19 je priseljenih in živijo v tem kraju od 2 - 30 let, povprečno 19 let.

Gradivo

Vprašalnik mešanega tipa je obsegal 20 vprašanj, ki so se nanašala na predstavo o kra-

ju Zavodnje, na prepoznavnost kraja, orientacijo v kraju, poznavanje toponimov - imen, s katerimi je prostor poimenovan, priljubljenost določenih delov kraja, poznavanje in umestitev poimenovanih delov kraja, določanje mej in točk v prostoru. Vprašalnik je vključeval topografsko karto, letalski posnetek, fotografije in prazen list papirja, na katere so udeleženci vrisovali in opisovali odgovore na posamezna od naštetih vprašanj.

Postopki in rezultati

Raziskava je bila izvedena v obliki javnomnenjske ankete. Anketiranje je bilo individualno in je potekalo na domu anketirancev v mesecu oktobru leta 2003. Izvedba ene ankete je trajala povprečno 30 minut. Podatki iz ankete so bili vneseni v računalnik in obdelani s pomočjo programa STATISTICA.

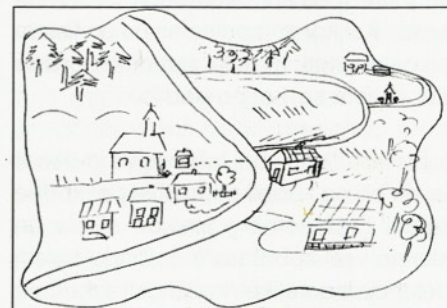
Miselni zemljevidi

Udeleženci so imeli na voljo 10 minut, da narišejo v prazen kvadrat zemljevid kraja v katerem živijo in sicer tako, kot si ga predstavljajo. Namen naloge torej ni bil preverjanje znanja, temveč pridobitev informacije o zaznavi in orientaciji v prostoru, kako se ljudje gibljejo v prostoru, po čem se orientirajo, kaj jim je

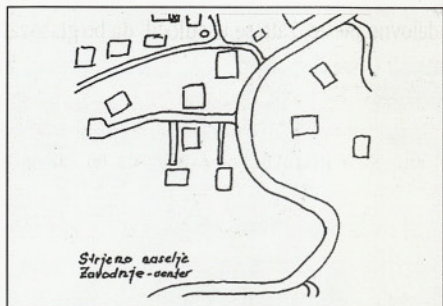
pomembno in kako prostor strukturirajo oz. členijo na posamezne enote. Rezultat tega postopka je 50 miselnih zemljevidov - slik oz. podob kraja, ki so si jih ustvarili in prenesli na papir prebivalci kraja. Miselni zemljevidi so bili analizirani glede na različne kriterije.

Vsebina miselnih zemljevidov

Na miselnih zemljevidih prevladujejo grajene strukture z izjemo gozda. Rezultati ne presenečajo, saj kažejo sliko dejanskega prostora, ki predstavlja podeželsko vas, obdano z gozdom, skozi katero pelje cesta. Čeprav veliko prebivalcev ni več vezanih samo na vas, temveč tudi na večja mesta, so v zavesti močno prisotni elementi, ki tvorijo vas. To so

Zemljevid vasi z najpogostejšimi prvimi, ki ga je na slikovit način prikazala upokojenka, doma iz centra kraja.

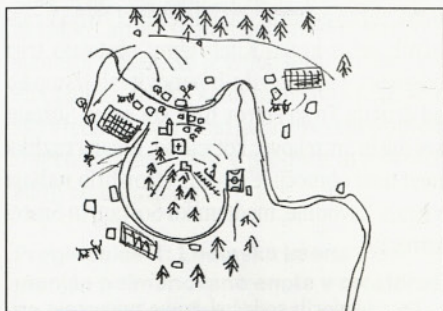
Ceste v sliki kraja, kot si jo je ustvaril starejši moški.

cerkev, šola in gostilna. Cerkev na zemljevidih vizualno najbolj izstopa. Pojavlja se kot večja stavba, na kateri so včasih izrisani tudi detajli, medtem ko na drugih stavbah niso. Od drugih stavb se razlikuje tudi po tem, da je narisana v narisu ali pa je upodobljena s križem.

Najpogosteje narisana sestavina odrpatega prostora je gozd. Kmetijska zemljišča so zastopana s travniki in njivami, ki pa se redkeje pojavljajo na zemljevidih. Med bolj pogostimi sestavinami prostora, ki so jih udeleženi risali na zemljevid, je tudi pokopališče.

Ceste imajo pomembno vlogo v strukturi prostora. To dokazuje tudi njihova pojavnost na zemljevidih, saj so velikokrat predimenzionirane v širino glede na ostale elemente. Ceste so bile velikokrat prvi element, ki so ga udeleženi narisali na prazen papir.

Udeleženi so na zemljevid vpisovali tudi toponime, med katerimi po številu zapisov izstopa Šamberg. To je ime hriba, poraščenelega z gozdom, ki ima značilno stožčasto obliko in v prostoru vizualno izstopa. Na nasprotni strani Šamberga se dviga Petrov hrib, ki je drugo najpogostejše ime na zemljevidih. Petrov hrib ima manj izstopajočo obliko, a zapira poglede in zamejuje prostor. Omenjena toponima se na zemljevidih pojavljata tudi kot dve izstopajoči reliefni obliki z dodatnim opisom, včasih tudi samo z imenom ali znakom.

Šamberg prevladuje na sliki kraja, kot si jo je ustvaril mlajši moški.

Iz vsebine narisanih zemljevidov lahko povzamemo, da imata Šamberg in Petrov hrib kot izstopajoči reliefni obliki pomembno vlogo pri orientaciji ljudi v prostoru. Sta oporni točki

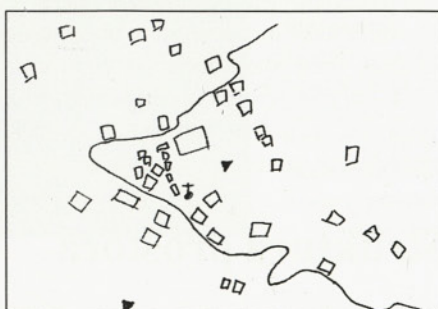
Petrov hrib kot drugo najpogostejše ime na zemljevidih.

Petrov hrib.

Šamberg.

Na zemljevidu, ki ga je narisal študent, sta s črnim trikotnikom označeni znamenji v prostoru - Šamberg in Petrov hrib.

v prostoru, s pomočjo katerih se ljudje znajdejo v prostoru.

Ostali toponimi, ki se pojavljajo na zemljevidih, označujejo kraj Zavodnje, dele kraja Zavodnje, ostale kraje v okolici Zavodnje, čeprav je bilo rečeno narisati le kraj Zavodnje. Ledinska imena se na zemljevidih pojavljajo zelo redko.

Obseg miselnih zemljevidov

Zemljevidi se opazno razlikujejo v merilih, v katerih so narisani in s tem tudi v velikostih

Zemljevid kraja kot središče vasi, kot ga vidi mlajša prebivalka.

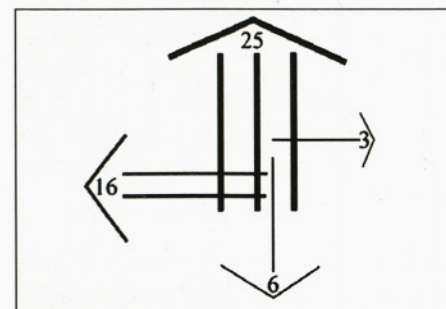

Tudi za prebivalko, ki se priselila v kraj, ima središče kraja pomembno vlogo.

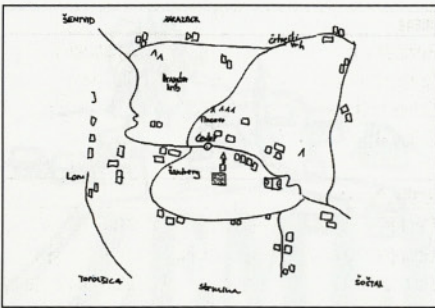
narisanih območij. Več kot polovica udeleženi je risala območje centra z neposredno okolico, ki je zelo majhno območje glede na celoten kraj. Vzroka za veliko število zemljevidov, ki obsegajo le središče vasi, ne moremo pripisati mestu bivanja udeleženi, ki ni imela večjega vpliva na odgovore, kot je pokazala statistična analiza. Očitno ima središče kraja za prebivalce najpomembnejšo mesto v njihovi sliki kraja.

Orientacija miselnih zemljevidov

Kam v prostor se postavi anketirani, ko riše zemljevid, v katero smer riše in kako orientira zemljevid glede na strani neba, so pomembne ugotovitve, ki kažejo novo stran zaznave prostora. Demografski dejavniki, kot so starost, spol in izobrazba udeleženi, niso vplivali na to, kako so udeleženci orientirali zemljevid. Spodnja slika kaže razlike v pogostosti risanja zemljevidov glede na strani neba.

Shema orientacije zemljevidov in njihova pogostost pojavljanja.

Zemljevid kraja, ki je orientiran proti severu.

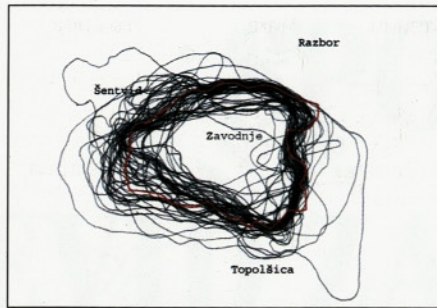
Polovica udeležencev je zemljevide obrnila proti severu, kot je dogovorjena orientacija zemljevidov. Tretjina udeležencev je risala zemljevid kraja proti zahodu, najbrž zaradi ceste, ki pripelje v kraj iz Šoštanja in je usmerjena proti zahodu. Za zemljevide, ki so orientirani proti vzhodu, velja enako, le da je le-teh zelo malo, kar kaže na manjšo prehodnost ceste, ki sicer povezuje kraj z drugo regijo – Koroško. Tisti, ki so risali proti jugu, so se postavili na Petrov hrib, ki se dviga severno nad krajem.

Zamejevanje območja kraja

Pri tem vprašanju so imeli anketirani pred seboj topografsko karto kraja Zavodnje s širšo okolico, na kateri so zamejili območje, ki po njihovem mnenju obsega kraj. Pokaže se velika razlika med obsegom kraja, ki so ga udeleženci risali na prazen papir in zamejitvijo kraja na topografski podlagi. Razlaga bi lahko bila ta, da imajo anketirani pri risanju na topografsko podlago na voljo določene oporne točke, kot so plastnice, toponimi, ceste, ki vplivajo na njihovo predstavo. Ko pa imajo pred seboj prazen papir, je vse odvisno od podobe v prostoru, ki so si jo sami ustvarili.

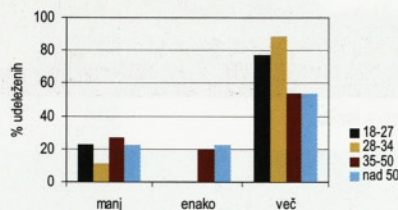
Proti severu in vzhodu se meja kraja, ki so jo določili udeleženci, v povprečju najbolj sklada s formalno določeno mejo lokalne skupnosti. Na severozahodni, zahodni in jugovzhodni strani pa je prišlo do velikih odstopanj. Vzrok za neskladnost meje proti Šentvidu bi lahko bila nova meja med včasih skupno krajevno skupnostjo Zavodnje – Šentvid, ki je prebivalci še niso 'osvojili'. Meja s Topolšico poteka po terenu, ki po svoji obliki ne izstopa, zato si je prebivalci tudi manj zapomnijo ali pa enostavno niso vezani na ta del kraja.

V povprečju so vsi raje obkroževali večje območje kraja, kot je formalno določeno. Kot kaže analiza, imajo izkušnje v prostoru velik vpliv na pravilno določevanje meje. Izmed

Zamejevanje območja kraja, kot ga vidijo udeleženci.

tistih, ki so se najbolj približali formalni meji, izstopajo starejši ljudje. Nobeden, ki je mlajši od 35 let, ni zamejil prostora vsaj približno tako, kot je formalno določeno.

Zamejevanje območja kraja na topografski karti glede na starost udeleženi.

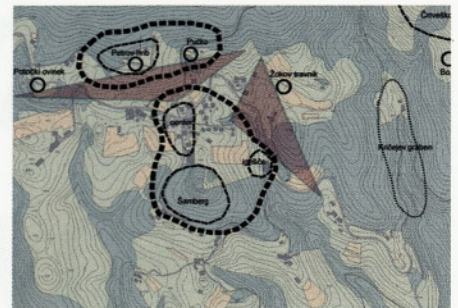
Obstaja tudi notranja delitev kraja Zavodnje na Zgornje in Spodnje Zavodnje. Prebivalci so odgovarjali na vprašanje, kje poteka meja med tema dvema območjema. Večina udeleženi sicer pozna omenjeno delitev kraja, vendar po odgovorih sodeč meja v prostoru ni natančno določena. Opisi poteka meje v prostoru so se razlikovali med seboj in ni bilo najti skupnih značilnosti, na podlagi katerih bi lahko mejo opredelili bolj natančno.

Struktura prostora

Skozi uporabo prostora se oblikujeta v kraju dve večji območji, ki imata pomembno vlogo v strukturi prostora. To sta območje Šamberga s centrom in igriščem ter območje Petrovega hriba.

Iz točke v prostoru, od koder prebivalci najpogosteje fotografirajo kraj, se razkrije prizorišče kraja. Prebivalci Zavodnje največkrat fotografirajo svoj kraj iz širšega območja Petrovega hriba. Potemtakem je motiv tega kraja središče vasi, ki se naslanja na hrib Šamberg. Ostale točke fotografiranja so še Žokov travnik, Potočki ovinek in Božič, od koder prebivalci redkeje fotografirajo svoj kraj.

Naslednja slika kaže tudi, kam se udeleženci najraje odpravijo v prostem času in kje so ne-

Legenda: najpogostejše točke fotografiranja, nepriljubljena območja, priljubljena območja, območja najpogostejše uporabljenih poti, smeri pogledov na prizorišče.

Struktura prostora, ki so jo oblikovali prebivalci skozi njihovo uporabo prostora.

priljubljena območja. S tanko črtkano linijo so prikazana nepriljubljena območja, ki jih je v primerjavi z debelo črtkanimi linijami, ki prikazujejo najbolj obiskana območja, zelo malo. Za več kot polovico udeležencev nepriljubljenih območij v kraju sploh ni. Za ostale so to grupe, kjer je pomanjkanje sonca, in območja, ki so nedostopna zaradi slabih cest. Najbolj priljubljena območja sta območje igrišča, kjer se prebivalci športno udeležujejo in območje Petrovega hriba, ki je pogosta točka sprehajalcev predvsem zaradi dobrega razgleda. Sledijo gozdnati hrib Šamberg, okoli katerega je speljana pešpot, središče vasi in Črtveško, večje gozdnato in travnato območje, ki je priljubljeno zaradi oddaljenosti iz središča vasi in neprizornosti človeka.

Orientacijske točke

S vprašanjem, na kaj pomislijo udeleženci, ko v svojem kraju razmišljajo o straneh neba, smo poskušali ugotoviti, kaj in kje so za prebivalce orientacijske točke v prostoru. Udeleženci so naštevili imena hribov, domača imena, imena drugih krajev, ki so v večini primerov ustrezala pripadajočim smerem neba. Vendar je o točno določenih točkah v prostoru, ki bi po mnenju prebivalcev predstavljale smeri neba, težko govoriti, saj udeleženci živijo v različnih delih kraja. Kljub temu obstajajo trije odgovori, ki po številnih ponovitvah izstopajo od drugih. To so Petrov hrib kot sever, Šoštanj kot jug in Smrekovec kot zahod. Glavna razlika med temi območji je, da se Petrov hrib nahaja v kraju Zavodnje, medtem ko Šoštanj in Smrekovec ne.

Po odgovorih sodeč si ljudje pomagajo orientirati v prostoru s točkami, ki jih vidijo in izstopajo po svoji obliki. Če izstopajočih točk v vidnem polju ni, si ljudje v mislih ustvarijo sliko prostora, ki je povezana z izkustvi kot je kraj delovnega mesta, sosednji kraji, romarske gore. Hkrati daje analiza novo sliko danega

prostora, in sicer kam se kraj najbolj oziroma najmanj odpira. To niso zgolj fizične meje v prostoru, saj so tudi v teh odgovorih prisotne posameznikove izkušnje in različne sposobnosti dojemanja prostora.

Kakšno je poznavanje toponimov med prebivalci kraja, smo poskušali ugotoviti tudi preko prepoznavanja poimenovanih območij iz fotografij in na letalskem posnetku ter z vpisovanjem toponimov v razpredelnico. Po analizi vseh treh vprašanj o prepoznavanju poimenovanih območij lahko povzamemo, da udeleženci večinoma poznajo samo toponime, ki označujejo območja v okolici njihovega doma ali območja v bližini ceste in toponima, ki sta 'splošno' znana. To sta toponima Šamberg in Petrov hrib, ki pa sta se izkazala kot pomembni znamenji v prostoru.

V spodnjih razpredelnicah so zbrana vsa imena, katera so udeleženi omenjali v celotni raziskavi in poimenujejo prostor Zavodenj.

Našteta imena ne pokrivajo celotnega prostora Zavodenj, saj nekatera imena pozna le ozek krog ljudi, od katerih ni nihče sodeloval v raziskavi ali pa se jih udeleženi enostavno ni spomnil v času, ko je izpolnjeval anketo. Vseeno pa ima zbirka imen pomembno dediščinsko vrednost, saj ravno ta imena veliko povedo o preteklih dogodkih v prostoru in so včasih edini vir informacij.

Preglednica 1: Ledinska imena (najmanjše poimenovane enote v prostoru) v prostoru Zavodenj

Ledinska imena		
Apnek	Ledenka	Pri mlinu
Arne	Ledina	Pri preži
Bedenikov travnik	Loka	Pri studencu
Breznija	Loke	Pungrat
Brezovc	Mala njiva	Punkva

Cigevnica	Blake	Pušna jama
Citre	Mlinski hriber	Ravne
Cunklarija	Na cesariji	Raztrganc
Črtveško	Na hribu	Rebre
Dohterca	Na puši	Rigl
Drežčeva jama	Na utah	Slepčeva jama
Farovško	Na vahti	Strmenica
Frnača	Na veržiji	Šolski vrt
Gorica	Na vratih	Tincavo
Goveja goša	Napečka jama	Trate
Hrastovje	Napeško	Travnik
Hriber	Novica	V bukovju
Hribernikova njiva	Novina	V dragi
Hriberska jama	Ocvirkovo	V jamah
Hubravo	Ofarija	V jami
Igrišče	Pavelinov pruh	Vinograd
Jama	Petrov hrib	Vrh njiv
Kamenca	Petrov hrib	Za kozolcem
Kancelj	Petrova jama	Za zdovčevem
Kobilak	Pod kozolcem	Zdovčeva kapela
Koprivnica	Podlesnija	Žgajnarca
Kozjihrbet	Potočka jama	Žokov travnik
Koželov pruh	Pri križu	Žokova jama
Koželov tajht	Pri lipah	

Imena		
Božičev vrh	Hrvatov vrh	Sedlarjev vrh
Črešnikov vrh	Kepov vrh	Šamberg
Črtveški vrh	Ocvirkov vrh	Zdovčev vrh
Grilov vrh	Petrov vrh	Žokov vrh

Krajevna imena		
Center	Politična ulica	Vas
Gosposka ulica	Pri spomeniku	Vrhe
Na postaji	Semiš	Zgornja Zavodnja
Na vesi	Spodnja Zavodnja	

Raziskava spoznavni zemljevid Zavodenj nam je razkrila, kakšna je struktura danega prostora, kolikšen je obseg prostora, ki ga prebivalci doživljajo kot svojega in kako različni ljudje zaznavajo isti prostor. Hkrati smo ugotovili, kateri so tisti toponimi v prostoru, ki imajo pomembno vlogo pri orientaciji ljudi v prostoru ali pa so v prostoru pomembni zaradi svoje dediščinske vrednosti. Za načrtovanje prostora pomenijo spoznanja raziskave dvoje:

- kaj je lahko vodilo pri načrtovanju novih posegov v prostor, na primer pri postavitvi novih objektov (telovadnica, šola), širjenju stanovanjske zidave, preureditvi kmetijskega prostora, morebitnih rekreacijskih in športnih ureditvah, ureditvi prometa itd.;

- kaj v prostoru je kakovost, ki jo je treba ohranjati in varovati.

Vse to kaže na večje vključevanje raziskav o orientaciji ljudi v prostoru v procese prostorskega načrtovanja. Prostorski načrtovalec lahko pri urejanju prostora vpliva na vzpostavljanje novih orientacijskih znamenj v prostoru ali na podkrepitev že obstoječih znamenj. Vendar le v primeru, če je predhodno proučil orientacijo ljudi v prostoru in ugotovil, kaj je za njihovo strukturo prostora odločilnega pomena. Poleg strukture prostora mora načrtovalec upoštevati tudi obseg prostora, ki ga prebivalci doživljajo kot svojega. Pri tem je bodisi pomembno, da se drži takih miselnih meja ali pa jih nameno- ma preseže, če tako narekuje namen načrtovanja. Hkrati se mora zavedati, da z novimi ureditvami v prostoru posredno daje prostoru tudi nova imena in pomene. V nasprotnem primeru lahko ustvari novo strukturo prostora, s katero se bodo uporabniki prostora s težavo poistovetili.

Smrekovec, najvišji hrib v ozadju fotografije, je najpogostejša točka na zahodu, po kateri se orientirajo prebivalci Zavodenj.

Preglednica 2: Ostali toponimi v Zavodnjah, ki so jih v raziskavi omenili prebivalci

Imena poti		
Cesta v Topolšico	Na Vrhe	Slopške mlake
Mlinska cesta	Napeška ravna	Stara cesta
Na klancu	Napeški ovinek	Svete štenge
Na puntvo	Okrog Šamberga	V Velunjo
Na rampi	Potočki ovinki	Žokov ovinek

Vodna imena		
Breznikov graben	Hrvatov graben	Potočki graben
Drežčev graben	Koželjski graben	Strmina
Frcovc	Kričev graben	Studenc
Grabencek	Medvedov graben	Šimenca
Grilov graben	Blake	

Svetloba

Meditacija

Spojavom človeka, se pojavi zavest.

Poletje je in svetloba je v teh dneh močnejša. Človek se počuti bolj sproščene in navdušene nad darili življenja, kajti morje sonce, gore, svež zrak in dopustniško razpoloženje puščajo sledi v našem doživljanju. Brezskrbni koraki povečujejo zaznavanje Svetlobe iz katere človek prihaja, iz katere je narejen in v katero se vedno vrača.

Hitrost življenja in velika bremena sodobnega sveta se v poletnih dneh zmanjšajo in naenkrat se spremenijo tudi naša občutja. V glavah se ustavi premnoge misli, ki so še malo prej zavzele svoje položaje in so bile vezane na našo službo in obveze. V tem malo bolj sproščene času se v nas pojavljajo drugačne misli, ki so mirnejše in so bolj vezane na trenutnost, v kateri se pravkar nahajamo. V času počivanja se po navadi nikoli preveč ne obremenjujemo s tem, ali se bodo naše zahteve in želje v prihodnosti uresničile ali ne. Umirjeni lahko spoznavamo razliko med dvema stanjema naših počutij. Prvo stanje, ki je trajalo takrat, ko smo še bili vpeti v vrenje službenih in drugih obvez in drugo sedaj, ko namakamo svoje noge v morje. Zakaj dve

drugačni stanji, eno bolj sproščeno in drugo bolj napeto. Če pozorno opazujemo, lahko takoj zaznamo, da je razlika v prisotnosti misli, ki ustvarjajo promet v naših glavah. Od kod prihajajo misli, zakaj jih je enkrat več, drugič manj in zakaj nas tako zaposlujejo? Na to bi vsekakor morali poznati odgovor, kajti prisotnost misli ustvarja in vpliva na nas in na svet v katerem bivamo.

Misel se prvič pojavi s človekom na Zemlji, ko se končuje nezavedna evolucija. Nezavedna evolucija je mehanska in naravna, dogaja pa se sama od sebe. S tovrstno evolucijo se je razvila zavest, takrat pa se je ustavila nezavedna evolucija, saj je bil njen namen dosežen. Zavest je sedaj ustvarila individualnost, prej te ni bilo. Preden zavest ustvari individualnost, obstajajo samo vrste, ne posamezniki.

Zdaj, ko se prvič zavedamo in smo postali posamezniki, je naša edina dolžnost, postati odgovoren. Prej te odgovornosti nismo imeli, kajti to je naloga nezavedne evolucije, na katero nismo imeli nobene vpliva. Sedaj, ko smo končno ljudje, imamo kot posamezniki veliko odgovornost in zavedanje ustvari v nas napetost. Kot človeško bitje smo prevzeli odgovornost zase in za celoto. Zdaj imamo pred sabo vedno izbiro in sami se moramo odločiti o vsem. Tako nastane breme, ki pa ni lahko, saj je možnih več poti, za katere se lahko odločamo. Najlažja pot je ta, da nismo odgovorni in se priključimo večini, ki dela še po spominu nezavedne evolucije.

Tako ostajamo v mišljenju lažne varnosti, ki pa se v času, ko zapuščamo telo (umiramo), razblini, kajti ostajamo sami in se ne moremo na nikogar nasloniti. Zato je biti popolnoma individualen, edina prava opcija, s tem pa postane naša izbira naša usoda. Človekovo dostojanstvo, lepota in veličanstvo je njegova zavest. Je pa ob enem tudi breme, kajti breme in veličanstvo prideta skupaj z roko v roki tisti trenutek, ko postanemo zavestni. Vedno se sami odločamo o vsem, tudi o tem ali bomo polnili glavo z milijoni informacij in povečanim številom misli, ali pa bomo šli po poti meditacije in izginjajo misli. Če bomo izbrali meditacijo, potem bomo lahko razvili zavest, v nasprotnem bomo ostali del nezavedne evolucije. Slednje je na tem svetu kar precej, saj to lahko prepoznavamo na vsakem koraku svojega življenja. Naš planet je poln orožja, ljudi, ki mislijo politično, ljudi, ki prisegajo na moč, denar in lažno slavo. Premnogo je tistih, ki svoja življenja upravljajo za ustvarjanje lažnih imperijev, ki vsi po vrsti propadejo. Premalo je tistih, ki jim je mar za Zemljo, za sočloveka, za posameznikovo duhovno rast in za resničnost.

Svetloba daje vsakemu posamezniku na razpolago svobodno odločitev o tem, katero pot bo v življenju izbral. Ko se človek odloči, je to njegova pravica in odgovornost.

Zen Aj

HOTENJA

Ko grem na dopust, obvezno vzamem s sabo knjigo. Kronično pomanjkanje branja skozi leto tako nadoknadim s kroničnim branjem, kar spravlja mojo okolico v kronično slabo voljo. Na pomoč! Družina me želi odvrniti od knjige! Želi me potunkati v morje in zvečer peljati na sprehod. Želi mi pokazati, da sta »šepet vetra v srcu in misli v blatu« resnična in ne samo med platnicami Hotenj, ki se valjajo ob meni. Na plaži in na blazini zvečer, ko je noč ravno prava. Za branje, hm. Zakaj pa ne.

Hotenja, almanah literarnega društva, ki so v petnajsti izdaji zagledala luč šaleškega neba v letošnjem juniju, še niso prebrana. Prebrana, kakšna beseda! Zavalja se mi po ustih in obstane med zobmi. Prebrana, kot bi človek prebiral, zbiral! Ali pa. Seveda, izbor literature za Hotenja je naredil uredniški odbor, katerega glava je bil Ivo Stropnik. Ivo Stropnik, hm. Ime za dobro literaturo,

za dober izbor, za branost. Spet sem pri prebiranju. Avtorji, natisnjeni na platnicah. Skupaj z naslovi svojih del. Platnice so Hot, hot, kot vroče, hot kot ... hot. 15. Likovna oprema platnic Stojan Špegel in notranjosti tudi Andrej Krevzel. Za platnicami drugi. Tatjana Vidmar, brez nje ne gre, Alenka Šalej, Ilona Jerič pa spet Stojan. In Peter Rezman. In za društvo Milojka Komprej, skupaj z lektorji. Jožica Andrejč, Miroslava Preložnik in Ivo Stropnik, se ve. Že petnajstič po vrsti torej Hotenja. Od leta 1981 sem se misli in črnilo zlivata na papir, ki se zveže v zbornik. Almanah smo mu rekli. Almanah Hotenja15.

Uvodna refleksija je Petrova. Ne more biti drugače. Peter je ... tak veter. Zapiha, ne veš, s katere smeri, zapiha in naredi prepisne stvari. Piše. Da so hotenja potrebna.

Da so potrebne literarne stvaritve in sporočila med vrsticami. Ker se knjiga bere z besedami, s katerimi si sami oblikujemo podobe kot resnične sanje, ne pa lažno realnost z monitorjev ... Peter in sanje. Ali pa Resnična zgodba Marjana Marinška. Avtorja. Stojim pred fotografijo. Svojo ali sem jo potegnila iz črtice Vinka Šmajsa? Je pomembno, čigavo? Fotografije budijo spomine. Take o divjem premogu, lintvernu, Pozoju ali zmaju. Ampak to je

nova stran. Po ljudskih motivih in od Roka Polesa. Roka, dve roki, objem. Rdečelasa Pia in Nezaustavljivo iskanje. Karmen Škoflek in Josip Bačič. Vidim jih pred očmi. Naše literate. Kako pišejo, ker morajo. Morati je tako dokončna beseda. Moraš! Moraš živeti ali moraš umreti. Ali pa že za časa življenja umreš tisočkrat ali pa sploh ne živiš. Smrt in življenje. Ena stvar. About Ray. Irenej Jerič. Vse je povedano. Določiti je treba samo časovni rok, da se fentaš. Vmes pa Katarina Galič Potuje iz Greystanesa v Caloundro. Vrenčurjeve Meditacije polne lune in severnega križa. Od Lojzeta, ne od Iztoka. Na severu je mraz, kajne? Tukaj pa je toplo in od morja in sonca in hotenj. In od vseh tistih, ki pišejo. Ker so hotenja potrebna. Tako pravi Peter in tako pravijo še Andrej Krevzel, Eva Kovač, Ramiz Velagič, Željko Perović, Boštjan Oder, Marko Gavrilovski, Marija Lebar, Milojka Komprej, Petra Gostečnik, Marija Plemenitaš, Sebastijan Apat, Rade Vučkovic, Rado Palir, Tomaž Makovic, Anjuša Belehar, Jože Hribernik ml., Ana Marija Justin, Zoran Pevec, Klementina Sambolič, Dolfe Lipnik, Katja Rezman, Rudolf Sloboda, Marjan Kukovec, Ivo Stropnik, Stojan Špegel. Eno ime, dve zgodbi. Eno ime pet pesmi. Ali pa dve in ena zgodba. Ni pomembno. Berem. In jem kruh. Tisti od Hribernika, ki ga je spekel, za nas, ko smo prvič na Herbersteinu prijeli Hotenja v roke. Kruh in knjiga. Ljubezen in ljubezen.

M.K.

Najina prosojnost Terezije Bastelj

V začetku julija se je v avli Kulturnega doma Šoštanj zgodil likovni performans akademske slikarke Terezije Bastelj, ki je združeval tudi druge instrumente sporočanja. Zgodil in pustil močno sled med številnimi obiskovalci. Navzoče je ob prihodu presenetila likovna postavitve v prostor, svetlobni učinki in drugi elementi, ki so nakazovali dogodek, ki se je stopnjeval skozi celo predstavo, ki jo je izvedla odlična umetnica Ljoba Janče. Z besedo, igranjem na čelo in tibetanske sklede ter artikulacijo igralca Andreja Žumbergarja je ustvarila prikaz odnosa ali pa odsotnost odnosa - prosojnosti, ki bi naj vladala med dvema, med žensko in moškim. Ob tem je bilo gledalcem dopuščeno sodelovanje na povsem

Foto: Dejan Tonkili

neposreden način, ki je, podan s strani umetnikov, ustvarjal v prostoru in gledalcih izredno subtilnost zavedanja. Ta je bila minljiva ali pa je legla globlje v podzavest.

Ravno to pa je bil namen sporočanja oziroma predstave, ki je skozi slikarsko razstavo performans združila glasbo, igro in sliko. Oblikovalski del omenjene Terezije Bastelj pa je bil prisoten skozi oblačila, ki so ravno tako njen izdelek.

Po predstavi sta spregovorili še umetnostna kritičarka Milena Koren Božiček, ki je avtorici izrazila priznanje in spodbudo k nadaljnjemu ustvarjanju te vrste, in pa avtorica sama, ki je zbrane nagovorila neposredno in iskreno o svojem delu in svoj govor zaključila:

»Upam, da se je nocoj tudi med nami ustvarila neke vrste prosojnost. In da boste to prosojnost obdržali tudi izven prostora. Da med ljudmi ne bi bilo ovir, ki jih predstavljajo ego, moč in ponos ...«

Odprimo oči

Zgovoren naslov je že po svoji vsebini nakazoval neko odsotnost oziroma pomanjkanje, ki ga je na splošno čutiti med ljudmi. Odprimo oči, bi lahko bil tudi poziv za ljudi, da se ozrejo okrog sebe in se nenehno in vedno znova čudijo lepotam, ki jih ponuja narava. Na tak način sta se nam skozi fotografijo predstavila dva ustvarjalca Ema Ferenc in Albin Inkert, ki sta razstavljala v Mestni galeriji Šoštanj v mesecu juliju. Iz razstavljenih fotografij so zrlle v nas podobe iz narave, lepi trenutki, ki jima jih je uspelo ujeti v objektiv in ohraniti zase in za nas.

Emo Ferenc poznamo kot poklicno in ljubiteljsko fotografinjo. Nekaj časa so jo zanimali obrazi, zdaj pa jo je docela pritegnila narava. Svojemu ustvarjanju se predaja s popolno predanostjo, saj se zaveda minljivosti trenutka.

Foto: M. K.

Albin Inkert je po poklicu električnik energetik, po duši pa svobodnjak in umetnik. S fotografijo se je začel ukvarjati šele pred kratkim, ko je ugotovil, da je ljubezen do narave in umetniško čutenje mogoče izraziti s pomočjo fotografije. Albin pa je tudi pesnik in v eni izmed pesmi je zapisal:

Otroci cvetja

*Lebdijo cvetja otroci
v razpršeni mavrični odeji.
Letijo po modrini nebesni,
na zvezdnih utrinkih sedijo.
Bežijo! Bežijo!
Travnik samotni
v cvetnem obilju
otroke pogreša.
In otroci brez cvetja živijo.*

Razstava treh

Za poletni kulturni utrip smo v Šoštanju poskrbeli tudi z Razstavo 3, likovno razstavo treh slikarjev Društva ljubljanskih likovnikov. V Mestni galeriji Šoštanj so se v soboto, 7. avgusta, ob 20. uri predstavili Alica Javšnik, Robert Podpečan in Marjana Rihter. Razstavo je uradno predal namenu župan Občine Šoštanj Milan Kopušar, za glasbeni kulturni užitek je poskrbela skupina Pomladni odmev. Ne glede na poletno mrtvilo se je odprtja udeležilo veliko ljubiteljev likovne umetnosti. V odsotnosti likovne kritičarke mag. Ivanke Cizej je njeno oceno prebrala Milojka Komprij.

Alica Javšnik je rojena leta 1946 v Celju. Začela je s slikanjem na tkanino, za njo pa je dolga pot umetniškega izpopolnjevanja in ustvarjanja. Motive jemlje iz narave ter se nato oddalji od realnega videnja objekta in prepusti čopiču prosto pot. Alica se ne ponavlja, vsaka njena slika je nekaj novega

Foto: M. K.

in vedno znova nas preseneti s svojo domiselnostjo. Alica ni samo umetnica, je tudi človek z velikim srcem, saj je sodelovala že v mnogih človekoljubnih akcijah. Predstavljena je tudi v knjigi Kdo je kdo za Slovence.

Marjana Rihter je rojena leta 1952 v Podgorju pri Slovenj Gradcu. Poznamo jo tudi kot pesnico in sodelavko različnih časopisov in revij ter tudi kot pevko skupine Ljudske pevke pušelj. Kot slikarko jo je med prvimi navdušil naš someščan Viktor Kojc, s svojimi deli pa je sodelovala na številnih skupinskih razstavah. Slikanja se loteva s posnemanjem motivov iz narave, ki jim dodaja še nekaj več - svoje občutke skuša strniti v impresijo slike, ki naj bi izražala njen pogled na svet.

Robert Podpečan je mlajši ustvarjalec, rojen je leta 1967 v Celju. Član Društva ljubljanskih likovnikov je od leta 2002. Svoj prosti čas posveča umetnosti, njegov cilj pa je doseči realizem v podobi. Svoje znanje izpopolnjuje enkrat tedensko v Galeriji sodobne umetnosti v Celju pri akademskem slikarju Djemalu Djokoviču. Njegov slog je svoboden, topel in poslušen slikarjevi duši ter prilagojen zastavljenemu cilju. Do sedaj se je predstavil štirikrat samostojno in enkrat skupinsko.

Razstava bo na ogled do 3. 9. 2004.

Dogodilo se mi je ...

Maks Lomšek

Tako se mi je zares dogodilo, da sem ob koncu štiridesetega desetletja prejšnjega stoletja, po končanem šolanju, nastopil službo pri mariborski HIDROMONTAŽI ravno v času prve petletke elektrifikacije naše takratne skupne domovine SFRJ. Na tista leta me veže obilica spominov, lepih, pa tudi manj lepih, na dogodivščine, ki mi sedaj, na stara leta, krajšajo nespečne noči. Pa naj nekatere tudi obelodanim. Mogoče bo te vrstice prebral celo kdo od mojih bivših sodelavcev, kajti nekateri od njih so bili tudi v Šoštanj, pri montaži I. faze naše TEŠ.

Lepo je biti monter!

Vendar pa gornji naslov delno velja le za tiste, ki so se za monterski poklic odločili šele v zadnjih desetletjih, za one, ki pa so monterji postali že pred več kot pol stoletja, med katerimi sem bil tudi sam, pa bi veljalo le: »Ni bilo lepo biti monter!«

Dandanes pričaka montažno skupino na gradbišču vsa potrebna infrastruktura kot urejene prometne in transportne poti, preskrbljena nastanitev in prehrana monterjev ter vse ostalo, kar je pač nujno za začetek in pa nemoteno nadaljevanje montažnih del. V tistih davnih časih, pred 55 leti, »v času prve petletke« pa vsega tega ni bilo. Običajno naj bi bil vsakokratni predvideni vodja gradbišča v stiku z investitorjem glede stanja gradbenih del in pripravljenosti dobavljene opreme. Najbolje je seveda bilo, da si se o tem prepričal na kraju samem, kar pa pogosto zaradi oddaljenosti gradbišč, ki so bila v Črni gori na rekah Zeti in Peručici, v Srbiji na Timoku in Drini, v Bosni na Neretvi, Plivi in Vrbasu, na Hrvaškem v Vinodolu in pri nas doma na reki Dravi, ni bilo mogoče. Ker pa so bile telefonske zveze takrat precej nezanesljive, se je kontaktiranje z investitorji odvijalo v glavnem preko pošte. Pa še tu so večkrat nastopile težave, ker so bili dopisi kar pogosto v cirilici in na slabem papirju, zato komaj čitljivi.

No, to je bilo le nekaj težav in problemov, s katerimi smo se takratni vodje posameznih gradbišč morali ukvarjati in jih reševati, kakor smo pač vedeli in znali. Kako se je to posrečilo naši skupini, pa naj pove naslednja nekako »strokovno-šaljiva« zgodbica.

Pustolovščina se je pričela

Na začetku leta 1950 sem bil kot vodja gradbišča poslan na montažo manjše hidroelektrarne Sokolovica na reki Timok, na skrajnem vzhodu Srbije. Naša skupina je štela, kolikor se spomnim, 25 ljudi. Ena tretjina je bila strojnikov, drugi so bili elektrikarji, ostali pa pomožna osebje, med njimi tudi kuharica in nabavni.

Na pot smo se podali seveda z vlakom do Beograda, prespali v nekem zanemarjenem hotelu, kjer nam ste-

nice niso dopustile spanja, in se naslednjega jutra odpravili naprej, preko Niša in Zaječarja, do našega delovišča blizu Negotina, kamor smo prispeli šele prosti večeru. Celotno potovanje je bilo, kot takrat vsa potovanja po železnici, počasno, naporno in mučno, predvsem zaradi strašne gneče na vlakih in počasne vožnje. Neprijeten spomin mi je ostal na tiste neštete tunele na progi Zajčar-Negotin, ki se je vijugala po soteski, kjer je bilo prostora le za reko, proga pa se je prebijala skozi predore. Ko smo komaj čakali, da se spravimo iz sajastih in neudobnih vagonov, je vlak med dvema tuneloma nekam dolgo stal, čeprav ni bilo postaje. Ko sem šel pogledat, kaj je narobe, sem ugotovil, da spredaj v krogu čepijo strojevodja, kurjač, konduker in še nekaj domačinov ter pijejo rakijo, debatirajo in se »odmarajo«. Ko smo se končno le pricijazili do cilja, pomožnega postajališča pri naši elektrarni, nas je pričakalo neprijetno presenečenje. Elektrarna z jezom je stala tik ob progi, par sto metrov naprej pa smo zagledali neometano enonadstropno stanovanjsko zgradbo, ki naj bi bila za nedoločen čas naš novi dom. To pa je bilo tudi vse. Nobene ceste, nobenega naselja, niti kakšne bajtice. Nahajali smo se v nekakšni kotlini, kjer je bilo prostora le za reko in železnico, ki se je prikazala iz tunela in takoj izginila v naslednjega, pogled je bil odprt le navzgor in pa na okoliško hribovje na obeh straneh reke. Pričakal nas ni nihče in smo šele naslednji dan spoznali predstavnika investitorja na gradbišču. Tako smo se utrujeni in lačni odpravili na zasilna ležišča, ki so jih pred tem uporabljali gradbeni delavci. Žal pa tudi s spanjem ni bilo nič, kajti ponovno smo se spoprijeli z našimi starimi znankami - stenicami, ki so nas tudi v naslednjih nočeh spravljale ob živce in spanec. Mimogrede naj povem, da so nam te male rdeče domače živalce enkrat pozneje celo storile veliko uslugo. Obiskal nas je namreč nekakšen inšpektor iz Beograda, ki je nameraval »barem desetak dana boraviti kod nas«. Velikodušno smo mu ponudili lepo sobo, menda največjo, pa tudi z največjo čredo stenic, tako da je prespal samo eno noč in se drugi dan kar na hitro poslovil in nam tako omogočil mirno nadaljevanje dela.

Naslednje jutro smo se seznanili s predstavnikom investitorja. Na poti k elektrarni smo srečali možaka s tropom ovac in nastala je prav smešna situacija. Na vprašanje, če pozna šefa elektrarne, nam je na našo zaprepadenost kot iz topa izstrelil: »Kako da ne! Evo, pa to sam ti ja!« Ko smo se prepričali, da možakar misli resno, smo se mu uradno predstavili, nakar nam je dejal, »neka se snadžemo i odmah počnemo sa radom«, ter se ponovno posvetil svojemu ovčjemu tropu. Potem smo ga pa bolj poredko videvali, večinoma le takrat, ko je gnal svoje ovčice na pašo. Bil pa je eden od domačinov, Vlahov, ki so potomci nekdanjih staroselcev, poslovanjenih Romanov.

Kdor dela – naj tudi je ...

Sicer pa so montažna dela še kar v redu potekala. Na srečo je zaradi bližine železnice vodil industrijski tir neposredno v strojnico elektrarne, tako da tudi s transportom opreme, posebno turbine in generatorja, nismo imeli prehudih težav. Tisti inšpektor iz Beograda se je pojavljal nekako enkrat mesečno, napravil kratek »izveštaj« za tovariše v Beogradu, pa tako zopet odšel. Verjetno mu je ostala tista noč spopadov s stenicami še globoko v spominu.

Imeli pa smo velik problem s prehrano naše skupine. In to zares velik problem, kajti večinoma smo bili bolj lačni kot pa siti, kajti naš ekonom ni uspel nabavljati niti osnovnih živil, kot so moka, sladkor, olje in tako naša sicer dobra kuharica ni imela kaj dajati v lonce, kar je pač imelo za posledico, da monterji niso imeli kaj jesti.

Pa se je zgodilo! Nekega jutra, ko sem se približeval elektrarni, sem že od daleč videl, da nekaj ni v redu. Vsa posadka je sedela pred elektrarno ob velikem transparentu, kjer je pisalo: Kdor ne dela – naj ne je! Mi pa pošteno delamo in hočemo pošteno jesti! Že nekaj časa sem se bal, da bi se utegnilo kaj takega zgoditi, vendar sem bil precej neprijetno presenečen. Pa sem se kar nekako znašel. Prisedel sem in smo se pogovorili. Najprej smo ugotovili, da imam pač smolo, ker smo ravno mi naleteli na tako »zabačen« kraj, kjer kljub živilskim nakaznicam ni bilo mogoče nabaviti zadosti živil. Po krajši, vendar kar burni debati, da je pač nujno nekaj ukreniti, smo se dogovorili, da takoj naslednji dan grem v Negotin in oddam obširno brzojavko na direkcijo v Mariboru z zahtevo, da prideta direktor in glavni inženir nemudoma na gradbišče, da se na lastne oči prepričata o nevezdržnih razmerah, v katerih mora delati naša monterska skupina, sicer bomo gradbišče zapustili.

S predlaganim so se vsi prisotni strinjali, nakar smo si vzeli prost dan in ga označili za prvi »socialistični štrajk« v takratni Jugi.

Seveda sem se naslednji dan odpeljal na negotinsko pošto in brzojavka je odpotovala proti Mariboru. Mimogrede naj še povem, da je sicer bila v naši bližini, vendar na drugi strani hriba, nekakšna pomožna pošta, kamor smo dvakrat tedensko hodili dvigovat našo pošto, kar so opravljali naši prostovoljci. Če pa teh ni bilo, pot preko hriba je bila kar naporna, je bilo treba »prostovoljca« določiti z žrebanjem.

Naslednje dneve smo čakali na prihod naših ta glavnih, pa ponovno doživeli kar hudo neprijetno presenečenje: naši kuharici Ančki so zaradi teh nemogočih razmer pri kuhariji popustili živci, enostavno se ji je utrgalo in nam je, brez poprejšnjega dogovora, ušla domov. Tako so se problemi s prehrano ponovno zaostrili, kar je seveda vplivalo na že tako načeto delovno moralo celotne skupine. Na srečo pa se je tudi sedaj našla zasil-

na rešitev problema v osebi našega varilca, ki je bil svoj čas v vojski nekakšen pomožni kuhar, pa se je sedaj kot prostovoljec odločil, da bo do nadaljnjega nadaljeval kuharsko kariero. Imel je le hudomušno pripombo, da nam bo iz sicer skromnih zalog že »zvaril« kaj užitnega.

Par dni po tisti prekinitvi dela sta se res nenapovedano kot strela iz jasnega pojavila ta glavna hidromontaževca: direktor in glavni inženir, v spremstvu nam že znanega inšpektorja iz Beograda. Na zboru delovnega kolektiva smo jih seznanili z vsemi našimi težavami in problemi, s katerimi se vseskozi ubadamo, da pa kljub temu montažna dela zadovoljivo in seveda strokovno potekajo v redu, da bo do jeseni elektrarna pripravljena za poskusno obratovanje. Ko so se tako prepričali o resničnosti naših pritožb in si nato ogledali stanje na gradbišču, nam je bilo obljubljeno, da bo v prihodnje vse v redu, za kar bo inšpektor po »partijski liniji« zanesljivo poskrbel.

Po končanem ogledu, ko so tovariši že menda postali utrujeni in se je dalo sklepati, da bi tudi kaj prigriznili, pa se je naš domači investitor, ki naj bi postal tudi bodoči

Zares je romantičen pogled s hriba, preko katerega smo dvakrat tedensko morali do pomožne pošte, na del Timoške krajine, skozi katero se Timok leno, v nešteti meandrih vijuga po ozki soteski mimo Negotina proti Prahovu, kjer se pridruži mogočnejši sestri Donavi. V kotanjasti dolinici je prostora le za elektrarno in stanovanjsko zgradbo za elektrarniško osebje, do koder pripelje vlak iz enega od številnih tunelov in takoj zopet izgine v naslednjem.

obratovodja nove elektrarne, izkazal tako, da nas je povabil v ne preveč oddaljeno domačo vasico na pečene odojke. Naši »imenitni gostje« so menda nekaj podobnega tako že pričakovali, za nas pa je bila to kar prijetna sprememba naše enolične, skromne prehrane.

Je pa našemu direktorju nekoliko preveč zadišala »vlaška ružica«, vince, podobno naši šmarnici; stopila mu je v glavo pa tudi noge so se menda ustrašile hoje po hribu navzdol in ga niso hotele več ubogati, tako da smo ga enostavno naložili na provizorična nosila in odnesli v dolino. Končno se je pa le vse srečno izteklo, tako da se je do večera že toliko streznil, da so lahko odpotovali.

Sicer pa so se posledice obiska kmalu pokazale; za nas kar ugodne. Beograjski investitor je zares držal besedo in po »partijski liniji« uredil, da smo odslej imeli v Zajecarju stalnega dobavitelja vseh prehrabnih artiklov, ki smo jih za našo kuhinjo tako krvavo po-

trebovali. Mariborski direktor pa je »dal komando« ženi našega ekonomista, da je prišla na gradbišče, tako da smo do konca montaže imeli kar dobro kuharico. Pa smo bili vsi siti - koza pa ...

Namesto poskusnega obratovanja – skoraj katastrofa

Končno so bila montažna dela končana. Čakali smo le še strokovnjaka, ki naj bi prišel od Litostroja za nastavitev turbinskega regulatorja vrtljajev, kar je bilo do pričetka poizkusov na turbini še potrebno storiti. Pravilno nastavljen in justiran regulator bi moral pri 10 % zvišanja vrtljajev sprožiti alarm, pri 15 % pa avtomatski izklop turbine s hitrim zapiranjem vtočnih turbinskih lopatic kaplanove turbine.

To so osnovne stvari, ki jih mora vedeti vsak turbinski strojnik, verjetno pa niso bile poznane našemu investitorju, bodočemu obratovodji. On se je brzkone posvečal svojim ovcom bolj kot pa novim elektrarniškim napravam. Pa se je možak nekega dne, delo v elektrarni je počivalo, mi pa smo bili na kosilu, naenkrat odločil, da se bo

Tudi naš mojster Janez je občasno poskrbel, da investitorjeve ovce niso »emigrirale« preko meje v Bolgarijo.

kar sam prepričal, če se turbina še vrti v pravo smer ...

Na srečo smo se mi po obedu že vračali, ko smo že od daleč slišali sireno turbinskega alarma. V par sekundah sem že bil v strojnici in na komandni plošči, videč, da je turbina že prekorčila kritično število vrtljajev, v trenutku aktiviral hitro zaustavljanje turbine, naš stojni mojster pa je na regulatorju tudi takoj pritisnil zasilni izklop, tako da so se v trenutku zaprle vstopne turbinske lopatic, istočasno pa tudi glavna vrteča loputa. Vsi smo napeto čakali, če bo vse v redu delovalo, sam pa sem se kar vidno oddahnil, ko sem videl, da je naraščanje vrtljajev turbine prenehalo in se počasi zniževalo.

Še sedaj, ko se po tolikih letih spomnim tistih kritičnih trenutkov, me kar zmrza po hrbtu, ko si predstavljam, kakšna katastrofa bi se bila zgodila. Najprej bi centrifugalna sila raznesla rotor generatorja, potem pa še turbino in ...

Kaj pa naš glavni akter kritičnega dogajanja? Kar izginil je s prizorišča in ga par dni nismo videli.

Hitro se je približeval dan preizkusov novih naprav in začetek poskusnega obratovanja. Najvažnejša točka programa je bila seveda prvi uradni zagon turboagregata s preizkusom normalne obremenitve, pri čemer naj bi bilo predvsem važno brezhibno delovanje turbinskega

regulatorja. Le-tega pa naj bi prišel nastavit justiran lito-strojnik strokovnjak, ki pa ga še vedno ni bilo od nikoder. Določenega dne se je prevzemna komisija že zbrala in veliki dogodek se je pričel. Močno pa me je skrbelo, kako se bo turbinski regulator, ki še ni bil justiran, pri prevzemanju obremenitve obnašal. Pa sem se znašel: s hrbotom obrnjen proti komandni plošči sem s pritiskanjem stikal »plus« in »minus«, seveda neopazno, ročno nadziral delovanje regulatorja in prevzemna komisija je bila z glavnim preizkusom in tudi z ostalimi zadovoljna, tako da je bil prvi pogon elektrarne uspešno končan.

No, in dan za tem se je pojavil tudi naš težko pričakovani lito-strojnik »stročnjak« s še kar zadovoljivim opravičilom svoje nekajdnevne zakasnitve. Nahajal se je namreč v JÁT-ovem letalu, ki pa je namesto v Beograd poletelo proti Zuerichu v Švico. Starejši ljudje se verjetno še spominjajo, da sta takrat dva JÁT-ova pilota z družinama pobegnila v Švico. Seveda je trajalo kar nekaj časa, da so ostali potniki z drugima pilotoma končno le pristali v Beogradu. Da pa bi bila zmešnjava še večja, je lito-strojnik ugotovil, da mu je bila zamenjana

Ob prostih nedeljskih popoldnevih smo si privoščili mali oddih, ki pa je zaradi bližine meje moral biti pod »osebno zaščito«.

prtljaga, in je namesto specialnega orodja in aparatov v kovčku presenečen odkril nekaj kompletov ženskega spodnjega perila ...

Pa se je tudi uredilo. Iskanje izginulega kovčka je sicer trajalo nekaj dni, vendar tedaj že ni bilo tako važno, kdaj bo regulator na novo preizkušen in usposobljen za »samostojno življenje«. Pred dokončno zapustitvijo gradbišča pa smo morali opraviti kar nekaj »honorarnih dni«, da smo priučili novo posadko za delo z napravami njihove nove elektrarne.

Tako je bilo naše delo na Hidroelektrarni Sokolovica še pred zimo in to daljnega leta 1950 končano in je celotna montažna skupina lahko odjadrala v matično luko Maribor.

Pa še to: ko sta se direktor in glavni inženir takrat ob obisku po »prvem socialističnem štrajku« na lastne oči prepričala, pod kakšnimi nemogočimi delovnimi pogoji in v težkih življenjskih razmerah njihovi delavci opravljajo zahtevna montažna dela, sta tudi sama uvidela, da v tistih prvih povojnih letih le »ni bilo lepo biti monter«. Obljubila pa sta, da gre naslednji celotna ekipa s te najslabše montaže na najboljšo, in sicer v Dalmacijo. Obljubo sta izpolnila! To pa je že naslednja dogodivščina ...

Na podlagi Zakona o poslovnih stavbah in poslovnih prostorih (Uradni list SRS, št. 18/74 in 34/88) in na podlagi 6. člena Pravilnika o pogojih za oddajo poslovnih prostorov v najem in določanju najemnin za poslovne prostore (Uradni list občine Šoštanj št. 4/97)

objavlja

JAVNI RAZPIS ZA ODDAJO POSLOVNEGA PROSTORA V NAJEM

Predmet oddaje sta dva poslovna prostora na Trgu bratov Mravljak 4 v Šoštanju.

1. poslovni prostor I., skupne površine 29,07 m², izklicna najemnina znaša 29.439,80 SIT (brez DDV),
2. poslovni prostor II., skupne površine cca. 80,00 m², izklicna najemnina znaša cca. 80.000,00 SIT (brez DDV),

Poslovna prostora sta potrebna obnove, ki se mora izvesti v dogovoru z lastnikom poslovnega prostora.

Osnova za izračun najemnine za poslovne prostore je metodologija o merilih in načinu ugotavljanja vrednosti stanovanj in stanovanjskih hiš, oz. skladno z določbami Pravilnika o pogojih za oddajo poslovnih prostorov v najem, ter o določanju najemnin za poslovne prostore.

Poslovna prostora sta primerna za poslovne storitve oz. mirno dejavnost in se oddajata za določen čas 2 (dveh) let, z možnostjo podaljšanja.

Interesenti naj pisne ponudbe dostavijo osebno v tajništvo občine ali pa priporočeno po pošti na naslov: Občina Šoštanj, Trg svobode 12, 3325 Šoštanj, s pripisom:
»Ne odpiraj – ponudba, Javni razpis za oddajo poslovnega prostora v najem«.

Upoštewane bodo vse ponudbe, ki bodo v tajništvo občine Šoštanj dostavljene najkasneje do vključno srede, **15. septembra 2004 in sicer do 10:00 ure**. Za dodatne informacije in ogled poslovnih prostorov se lahko interesenti oglasijo v tajništvu občine Šoštanj.

V ponudbi je potrebno navesti dejavnost ponudnika, ter višino ponujene najemnine, ki ne sme biti nižja od izklicne najemnine. Ponudbi je potrebno priložiti:

- dokazilo o resnosti ponudbe – potrdilo o plačani varščini treh mesečnih najemnin na transakcijski račun občine Šoštanj št. IZR 01326-0100018560, odprt pri Banki Slovenije.

Uspelemu ponudniku bo varščina obračunana pri najemni, neuspelemu pa vrnjena v roku 3-dni od izbire najugodnejšega ponudnika.

Odpiranje ponudb bo opravila komisija, ki bo hkrati izločila nepopolne in nepopolne ponudbe. O izbiri najemnika bo na predlog komisije odločil župan. Vsi ponudniki bodo o izbiri pisno obveščeni v roku 8 (osmih) dni po zaključku javnega razpisa.

Občina Šoštanj objavlja na podlagi 16. člena Statuta občine Šoštanj (Uradni list občine Šoštanj št. 10/2000), sklepa sveta občine Šoštanj in Komisije za vodenje in nadziranje postopkov o pridobivanju in razpolaganju s stvarnim premoženjem občine z dne 18.08.2004 na podlagi 40. člena Uredbe o pridobivanju, razpolaganju in upravljanju s premoženjem države in občin (Uradni list RS št. 12/3),

JAVNO ZBIRANJE PONUDB (ponovno) za prodajo nepremičnin

1.

Naziv in sedež organizatorja javnega zbiranja ponudb :

Občina Šoštanj, Trg svobode 12, 3325 Šoštanj, telefon 03/89 84 300, fax 03/ 89 84 333

2.

Opis predmeta prodaje

a) poslovno stanovanjska stavba z dvoriščem v skupni izmeri 301 m², ki stoji na zemljišču parc. št. 1060/2, vpisana v vložku 300 v k.o. Šoštanj (Objekt Trg svobode 3 v Šoštanju - BIVŠA KOVINOTEHNA) Nepremičnina predstavlja večji dve etažen prazen poslovno-stanovanjski objekt v mestnem jedru, ki ga bo treba obnoviti. Kupec bo moral pri obnovi ali nadomestni gradnji upoštevati določila UN Šoštanj ki velja za to območje, z obnovitvenimi deli ali nadomestno gradnjo pa pričeti najkasneje v roku dveh let od podpisa kupoprodajne pogodbe in vsaj zunanost objekta urediti najkasneje v roku štirih let od podpisa pogodbe sicer se pogodba razveljavi, kupnina pa vrne v nominalnem znesku brez obresti. V primeru, da kupec z obnovitvenimi deli ne bo pričel v navedenem roku in bo želel nepremičnino prodati, si prodajalec pridržuje predkupno pravico. V primeru, da prodajalec ne bo uveljavljal predkupne pravice, lahko kupec proda nepremičnino tretji osebi le pod pogoji, določenimi v tej točki.

3.

Izklicna cena za nepremičnino znaša:

pod točko a) 15.900.000,00 SIT,

4.

Pogoji razpisa in dokumenti, ki morajo biti ponudbi priloženi:

- a) Ponudbo lahko predložijo fizične in pravne osebe iz držav EU. Zastopniki pravnih oseb se morajo na javnem odpiranju ponudb izkazati s pooblastilom za zastopanje. Ponudba mora vsebovati: ime in priimek oziroma ime pravne osebe in točen naslov, ponujeno ceno za nepremičnino, plačilne pogoje, dokazilo o plačilu varščine, pisno izjavo, da ponudnik sprejema razpisne pogoje. V ponudbi mora biti naveden tudi predlog predvidene dejavnosti oziroma namembnost obnovljenega objekta in predvideni rok pričetka in zaključka obnove objekta. Ponujena cena je lahko najmanj enaka ali višja od izhodiščne, plačilni pogoji pa le za prodajalca ugodnejši od določenih.
- b) Nepremičnina se prodaja v celoti po načelu "videno – kupljeno".
- c) Vsi stroški in dajatve v zvezi s prenosom lastništva bremenijo kupca.
- d) Interesenti morajo vplačati varščino v višini 10% izklicne cene nepremičnine, ki jo dražijo na področju EZR Občine Šoštanj št. 01326-0100018560 s pripisom za javno ponudbo do vključno 15.09.2004
- e) Izbrani ponudnik mora skleniti pogodbo najkasneje v roku 15 dni po prejemu sklepa o izbiri in plačati kupnino v roku 8 dni od sklenitve pogodbe, pri čemer je plačilo celotne kupnine bistvena sestavina pogodbe.
- f) V primeru, da izbrani ponudnik ne sklene pogodbe v roku, se mu vplačana varščina ne vrne. Vplačano varščino bo prodajalec uspelemu ponudniku vračunal v kupnino, neuspelemu ponudnikom pa vrnil v 15 dneh od dneva odpiranja ponudb brez obresti.

5.

Ponudbe morajo biti predložene v zaprti kuverti na naslov: Občina Šoštanj, Trg svobode 12, Šoštanj, z oznako »Javna ponudba za prodajo nepremičnin« najkasneje do dne 15.09.2004 do 15. ure.

6.

Javno odpiranje ponudb bo v sredo, dne 15.09.2004 ob 16. uri, v sejni sobi Občine Šoštanj, Trg svobode 12, Šoštanj.

7.

Prodajalec na podlagi te javne ponudbe ni zavezan k sklenitvi pogodbe o prodaji nepremičnine najugodnejšemu ponudniku, oziroma lahko začeti postopek do sklenitve pravnega posla ustavi.

8.

O tem, kdo je najugodnejši ponudnik bodo ponudniki obveščeni v roku 8 dni po odpiranju. Izbran bo ponudnik, ki bo izpolnjeval vse zahtevane pogoje in ponudil najvišjo ceno, pri enakih ponudbah pa ponudnik, ki bo ponudil krajši rok obnove objekta.

9.

Izročitev nepremičnine in prenos lastništva se opravi po plačilu celotne kupnine.

10.

Vsa dodatna pojasnila in informacije lahko zainteresirani ponudniki dobijo na zgoraj navedenem naslovu vsak delovni dan med 10. in 12. uro na tel., 03 89 84 300, kontaktna oseba Sonja Novak. Ogled nepremičnin je možen po predhodnem dogovoru.

Jezikovna šola

prof. Lidia Napotnik s.p.
Tovarniška pot 2a, 3325 Šoštanj
Tel. 03/ 5882 616, 5886 211
GSM 031 606 210
E-naslov: info@lingua-sp.si
www.lingua-sp.si

ENGLISH
ANGLEŠČINA
DEUTSCH
NEMŠČINA
ESPAÑOL
ŠPANSČINA

Prijave in informacije
na tel.:
03 5882 616,
031 606 210
do 18. septembra

Velenje
Sp Do 35
LIST
2004
352(497.4 Šoštanj)

9002553.8

KNJIŽNICA VELENJE

COBISS

Zakonodajo
prilagajamo
življenju

Milan
Kopusar

N.Si
Nova Slovenija
Krščanska ljudska stranka
Občinski odbor Šoštanj

Nova smer.
Nova Priložnost.
Nova Slovenija.

športna zveza šoštanj

Športna zveza Šoštanj objavlja

RAZPIS ZA KORIŠČENJE
TELOVADNICE DOMA TVD PARTIZAN ŠOŠTANJ
V SEZONI 2004/05

V telovadnici Doma TVD Partizan Šoštanj se lahko izvaja rekreacija za športna društva in druge organizacije vse dni v tednu in sicer od 20. septembra 2004 do 30. junija 2005. V telovadnici je možno igranje košarke, odbojke, namiznega tenisa, malega nogometa, badmintona ter različne oblike splošne vadbe.

Cena sezonskega najema termina v Domu TVD Partizan je:
- 3.000 SIT/uro oz.
- 2.000 SIT/uro za športna društva, ki so včlanjena v ŠZŠ.

Najmanjša enota najema je 1 ura tedensko. V ceno najema je vključeno koriščenje telovadnice skupaj s športnimi rekviziti, ki so na voljo, ter ene garderobe, sanitarij, umivalnice in parkirišča pred domom.

Zainteresirana društva in organizacije naj pisno vlogo za najem Doma TVD Partizan v sezoni 2004/05 posredujejo do četrтка, 9. septembra 2004, na naslov:

Športna zveza Šoštanj, Kajuhova cesta 15 (p.p. 26), 3325 ŠOŠTANJ
el. naslov: info@sportna-zveza-sostanj.si

Na osnovi posredovanih vlog bo ŠZŠ pripravila urnik koriščenja telovadnice Doma TVD Partizan. Pri pripravi urnika koriščenja bodo imeli prednost najemniki objekta v pretekli sezoni ter člani ŠZŠ.

Po pripravljenem urniku koriščenja Doma TVD Partizan se bo z vsemi zainteresiranimi podpisala pogodba o najemu telovadnice Doma TVD Partizan, brez katere ne bo možno uporabljati telovadnice. Pogoji za podpis pogodbe je, da ima posamezno društvo oz. organizacija poravnane vse finančne obveznosti do ŠZŠ.

V Šoštanju, 25. avgust 2004
Predsednik ŠZŠ: Drago SKORNŠEK